EDUARD FIKER

ITINERARIUL sicriului de zinc

EDUARD FIKER

Itinerariul sicriului de zinc

În româneşte de Alexandra Bărcăcilă şi Monica Dobreş

Editura Univers
Bucureşti – 1976

Cuprins

I_____4
II_____17
III_____28
IV_____36
V_____50
VI_____61
VII_____71
VIII_____85
IX_____101
X_____110
XI_____119
XII_____128
XIII_____146
XIV_____153
XV_____160
XVI_____170
XVII_____190
XVIII_____205
XIX_____211

I

— DOAMNE, ÎŞI SPUSE ČADEK, aici trebuie să intervin cât mai repede...

Periferia era un cuib de spaimă cu siluetele caselor ei scunde, risipite ici-colo.

În spatele lui Čadek clipeau îndepărtat felinarele. La stânga, un mănunchi de luminiţe urca dealul pe şosea. Drumul prăfuit nu era deloc luminat către capătul terenului. Ultimul rând de case, de-a dreapta şi de-a stânga străzii sfârşite, rămăsese demult în urma lui Čadek.

Se opri puţin.

„Una, patru, şapte...” număra în gând, cincisprezece fete pe o distanţă de două sute de metri! Ar cam trebui să le răresc.” Se uită cu nemulţumire la bucata de teren cuprinsă de întuneric, cu brazdele gropilor şi o iarbă gălbejită, bolnavă. Cunoştea foarte bine locul. Când porni din nou, se feri din calea celor doi răsăriţi din noapte. Bărbatul se despărţi zorit, mărind pasul spre îngrămădirea de case izolate de oraş, care lăsau căscată între ele şi ultima staţie de tramvai – o nefericită „ţară a nimănui”.

Femeia ţinea cu neruşinare în gură o ţigară aprinsă.

Čadek îşi continuă drumul.

Nu avea chef să fie recunoscut de femeie; era până acum a şaisprezecea, nemaisocotindu-le pe cele care

îşi exercitau profesia în bezna periferiei.

Inspectorul Čadek era un bărbat voinic, înalt de aproape doi metri, dar reuşise să treacă neobservat, fără să fi încasat nicio înjurătură... Cine ştie? S-ar putea s-o regăsească azi, la mama Klouzanda...

Noaptea era adâncă şi fierbinte, înăbuşitoare ca un cuptor închis. Când li se ura să aştepte degeaba, ori nu se mai abăteau bărbaţi spre pâlcul de case de dincolo de oraş, fetele se strângeau la mama Klouzanda, unde îşi cheltuiau aproape tot câştigul lor mizerabil. Altele îşi pierdeau banii pe vreun iubit-protector, care le răsplătea şi cu câte o palmă zdravănă. Majoritatea se îmbătau cu băuturi proaste, ca să poată dormi în neştire a doua zi. Toate astea erau afacerile mamei Klouzanda.

Inspectorul Čadek o cunoştea de câţiva ani pe mama Klouzanda, care nu se schimbase deloc: aşa era de când o ştia – grasă, cu faţa ciupită de vărsat, cu o mină de plângăreaţă. Din prostituată ajunsese proprietara unei cârciumi; obţinuse şi autorizaţie... În arhivele poliţiei puteai găsi un adevărat roman al vieţii ei. Şeful de secţie, doctorul în drept Blod, acum ieşit la pensie, îi prezisese un trist sfârşit; dar astăzi femeia i-ar fi putut râde în nas: casa cu un etaj şi cu parterul ocupat de cârciumă îi aparţinea în întregime. Într-o bună zi avusese norocul ca, beată turtă, s-o calce maşina unui domn foarte bogat şi, cu toate că sub roţile maşinii i se fracturaseră mâinile şi picioarele, scăpase cu zile. Nu s-ar fi aşteptat la cine ştie ce despăgubiri, dacă s-ar fi judecat, aşa că darul benevol al acelui domn o surprinsese plăcut: primise o sumă negândit de mare. Până atunci locuia cu chirie la o babă speculantă, împreună cu alte prostituate, înghesuite în nişte cămăruţe neînchipuit de mici.

Când baba trăgea să moară, Klouzanda cumpărase casa la un preţ derizoriu, se descotorosi de „domnişoarele colege”, cu regretul că nu i se putea aproba oficial să ţină un bordel; se mulţumise însă şi cu amenajarea unei cârciumi „cinstite” şi, fiindcă ştiuse să-şi aleagă clienţii încă de la început, altcineva nu prea îndrăznea să-i calce pragul, dacă nu era cel puţin blatist prin tramvaie...

Čadek se îndrepta hotărât spre cârciuma ei, zâmbindu-şi gândurilor: doctorul Blod bătuse cu pumnul în masă – susţinea că ar fi nebunie curată să dai autorizaţie de local deschis unei asemenea femei.

— Daţi-mi voie, intervenise Čadek, care pe atunci nu era încă inspector, cred că ne-ar fi de folos.

Şi le-a fost: Čadek ştiuse bine ce spune. La mama Klouzanda se aduna o adevărată faună a societăţii şi femeia trebuia să le dea o mână de ajutor celor de la Biroul patru, nu din convingere, ci din obligaţie... Odată, la o razie, ascunsese sub fustele ei largi o fată urmărită; Čadek o descoperise şi, după acest incident, mama Klouzanda avusese de furcă, nu glumă, cu poliţia. Dar de când Čadek devenise inspector, având acum o putere mai mare, n-o mai deranja cu nimic, cu excepţia cazurilor de forţă majoră şi prin rarele-i vizite de cuviinţă. Čadek se specializase în depistarea operaţiilor comise de profesionişti: nu-l interesau prea mult tâlhăriile amatorilor. Avea în minte evidenţa persoanelor şi reţinea cazurile atât de exact, încât cartotecile de la secţie nu-i erau decât rareori utile. Inspectorul nu-şi prea pierdea timpul să-şi plimbe indicatoarele colorate, faimoşii „călăreţi”, printre fişele cartotecii, ca să ajungă la răufăcătorul presupus după stilul de-a opera sau descrierii parţiale. Zâmbea liniştit şi

spunea: „Ia să văd eu ce mai face cutare...? Nu a mai dat cam de mult pe-acasă.” Şi de obicei mergea la sigur. Considera interesul pentru profesionişti o ocupaţie de durată; nu credea că un profesionist s-ar putea transforma vreodată în om cinstit.

Aşa, de exemplu, Jirka Boček: Čadek aflase că primul drum la ieşirea din închisoare fusese drept la mama Klouzanda, ca să se mai învioreze şi el! Čadek îşi amintea de el aproape cu emoţie. Urmărit ani de-a rândul, Jirka Boček luneca printre degetele tuturor ca un tipar; până în ziua când Čadek a avut ideea inteligentă să recurgă la resursele cârciumioarei „La Klouzanda”, din care a şi făcut capcana pentru fiara gata să intre singură acolo.

Doctorul Blod, fostul şef de secţie, acum pensionat, venise atunci la poliţie şi-i strânsese călduros mâna lui Čadek.

— Jirka Boček! L-aţi prins în sfârşit! exclamase el vesel. Cum ai pus mâna pe el, Čadek?

— Mi l-au turnat, răspunsese Čadek în argoul meseriei.

Îl urmărise mult timp cu perseverenţă. Când era vorba de răufăcători de profesie ţinea cont mai ales de felul lor de a gândi. Delicvenţii învăţaseră că marea primejdie consta în urmele lăsate de ei, grija lor principală devenise ştergerea urmelor, iar oraşul întins le înlesnea această operaţie. Generaţia lui Čadek trecuse de la depistarea urmelor palpabile la studiul factorilor psihologici. Clasificarea sistematică a delicvenţilor – maniaci, schizoizi ş.a.m.d. – era consacrată oficial, pentru că nimeni nu-şi poate ascunde stilul caracteristic la comiterea unei crime.

„Orice mijloc de combatere a crimei este bun”, obişnuia să afirme Čadek. După părerea lui, detectivii

inteligenţi trebuie să se bizuie şi pe o reţea de agenţi neoficiali.

Čadek se opri din nou şi privi îngândurat întunecimea din faţa sa. Cele trei petice de lumină nu erau decât ferestrele cârciumii mamei Klouzanda. Între el şi cârciumă se aşternea acum pământul ierbos, dar de fapt, mai mult o groapă de gunoi, cu grămezi de cenuşă, oale ruginite şi bolovani. Pe alături şerpuia drumul prăfuit, iar coşmelia mamei Klouzanda sta singuratică la capătul lui. Čadek se gândea s-o ia prin spatele casei.

„Ce noutăţi o mai avea Karta?”... Ilustrata pe care o primise Čadek de dimineaţă suna astfel:

„Treceţi astă-seară pe la mama K.. V-ar vorbi despre ceva important. Un amic.”

K. însemna Karta, hoţul de buzunare, informatorul lui Čadek.

Nu era nimic extraordinar, doar că expedierea ilustratei coincidea cu eliberarea lui Boček, specialist în spargerea caselor de bani. Boček stătuse trei ani la răcoare de pe urma lui Karta; nu era de mirare că turnătorul nu îndrăznise să scrie misiva cu propria mână. Avea un tată foarte bolnav, dar care putea să scrie. După manifestări Karta părea să fie un maniac; iar Čadek nu era surprins că tipul nu scrisese singur mesajul.

De altfel, dorea să ştie ce-o să iasă din toate astea; cât o să reziste Jirka Boček în rolul de om cinstit? Cel mult atât câtă vreme nu i se iveşte un prilej ispititor, în ultimii trei ani şi-o mai fi băgat minţile în cap; totuşi primii paşi îl duseseră tot la mama Klouzanda, ceea ce însemna că n-ar prea avea de gând să-şi schimbe viaţa.

Čadek se îndreptă hotărât spre cârciumă; dacă va

fi ceva necurat la mijloc, întâmplă-se ce s-o-ntâmpla... Hoţul de buzunare, Karta, nu mai însemna mare lucru ca informator. Cei din lumea lui începuseră mai demult să-l bănuiască, iar după prinderea unuia ca Jirka Boček bănuiala lor se întărise. Jirka fusese foarte precaut la ultima spargere, nu lăsase nicio urmă şi totuşi fusese descoperit. Karta se ţinuse de câteva ori după el tocmai când cerceta locurile unde, într-o dimineaţă, se găsise un seif spart. Numai în două zile, Jirka fusese prins şi ţinut la secţie douăzeci şi patru de ore sub interogatoriu neîntrerupt. Încurcat de întrebări, cedase, recunoscând totul. Splendidă capitulare! Era schizoid, cu o rezistenţă de cremene, dar inspectorul Čadek era şi mai tare.

Şi Karta? O cârpă! De-abia o scotea la capăt cu buzunăreala. Îl cunoşteau peste tot, iar dacă mai ciupea şi el câte ceva, rar se întâmpla să nu fie luat îndată de guler, punându-i-se în cârcă şi relele altora.

— Iată la ce ţi-aş propune eu să te gândeşti, i se adresase Čadek odată...

Karta era un om pricăjit, cu o mutră dubioasă şi barba încărunţită pe alocuri. Nu bătea la ochi doar prin bâlciuri şi alte locuri de mare aglomeraţie. Čadek îl domina, stăpânindu-l, nu numai prin statură, cât mai ales prin tăria caracterului. Blândeţea expresiei lui Čadek inducea în eroare. Ai fi zis că e plin de indulgenţă şi atunci când intenţia sa era să-l ducă pe delicvent la spânzurătoare.

— Karta, continuase Čadek pe un ton grav, ia gândeşte-te puţin: două genţi... trei ceasuri... cinci portofele... Judecă şi singur, nu miroase a bine pentru dumneata, ai întrecut măsura...

Čadek ştia cum să i se adreseze individului cu care avea onoarea să vorbească! Uite-l pe Karta: gata să

dea ochii peste cap, cuprins de deznădejde... Era clar, pentru el, că-l aştepta sentinţa de şase luni, dar nu scosese o vorbă. Čadek îl bătuse pe spate amical, îl invitase să ia loc, îi oferise o ţigară şi-i umpluse atent păhărelul de alcool din sticla comandată. Nenorocitului hoţ de buzunare i se părea că visează!

— Nu ştii de ce depinde libertatea ta? Numai de dosarul pe care-l voi trimite la tribunal! Ce zici? Nu ar fi grozav dacă peste o săptămână ai putea să mai dai nişte lovituri...?

— Domnule inspector, se înspăimântase Karta, eu, eu n-am să mai dau lovituri niciodată, să n-am parte, dacă mint!

— Fleacuri! Nu te pripi. Uite, mai lucrezi liniştit o săptămână şi pe urmă intri în serviciul nostru.

Karta se îngrozi de moarte.

— Maică Precistă! Cum adică, să torn?

— Fugi de-aici! zâmbise Čadek. La noi asta se cheamă că eşti agent secret şi se scrie cu A mare. Dar, cum vrei, Karta; eu nu te silesc, dacă-i aşa de greu. Nu-i nimic, îţi pregătim, eu şi cu şeful, un dosar frumos, din care te vei alege, pe puţin, cu şase luni.

— Şase luni... Cam atâta socotise şi Karta... Până la urmă, borfaşul îşi băgase amărât capul între umeri şi se plecase.

Fapta lui cea mare a fost când l-a turnat pe Jirka Boček, dar o dată cu asta şi-a frânt gâtul. Seară de seară zăbovea fără chef la cârciuma mamei Klouzanda. De la arestarea lui Jirka se avea bine cu foarte puţini de-ai lui. Nici acasă nu-i venea să stea: locuia într-o dărăpănătură, aşteptându-se oricând să apară lucrătorii comunali şi să i-o dărâme cu târnăcoapele. Mai era foarte supărat şi din pricina bolii tatălui: bătrânul căzuse la pat de câţiva ani şi se

văita că-l doare capul de reumatism, dacă va fi fost un reumatism, că sta cu ţeasta înfăşurată în pansamente murdare şi nu voia să meargă la spital. Zicea că acolo o să-l omoare doctorii, ca să nu i se mai plătească micul ajutor social. Nu-l slăbea cu înjurăturile pe fiu-său, deşi acesta îl ajutase cu disperare totdeauna.

De când se întorsese Jirka de la muncă silnică, spaima lui Karta atinsese apogeul. Deocamdată nu se întâmpla nimic deosebit; pe chipul spărgătorului nu puteai citi ce rumegă în gând. Intrase la mama Klouzanda într-o seară când se nimerise pe-acolo şi Čadek. Jirka nu strânsese mâna nimănui: mormăise doar nepăsător un „Nu vă deranjaţi!” şi trecuse în bucătărie. Parcă era altul de la ultima poveste. Cârciuma mamei Klouzanda avea o singură încăpere pentru clienţi, abia de zece metri pătraţi, totuşi înghiţea şi treizeci de oameni, din cei pentru care un asemenea mediu însemna unicul lor orizont cultural şi social. Înăuntru duhnea a bere trezită, grăsime arsă, tutun şi sudoare. Printre norii de fum zăreai cum se furişează umbre vineţii; singurul bec al unei lustre urâte lupta inegal şi tăcut cu năvala fumului.

Čadek îşi imagina perfect interiorul cârciumii în timp ce se apropia de ea; îşi aduse aminte de altă figură care jucase un rol important în cazul Jirka. Era vorba de Fróny, fată de lux, nu din cele care bat străzile noaptea, ci hălăduind prin cafenele. Nu demult o umflaseră, cu toată împotrivirea ei de diavoliţă; îl lovise de două ori cu piciorul şi pe Čadek, drept în stomac. Dar inspectorul se purtase cu menajamente.

— Ascultă, Fróny, încerca el să o potolească, nu te ducem decât până la spital. O să ţi se facă un control

medical şi, dacă eşti sănătoasă, ai s-o iei din loc numaidecât. Dacă nu, o să ţi se facă acolo tratamentul gratuit, proasto!

— Sunt sănătoasă tun şi n-am nevoie de doctoriile voastre! s-a răstit Fróny, agravându-şi situaţia faţă de martorii forţei publice.

Čadek era în stare să imobilizeze un bărbat, strângându-l ca într-un cleşte, dar Fróny, după ce că-l lovise cu picioarele, îl şi muşcase şi-i zgâriase mâinile până la sânge. Nu se arătase supărat pe ea:

— Tacă-ţi cloanţa, Fróny! glumise el, ţi-aş spune eu ceva care te interesează,

— Câine! ţipase Fróny, scuipându-l pe pantofi. Îmbrăcată elegant, cu părul negru ca pana corbului, era încă destul de frumoasă.

— Jirka iese de la zdup peste şase săptămâni, Fróny. Te-ai gândit la asta?

— Iad a fost, nu puşcărie, mizerabililor! strigase ea.

— Ei, ştii ce-nseamnă asta? Cum îţi aşterni aşa dormi. Vezi, ţi-am spus că el iese şi tu, în loc de bun sosit, vrei să-l îmbolnăveşti? Nu mi se pare deloc frumos.

— Am să vă pocesc mutrele! îi ameninţă Fróny, pufăind ca o locomotivă. Nu-s din alea bolnave! Dacă nu l-aţi fi băgat la zdup pe Jirka, nu ajungeam eu să mă vând. Jirka nu m-ar fi lăsat, pricepeţi?

— E om cu simţul onoarei, întărise Čadek. Dar tu, haide, gata cu circul!

La spital s-a constatat că Fróny era bolnavă şi au internat-o. Când Jirka a ieşit la lumina zilei, ea mai era la locul ştiut.

„Poate că toţi trei: Jirka, Fróny şi Karta dau vina pe mine că le-am adus necazuri”, îşi zicea Čadek, în timp ce da ocol cârciumii.

Apoi sună la intrare şi aşteptă fără să se grăbească.

Cunoştea ieşirea din dos a cârciumii, totuşi nici nu se clinti auzind cum, în liniştea ce se lăsă pentru o clipă, scârţâia o altă uşă decât aceea care trebuia să se deschidă. Veşnic obositul chelner Jindra semnalizase cine vine, prin aprinderea becului ce lumina uşa principală. Unul care nu se simţea în apele lui faţă de lege dăduse bir cu fugiţii şi inspectorul îl lăsă de data aceasta să dispară nestingherit.

Deasupra intrării apăru, la lumina becului, inscripţia cam ştearsă: „La Klouzanda”. De fapt pe mama Klouzanda o chema Anna Pruchová, puţini însă dintre clienţii ei îi ştiau numele adevărat.

În sfârşit, Čadek intră, trebui să se încovoaie, strecurându-se prin antreul scund, şi se pomeni în mijlocul clienţilor cu zâmbetul lui blajin. Jirka Boček şedea după tejghea, în dreptul uşii dinspre bucătărie.

În cei trei ani făcuse siluetă. Avea treizeci şi şapte de ani când a intrat la închisoare, acum atingea patruzeci. Era, fără îndoială, cel mai deştept din toată adunătura; o fire dură, fără şovăiri. Avea ochii de culoarea oţelului, de un gri albăstrui, iar pe frunte îi cădea o rebelă şuviţă de păr castaniu; purta un costum aproape nou, neuzat, de o croială destul de excentrică.

Faţa uscăţivă a lui Karta încerca să se ascundă după o grămadă de pahare. Fumul vânăt se îngroşa din ce în ce mai mult sub bec; mama Klouzanda se sprijinea de tejghea cu toată opulenţa ei. Nu mişca nimeni. Čadek făcu un gest cu mâna spre frunte, făcându-se că nu observă scaunul pe care i-l împinsese mânios chelnerul Jindra. Semnalul de înţelegere dintre Čadek şi Karta era să-şi netezească

sprânceana dreaptă cu inelarul mâinii stângi, Čadek dăduse semnalul, dar Karta, deşi văzuse foarte bine, nu răspunse.

Atunci, Čadek se îndreptă spre Jirka şi îl privi fără sfială drept în ochi. Bănuiala lui se confirmase.

— Cred, spuse el, că ar fi bine să iei loc lângă mine, dacă tot m-ai invitat aici.

Lovitura nimerise drept la ţintă: Jirka Boček era vizibil surprins.

Čadek ghicise adevărul. Cartea poştală trebuia să devină pentru Jirka Boček dovada legăturilor secrete dintre Karta şi inspectorul de poliţie. În momentul acela Karta dispăruse cu desăvârşire sub masă.

Se vorbise pe-aici de turnătoriile lui Karta, sau nu? Čadek privi împrejur şi văzu feţe destul de nedumerite.

— Ei! întrebă el blajin.

Jirka Boček întârzie cu răspunsul; apoi vorbi liniştit şi rece:

— Bine – şi încuviinţă din cap – e-n ordine. Scuze pentru deranj.

Prin gheaţa privirii lui citi ura. Čadek prevăzuse situaţia. În acele momente Karta îşi pierdea toate acţiunile. Ultima era în mâna lui Čadek şi acesta ştia de ce şi cum:

— Azi-dimineaţă am primit o invitaţie pentru o întâlnire, zise el, despre care trebuia să cred că vine de la Karta. Aşa e, Boček?

— Aşa e, zâmbi sfidător spărgătorul.

— Eu însă mi-am amintit la timp de persoana ta.

— Minte isteaţă! Cine n-o ştie?

Vocile lor răsunaseră clar în încăpere, pentru că amândoi ţineau ca toţi cei din jur să înţeleagă bine. Jirka Boček voia ca toţi să fie martorii trădării lui

Karta; Čadek nu mai avea ce face cu păstrarea secretului, dar se gândea la urmări.

— Boček, tu ai scris biletul?

— Eu.

Čadek clătină mustrător din cap şi se apropie şi mai mult de adversar.

— Nu vreau să-ţi fac greutăţi, Boček. E de datoria mea să te avertizez.

În spate, Čadek auzea murmurul crescând al oamenilor. Constată faptul, fără să-i dea vreo atenţie deosebită, Karta, probabil, se simţea pierdut. Însă tot ce făcuse Čadek până atunci era spre binele viermelui. Jirka Boček ridică din umeri; îşi încreţise fruntea cu îndărătnicie şi Čadek ştia la ce se gândea spărgătorul.

— Sunt aici, repetă Čadek, ca să te avertizez. Mă înţelegi?

— Am în spate trei ani de instrucţie, răspunse Jirka, rânjind. M-am umplut de respect.

— Atunci, bine, spuse Čadek, uitându-se la cei din jur.

Nu-l mai zărea pe Karta; observă alte treizeci de mutre, unele buimăcite, altele încruntate, iar deasupra tuturor se rostogoleau valuri de fum gros.

— Sper să ne înţelegem, Boček. Să-l laşi în pace pe Karta.

Jirka Boček se dezlipi de rama uşii şi se îndreptă spre tejghea. Luă un pahar umplut pe jumătate cu bere şi îl bău cu înghiţituri mari. Nu scoase o vorbă.

Čadek avusese necazuri cu firea dură a lui Jirka; îi urmărise din ochi degetele subţiri; nu tremuraseră deloc, lăsând paharul gol pe tejghea. Jirka era lăcătuş de meserie, dar munca cinstită nu-i plăcea. Cu un ceas înainte, mama Klouzanda îi privise mâinile la

bucătărie şi oftase: „Ar fi păcat, Jirka, să piară un talent ca tine”. Toţi credeau în Jirka.

— Pe Karta îl iau azi cu mine, spuse Čadek, îl conduc până acasă. Asta o fac pentru tine, Boček; ca să nu te pripeşti... Ştii, pentru unele greşeli există şi spânzurători.

Pe urmă se întoarse încă o dată spre tejghea şi bunăvoinţa dispăruse de pe faţa lui.

— Karta! strigă inspectorul.

Mica făptură apăru şovăitoare. Čadek îl urmărea cu privirea, ca să-l păzească la nevoie de vreo surpriză brutală. Să-l fi lăsat acolo însemna ca nefericitul de Karta să încaseze ciomăgeala confraţilor.

Jirka Boček se uită la turnător cu răceală; Karta nici nu privi spre Boček.

— Unde ţi-e pălăria, Karta? întrebă Čadek. Hai să mergem.

Inspectorul îşi împinse informatorul spre ieşire; Jirka Boček nici nu se clinti. Cei doi părăsiră cârciuma într-o tăcere de mormânt. Nu se auzi nici măcar clinchetul unui pahar... La capătul liniei se zărea ultimul vagon de tramvai, ca o casă părăsită cu lumina aprinsă. Karta merse până acolo, urmându-l pe Čadek, şi deodată se hotărî:

— Mulţumesc pentru bunăvoinţă, domnule inspector, spuse el cu glas tremurat, nu-mi prea place pe-acolo, pe la dumneavoastră; mă întorc la mine acasă.

Čadek era cu ochii la tramvai, de teamă să nu-l scape.

— Cum vrei, Karta. Să ştii însă că paznic nu-ţi putem pune la poartă.

— Ştiu. Ce-o vrea Dumnezeu... Poate că Jirka n-o să uite ce i-aţi spus; eu trebuie să mă întorc la tata.

Salută scurt şi dispăru cu paşi repezi în bezna periferiei; iar inspectorul Čadek nu făcu niciun gest să-l reţină.

II

CÂND INSPECTORUL ČADEK bătu la uşa şefului de secţie, trecuse de unu noaptea; doctorul în drept Barák era de serviciu.

— Să stăm puţin de vorbă? Sigur că da. Ia loc, Čadek, să fumăm şi noi o ţigară. Ce-ai mai dibuit?

— Un informator de-al meu a încurcat-o, spuse Čadek posomorât; va trebui să mă ocup puţin de asta. Daţi-mi mână liberă. Nu zic că ar fi mare pagubă pentru omenire dacă-l ia dracu pe Karta; totuşi, nu putem lăsa lucrurile aşa.

— Da, confirmă doctorul Barák. Şi nu-l poţi închide pe Boček pentru ameninţare agresivă?

— N-a ameninţat, a sfidat, atâta doar... Vicleanul!

— Şi ce-ai de gând să faci.

Čadek nu ştia bine cum va proceda; prevăzuse numai că eliberarea lui Jirka Boček reprezintă pentru poliţie cea mai nefericită înregistrare a anului judiciar.

— Pe cuvântul meu, domnule doctor, într-un fel, un deznodământ de mai mică importanţă ar fi dacă nevertebratul de Karta s-ar trezi cu capul spart de o cheie franceză. Aşa Boček s-ar alege cu încă zece ani. Altfel, vă spun, că omul ăsta lăsat în libertate este mai primejdios decât o viperă ce-ar zbura prin aer ca un vrăbioi vesel.

Čadek nu mai ajunse acasă în noaptea aceea: Celibatar trecut de floarea tinereţii, fără nevastă şi copii, locuinţa lui de chiriaş singur nu-l prea atrăgea.

Se întinse în birou pe canapeaua roasă şi, aşa culcat, îşi consumă sandvişul adus de la automat de ordonanţa de noapte.

Acelaşi om îl trezi dis-de-dimineaţă, aducându-i cafeaua şi două chifle. Čadek se duse în camera de gardă, se spălă bine cu apă rece, îşi făcu exerciţiile cu halterele şi trecu la lucru.

Predă agenda cu notele zilei colegului său, spunându-i că nu va avea timp să vină la raportul de amiază al detectivilor; apoi intră într-un mic birou prăfuit, căutând un anumit funcţionar. Se uită calm la teancul de hârtii pus în evidenţă pe masa de scris.

— Aş vrea să le văd înainte de clasare, i se adresă el funcţionarului. Aţi luat vreuna din ele?

— Nu, răspunse subalternul morocănos.

— Să mă uit puţin prin ele; mă interesează unde a tras azi-noapte Jirka Boček.

Prezenţa lui Jirka Boček nu era anunţată nicăieri, la niciun hotel sau pensiune din Praga. Čadek mulţumi şi se duse într-alt birou să-şi împrospăteze memoria cu evidenţa cunoscuţilor lui Boček.

Unul dintre superiorii lui Čadek, Doctor S., avusese multe idei bune privind sistemul de evidenţă. Mutarea „călăreţilor” coloraţi printre fişele cartotecii părea un joc de copii, şi totuşi era eficace această selectare a unui mic grup de fişe, în care căutai ordonat şi, cu probabilitate, alegeai corect. Câteodată procedeul îi era util chiar şi atotştiutorului inspector Čadek.

Puţin mai târziu, se grăbea pe coridor, cu câteva însemnări, şi se oprea la biroul detectivilor.

— Băieţi, am nevoie de doi oameni disponibili până la raportul de prânz! strigă el din uşă.

Se ridicară în picioare cinci detectivi şi jumătate, fiindcă, din comoditate, colegul Král lua ţinuta de

rigoare numai în cazuri extreme. Čadek alese doi dintre ei şi le puse însemnările în mână.

— Trebuie să aflu unde a dormit azi-noapte Jirka Boček. La mama Klouzanda cercetez eu.

Funcţionarul de la evidenţa cazărilor reţinu precizarea lui Čadek: Îndată ce se va cunoaşte locul de cazare a lui Boček, să se comunice în scris la biroul din care făcea parte inspectorul. Conform instrucţiunilor, Jirka Boček era obligat ca în douăzeci şi patru de ore să-şi declare domiciliul. Čadek era sigur că Jirka va respecta regulamentul, întrucât poliţia îl va controla; dar, deocamdată, iată că nu-l respectase.

„Urmele psihologice” erau o armă împotriva criminalilor, pe care până şi Jirka Boček, cu nativa lui inteligenţă pervertită, refuza s-o priceapă. Era lucru cert, odată ce îşi alesese după bunul plac locul unde-şi va petrece prima noapte de libertate, fără să se gândească ce concluzii ar trage Čadek. Aşa se explica şi prezenţa grabnică la mama Klouzanda; dar în această privinţă era vorba şi de altceva. Apărea însă clar că structura psihologică a lui Jirka făcea să i se potrivească mediul cârciumii ca o mănuşă. De aici puteai deduce şi direcţia viitoarei activităţi a delicventului.

Inconştient, sau mai degrabă instinctiv, Jirka Boček îşi putea alege o cunoştinţă la care să doarmă; s-ar fi dus, de exemplu, la omul care, gândea el, îi va fi folositor într-un viitor apropiat. Sau mai putea să se ducă acolo unde îl atrăgea mediul corespunzător înclinărilor şi intenţiilor sale tainice. Inspectorul Čadek ştia să descifreze astfel de indicii şi delicvenţii credeau cu groază că le citeşte până în adâncul negru al sufletului. Aşa şi era, dar prin procedeul de mai sus.

Porni bine dispus la drum spre mama Klouzanda. Poate că Jirka dormea chiar în casa ei... Când Čadek se urcă în tramvai, era ora nouă, când coborî, trecuse de zece; pe la zece şi jumătate ajunse şi la cârciumă. Ştia bine că mama Klouzanda dormea încă, după obositoarea veghe de noapte, fiindcă fetele se adunau de-abia spre dimineaţă şi petrecerea dura până în ziuă. Mama Klouzanda depăşea sistematic ora reglementară de închidere, dar rareori era amendată şi numai de formă, pentru că inspectorul Čadek, care supraveghea sectorul cinci, nu voia să piardă mult mai mult printr-o severitate aproape inutilă.

Lumina proaspătă a dimineţii aurea blând periferia săracă şi sordidă; până şi iarba aceea bolnavă parcă încerca să împrăştie o mireasmă din peticile ei roşietice şi negricioase ca o eczemă respingătoare; iar grămezile de pământ, ici-colo învelite de ierburi, se bolteau cu triste jocuri de culori, amintind de ornamentele unor vase vechi de bucătărie.

Cârciuma „La Klouzanda” arăta în timpul zilei ca o baracă prăpădită, aplecată pe o parte, parcă adormită aşa.

Dinspre şoseaua spre care ducea drumul prăfos al cârciumii însingurate, se auzea din când în când claxonul vreunui automobil; nu departe, păşteau trei capre albe, păzite de nişte copii jigăriţi; iar la marginea drumului, culcat în iarbă, sforăia un bărbat cu şapca trasă pe ochi. Nimic nu-l deranja, nici zgomotul maşinilor, nici privirea scrutătoare a inspectorului Čadek.

Nu zăreai niciun coş de fabrică, doar în depărtare se profilau câteva garduri cenuşii. Şi, mai încolo, din şosea, se deschidea privelişte liniştitoare a cartierului cu grădini şi vilişoare intime. Pe-aici era

terenul destinat viitoarelor blocuri, de-a lungul unor străzi largi, moderne. Deocamdată însă, rămânea tot un colţ uitat de lume, nici n-ai fi zis că aparţine oraşului. De-abia acum începea să intre în preocupările edilitare; se mai punea întrebarea unde se va aciuia pleava forfotitoare?

Čadek sună la uşa închisă a cârciumii; ştia că va trebui să aştepte mai mult ca în noaptea trecută.

Sună a doua oară şi mai lung. Bineînţeles, primul semnal al soneriei nu fusese luat în seamă, chiar dacă-l auzise cineva. Aveai nevoie de o doză remarcabilă de răbdare ca să pătrunzi înăuntru dimineaţa.

În sfârşit, se auzi o mişcare; chelnerul Jindra se uita pe gaura-spion practicată în uşă. Čadek ştia că în timpul zilei casa era locuită numai de Jindra şi de mama Klouzanda.

— Ce dracu vă mână pe-aici, aşa de dimineaţă?! mormăi Jindra de după uşă. Când deschise, Čadek îl privi cu compătimire: greu de găsit om mai hărţuit ca Jindra pe lumea asta! Părea cu cincisprezece ani mai în vârstă faţă de anii dovediţi de certificatul de naştere. Nu era un secret pentru nimeni că era amantul „cucoanei” Klouzanda. Viaţa lui nefericită era aceea a unui sclav şi, neîndoielnic, îl rodea oftica: se vedea după faţa lui. Acum îl învelea un halat zdrenţăros şi umbla desculţ.

— Pariez că stăpâna doarme încă, spuse Čadek prietenos.

— Aţi venit numai pentru întrebarea asta? răspunse Jindra morocănos. În toate situaţiile se dovedise unicul om cinstit din cârciumă, aşa că nu înghiţea orice; se uita cu ură făţişă la inspector.

— Tremuri, spuse Čadek, şi e totuşi destul de cald.

Nu mergem înăuntru?

— Cum doriţi.

Nu trecuse bine un minut, şi Čadek începu să regrete vizita. În localul cu obloanele trase nu se făcuse curăţenie şi te izbeau duhorile, să te apuce leşinul. Jindra deschise o fereastră şi inspectorul se aşeză în plin curent.

— Tot un drac! dârdâi Jindra. Aici e ca într-o gheţărie; sus colcăie ploşniţele... Spuneţi, ce doriţi?

— Să aflu ceva despre Boček, atacă inspectorul subiectul, fără ocol.

— Ce-am putea să vă spunem noi despre el, mă rog?

— N-a dormit la voi?

— Da’ de unde; a plecat aseară în urma dumneavoastră, cam la un sfert de oră.

— Şi unde s-a dus?

— Asta-i! Ce, eu şi cu stăpâna suntem duhovnicii lui?

Čadek zâmbi, admiţând că nu. De altfel, Jindra nu avea de ce să mintă... Amândoi tăcură o clipă lungă şi Jindra se retrase.

Čadek zăbovise până la o nouă întrebare; i se păruse că aude paşi greoi şi o răsuflare adâncă.

— La dracu! ocărî Jindra, întorcându-se cu halatul strâns sub bărbie şi continuând să tremure. Am trezit-o pe stăpână.

Dacă Jindra te întâmpina dimineaţa ca o jalnică arătare, mama Klouzanda te umplea de groază! Îmbrăcată într-un halat ţipător, un imprimeu străin de bunul gust, îţi trezea senzaţia că matroana Anna riscă să se prefacă sub ochii tăi într-un maldăr inform, ca celuloza pusă pe foc. Trupul ei atingea dimensiuni uriaşe şi era parcă numai gloduri. Picioarele

butucănoase, în papuci, îşi arătau vinele umflate şi negre. Când o vedeai aşa, cu faţa flască şi găurită de vărsat sub claia părului zbârlit, şi sânii aceia revărsaţi şi căzuţi, îţi venea să-l consideri pe Jindra un erou formidabil, la gândul că îi era amant.

— Bună dimineaţa, mamă Klouzanda, o salută Čadek politicos. De ce te-ai mai deranjat?

— Te-am simţit, răspunse mama Klouzanda cu vocea ei răguşită de beţivă înrăită.

— Domnul inspector întreabă de Jirka, rânji Jindra.

— Ducă-se la dracu, Jirka ăsta! Din cauza lui să cobor din pat?! strigă femeia.

Čadek nu se mai îndoia acum că Jirka Boček plecase într-adevăr imediat după el, aşa că nu insistă în acest sens.

— Ai vorbit cu el aseară, înainte de venirea mea?

— Sigur că da; dar să nu vă închipuiţi că mi s-ar fi spovedit.

— Crezi că ar avea ceva de mărturisit?

— Domnule inspector, ce mai tura-vura! Pe Karta l-a ameninţat de faţă cu toţi. Oare suntem noi vinovaţi?!

— Deloc, răspunse Čadek, amabil. Nevinovăţia vi se citeşte în ochi.

Îi salută şi plecă.

Fără să mai stea pe gânduri, o luă de-a curmezişul terenului; cunoştea locuinţa lui Karta şi într-acolo ţinteau acum paşii lui.

Dincolo de teren, între două povârnişuri, lângă drumul înecat în praf, se înşirau câteva cocioabe. Fiecare avea în faţă câte o curticică despărţită, mai mult sau mai puţin, de vecini, printr-un gard prăpădit. Ici şi colo răsărea câte o cişmea cu o plăcuţă, avertizând că apa nu e potabilă. În locul unor mici

grădini de casă veche nu vedeai decât gunoaiele în care scormoneau câteva găini.

Căsuţa lui Karta se învecina, la o distanţă de zece-cincisprezece metri, cu alte cocioabe. Mai jos de casa lui, locuia un vânzător de ziare cu nevasta şi ţâncii, iar de cealaltă parte, chinezul Wang-Li, însurat, dar fără copii, care-şi ducea zilele prin negoţul cu fel de fel de mărunţişuri, desfăcute prin restaurante.

Căsuţa lui Wang-Li era ultima; în total numărai unsprezece, toate mizere, coşcovite, strâmbe, năpădite de insecte.

Čadek pătrunse prin intrarea îngustă într-un antreiaş întunecos, urma o singură cămăruţă joasă, unde, sub ferestruica dând în spatele casei, se afla patul.

— Alo! începu zâmbitor Čadek. Dacă nu mă înşel, am onoarea să-l salut pe bătrânul casei, nu?

Niciun răspuns; bătrânul Karta, om pe la şaptezeci de ani, era îngropat în salteaua dungată. Capul îi era înfăşat în prosoape murdare, doar nasul şi ochii se mai vedeau. Şi ochii clipeau des.

— Eşti ăla care-l bagă mereu pe fiu-meu la zdup, nu? se auzi în sfârşit un glas tremurat, dar mânios, înăbuşit de prosoape.

— Da de unde! ripostă Čadek. De câte ori l-am închis, de atâtea ori i-am dat drumul; nu ţi-a spus niciodată că suntem puţin prieteni?

— Dacă ar fi chiar aşa, ştiu că ar încasa câteva pe după ceafă! Păcat că nu mă pot urni!

Čadek de-abia desluşea ce spune bătrânul.

— Cine te-a oblojit aşa, moşule? Nu te înăbuşi?

— Cine m-a oblo...? Vecina. Pe fiu-meu pot să-l aştept eu mult şi bine! şi gemând: Of, of!

Genunchiul ascuţit se mişcă sub plapumă.

— Unde ţi-e fiul?

— Oricine pe lumea asta ştie mai bine ca mine! Nu l-am văzut de ieri.

Čadek tresări.

— Când a fost pe-acasă ultima oară, bătrânule?

— Ieri după-masă. Dacă nu s-ar fi îngrijit de mine vecina, muream de foame.

Deci, ieri seară Karta nu se întorsese acasă după ce se despărţise de inspector.

— N-ai primit nicio vizită între timp? întrebă Čadek.

— Am spus: vecina. Fără ea, acum aş fi...

— Şi altcineva n-a mai fost pe-aici?

— Ce-o tot ţii una şi bună? Mi l-aţi închis iar pe băiat, sau ce?

— Nu l-am închis, ştim despre el tot atât de puţin ca şi dumneata... Îl cunoşti cumva pe Jirka Boček?

— E la zdup.

— Da’ de unde, a ieşit.

— Asta îi şi uram eu.

— Nimeni n-a bătut la uşa dumitale noaptea trecută?

— De ce să bată? Noi nu încuiem, nu ne e frică de hoţi, că şi fiu-meu e hoţ. Aoleu, ce durere! Mă ard de moarte gingiile!

Bătrânul părea încă destul de ager; o fi suferit el de ceva, dar precis că exagera în momentul acela.

— Dacă-ţi vine feciorul acasă, spuse Čadek, spune-i să-mi dea de veste imediat; dacă nu, tot îl găsim noi.

— Înţeleg, se văită bătrânul. Vagabond afurisit ce e! Cine l-o fi învăţat că de dragul lui oamenii poartă buzunare cusute frumos de croitori?

— Sănătate! îl salută, fluturând din mână, inspectorul, şi ieşi.

La secţie, ajunse la prânz, pe la unu şi un sfert.

Detectivii Pobožný şi Draboch îl aşteptau în biroul lui.

— Ei, ce s-aude, băieţi? îi întrebă.

— Nimic, domnule inspector.

Se uită întâi la unul, apoi la altul; erau oameni pe care se putea bizui... Nimic însemna chiar nimic. Aşadar, Jirka Boček nu înnoptase în niciunul din locurile cercetate de Pobožný şi Draboch.

După ce plecară, Čadek examină atent fişele cu declaraţiile de cazare, la serviciul de evidenţă. Şi aici, tot nimic. Jirka Boček nu figura nicăieri, nici nu-şi anunţase încă domiciliul.

„Să aşteptăm”, îşi spuse Čadek, şi începu să se gândească la un prânz ceva mai copios. Pe la ora patru porni spre casă, să se odihnească puţin; lăsase ordin ca să i se telefoneze urgent dacă s-ar primi vreo veste cu privire la Karta. Avea la dispoziţie telefonul de la parter.

Spre înserat mai făcu un drum la secţie, unde nu află nimic nou. Rămase acolo până la zece seara, ocupat cu diverse, apoi se hotărî să o mai viziteze încă o dată pe mama Klouzanda.

— Iar aţi venit?! îl întâmpină Jindra.

— Iar, răspunse Čadek, e un loc foarte plăcut, aici, la voi. Jirka a fost?

— Nu, răspunse scurt Jindra.

— Dar Karta?

— Nici el.

Čadek se aşeză la o masă, spre nemulţumirea generală a clienţilor, şi îşi comandă fără grabă specialitatea casei, o porţie de chifteluţe din carne de cal, de care nu se atinse decât de formă. Se întreţinu o oră cu hoţul care opera pe la poduri, unul Viktorin, şi discutară despre cele şapte păcate capitale. Apoi,

se ridică de la masă şi se îndreptă către tejgheaua după care trona neliniştită mama Klouzanda.

— Mamă Klouzanda, trebuie să-ţi spun că mă interesează foarte tare Jirka şi Karta.

— Bine... mormăi ea ursuză.

A doua zi, Jirka Boček continua să nu fie semnalat nicăieri; niciun hotel nu consemna înscrierea lui; iar Karta nu apăruse nici la cârciumă, nici acasă la el.

A treia zi, Čadek trimise cinci detectivi, care, conform aprobării şefului, trebuiau să scormonească peste tot, deşi măsura asta părea o risipă de forţe.

A patra zi, îl căută pe doctorul Barák, de data asta în serviciu de zi.

— Din păcate, domnule doctor, trebuie să vă cer deschiderea acţiunii de urmărire a celor doi: Boček şi Karta, spuse el întristat. Amândoi au dispărut fără urmă şi se pare că eu am fost printre ultimii care i-au văzut.

— Ce mai ai cu indivizii ăştia? întrebă doctorul Barák.

— Am unele temeri, răspunse Čadek.

— Şi-acum vrei să ne spargem noi capul cu problema asta?

Čadek ridică din umeri.

— Trebuie să mă ajutaţi; nu am dovezi, dar bănuieli, da, şi foarte întemeiate. Boček a comis ceva.

— Asupra lui Karta?

— Desigur. Şi aş şti de unde să prind eu firul.

— De unde?

— De la Fróny – Čadek tăcu o clipă, apoi: Fróny a fost iubita lui Boček, acum ea este la spital; zilele astea trebuie să iasă. După câte îl ştiu eu pe Boček, n-o să renunţe la Fróny, era nebun după ea. Şi – cine ştie? – poate i-a lăsat chiar ei banii în păstrare. Pariez

că ticălosul a strâns bani destui. Or, în acest caz, de la Frónу va căuta el să şi-i ridice. Şi, la nevoie, de la Frónу scot eu tot ce vreau, cu binele sau cu răul.

III

TÂNĂRUL MEDIC, căutat în ziua următoare de inspectorul Čadek se numea Karel Chrudimský. Čadek îi declară deschis motivele pentru care se interesa de una din paciente.

— Aveţi noroc, spuse Chrudimský, puteţi vorbi cu ea în linişte. Am mutat-o într-o rezervă cu un singur pat. Am avut nevoie de locul din salon. De altfel, e vindecată deocamdată.

— Îi daţi drumul?

— Trebuia să iasă de câteva zile, zâmbi doctorul.

— Atunci de ce atâta răsfăţ?

— Fróny suferă de un complex, răspunse cu veselie tânărul medic.

Îi stătea bine aşa, acolo, lângă fereastră, înalt şi zvelt, cu ţigara între degete. Halatul alb impunea respect, expresia zâmbitoare a doctorului îl făcea plăcut.

— Asta mă interesează! exclamă Čadek. Ce se mai întâmplă cu gângania noastră?

— Fróny s-a îndrăgostit!

— De cine?

— De mine.

Čadek aruncă tânărului o privire bănuitoare şi critică. Apoi zise:

— Tot ce se poate. Multe s-ar îndrăgosti de dumneata.

— Mulţumesc. Această noutate s-ar putea să vă

servească. Spuneaţi că era iubita unui spărgător de bănci; cred că datorită mie l-a renegat.

— Nu vă felicit, adăugă Čadek; mie mi-a expediat o lovitură serioasă în stomac, când am ridicat-o.

— Vă cred; aici a fost şi mai şi, dar, încet, încet s-a liniştit. Ba, mai mult, a devenit mai puţin vulgară şi manifestă chiar o anumită delicateţe.

— Cui îi spuneţi asta?! se mânie Čadek. Nu cumva o confundaţi cu Maria Magdalena?

— Dragostea face minuni. Şi doctorul încruntă uşor din sprâncene. Desigur că mie nu-mi convine să fiu obiectul admiraţiei acestei domnişoare Fróny. Susţin însă că sentimente mai bune ar îndrepta-o, lucru ce, de fapt, cade în sarcina altora, a unora care se străduiesc să descopere în fiecare individ denaturat un nucleu sănătos.

— Şi credeţi că Fróny ar avea un fond bun?

— Eu aş zice că da. E o femeie de stradă, uşuratică, şi totuşi, îmi pare deşteaptă şi cu inimă bună.

— Pentru numele lui Dumnezeu! V-a spus fără ocol că s-a îndrăgostit de dumneavoastră?!

— Nu. Femeia tot femeie rămâne; vorbeşte cu ochii şi se manifestă după gândurile ei.

— Şi ce gânduri are poama?! Îşi pregăteşte cununiţa de mirt?

— S-a hotărât să lichideze cu toate relaţiile vechi, cu societatea pe care o frecventa. Merita să-i vedeţi bucuria când am izolat-o de celelalte prostituate.

— Sunteţi un tânăr romantic.

— Puţin probabil; meseria mea nu-mi permite romantismul. Dar să pun umărul la o treabă bună, de asta cred că sunt în stare. Fróny vrea să se facă infirmieră, citeşte cărţi de specialitate, are de gând să urmeze cursurile necesare şi speră să fie repartizată

la mine, ca infirmieră.

Čadek îşi scoase batista să-şi şteargă fruntea. Părea speriat.

— Trebuie s-o văd imediat. Delicată, spuneţi? Pentru numele lui Dumnezeu! Asta-i ca şi cum ai vedea cum se preschimbă o perie de sârmă într-un puf de pudră...

Doctorul Chrudimský îi indică lui Čadek uşa albă a rezervei unde se afla Fróny, dar nu-l însoţi înăuntru. Zăpăcit de informaţiile primite, inspectorul bătu cuviincios în uşă, înainte de a intra. Înăuntru o zări pe Fróny în patul de spital, stând în capul oaselor şi cu mâinile încolăcite în jurul genunchilor ridicaţi sub pled. Pielea îi strălucea, albă şi curată, năsucul obraznic îi accentua farmecul.

— Ia te uită! îl întâmpină ea pe Čadek, făcând ochii mari, îndată ce inspectorul se profilă în cadrul uşii.

Exagerase destul doctorul Chrudimský, vorbind despre delicateţea fetei.

— Şi eu care credeam, Fróny, că o să trebuiască să-ţi zic „sărut-mâinile”, zâmbi Čadek. Mi s-a spus că te-ai schimbat.

— Stai aşa, bunicule, râse ea batjocoritor. Pentru dumneata sunt şi rămân tot aia. Ai venit să-mi scoţi viermii din nas?

Čadek aruncă o privire furişă pe tăbliţa neagră de deasupra capului ei. Nouăsprezece ani! La nouăsprezece ani ai ei, Fróny trecuse prin mai multe grozăvii decât o sută de femei într-o viaţă întreagă.

— Tot mai eşti supărată pe mine, Fróny?

— Da de unde! răspunse obraznic fata. Cu piciorul ăla în burtă, suntem chit.

— Am auzit că vrei să te faci infirmieră.

— Îhî!

— Şi de ce ai să te ocupi?

— De cuie turtite şi lemne sucite, moşulică, dacă vrei să le ştii pe toate, în detaliu.

— În ce...?

— În...

— Şi n-ai putea vorbi şi cu mine aşa cum discuţi cu noii tăi prieteni? Mă refer la vulgaritate, Fróny.

Fróny tresări, plesni pledul cu palmele şi se întoarse cu faţa la perete. Čadek făcu vreo câţiva paşi şi se aşeză pe marginea patului.

— Ascultă, Fróny. Doar nu-ţi închipui că sunt mai rău decât doctorul Chrudimský. Amândoi te întâmpinăm cu braţele deschise pe drumul cel bun.

— Ce, pentru asta ai venit?! întrebă ea furioasă.

— Nu, pentru Jirka, Fróny. De-abia a ieşit din puşcărie, ştii...

— De la mine ar fi ieşit şi mai repede, dacă se arăta.

— N-a dat niciun semn de viaţă?

— Nu.

— Şi mi-ai spune dacă te-ar căuta?

Fróny îl privi drept în ochi.

— De ce? Iar a făcut o boacănă?

— Chiar aşa, încuviinţă Čadek.

— S-a cam grăbit, spuse cu asprime Fróny.

— Nu-ţi place că e omul faptelor?

— Acum patru ani de-asta m-am îndrăgostit de el.

Čadek socotise bine. Acum patru ani, când îl încinseseră pe Boček, Fróny avea cincisprezece ani. Fata fusese internată într-o casă de corecţie, pentru scurtă vreme. Acolo o învăţaseră puţină croitorie de damă, apoi trecuse oficial în grija unui tutore, dar fata luase drumul cafenelelor, de bine ce era păzită.

— Şi acum, Fróny?

— L-am luat de la inimă. Din partea mea poate să omoare şi un arhiepiscop!

Čadek îşi îndreptă spatele.

— Văd că pot să fiu sincer cu tine, Fróny. E de la sine înţeles că n-ai fi ajuns la ceva bun cu Jirka. Îl căutăm. Bănuim că a făcut un rău cuiva care poate l-a turnat.

— Cum îl cheamă pe tip?

— Pe omul acela? Karta.

— Aha... – şi Fróny clătină din cap, îngândurată.

— Bănuim că Jirka l-a ucis pe Karta, Fróny.

Fata se cutremură uitându-se tăios la Čadek şi tăcu o clipă.

— Dar e numai o bănuială, nu?

— Până acuma, da. Caut să aflu. Jirka nu-şi ţinea banii la tine, Fróny?

— Niciun sfanţ.

Pe măsuţă era o carte, probabil din biblioteca spitalului. Era un manual pentru infirmiere, un îndreptar, sau ceva similar, în care Fróny pusese ca semn de carte o bucată de elastic.

Čadek se ridică.

— Unde-ai ajuns, Fróny? arătă el spre carte.

— Asta-i bună! La injecţii. Dar ce te priveşte?!

— Atunci cu bine, Fróny, şi la revedere.

— Salutare!

Čadek ieşi pe coridor, închizând cu grijă uşa în urma lui.

Deşi fata îl lăsase puţin năuc, era bucuros de succesul realizat chiar dacă meritul rămânea de discutat. Schimbările sufleteşti nu se manifestă totdeauna la fel; părea însă cert că Fróny era acum împotriva lui Boček.

Čadek îi spuse doctorului Chrudimský:

— Fróny e delicată ca un foxterier stârnit. Am impresia că numai cu dumneata se poartă altfel.

— Pentru trecutul ei sunteţi o personalitate atât de puternică, încât aţi putea s-o zvârliţi înapoi dintr-o dată, răspunse doctorul, ascultând relatarea lui Čadek.

Inspectorul, însă, adăugă cu înţelepciune că viitorul fetei are mult mai mare importanţă decât trecutul şi întări:

— Într-un anumit sens, interesul meu de criminalist nu-şi are locul aici, şi cred că aţi fi un om rău dacă v-aţi eschiva de la o faptă mărinimoasă.

— Nu mă eschivez deloc, spuse doctorul, dar aş fi bucuros să ies la timp din povestea asta.

— Pe scurt, oftă Čadek, Fróny păşeşte pe un drum mai luminos doar datorită dumitale. Înseamnă că trebuie s-o mai amăgiţi până se va obişnui să meargă singură pe noul drum. După aceea, cu mult tact, veţi dispare din calea ei. Sunteţi de acord?

— Cu alte cuvinte, mă angajaţi direct în afacerea asta?

— V-am vorbit ca de la om la om. Ca poliţist, mă gândesc că Boček îşi va căuta iubita. Dar dacă l-a ucis pe Karta, nu poate fi atât de prost, încât s-o caute pe Fróny, personal, aici, la spital. O s-o aştepte să iasă; şi de asta mă ocup eu. Până atunci, însă, ar putea să-i scrie, să-i strecoare un bileţel.

Chrudimský clătină negativ din cap.

— După câte ştiu, până acum nu a primit nicio scrisoare la noi. Şi nimeni n-a venit s-o viziteze încă.

— Are ea destui prieteni, dar care nu îndrăznesc să-şi facă apariţia. Sunteţi de acord să aranjaţi în aşa fel, încât să fiţi atent la acest aspect?

— Cu plăcere, numai că peste trei zile îi dăm

drumul.

— Tocmai de aceste trei zile e vorba, de nimic mai mult. Mesajul i-ar putea parveni, de exemplu, printr-o infirmieră, care nu bănuieşte nimic. Nu este exclus ca faptul să se fi consumat. Ar trebui să-i vorbiţi între patru ochi despre Jirka. Mă prind că ar vedea în asta o umbră de gelozie din partea dumitale şi ar fi o dublă reuşită.

— Nu e cazul, cred, să vă asigur că o astfel de misiune nu-mi face nicio plăcere, răspunse doctorul, respirând adânc. Pentru un bărbat logodit nu-i jocul cel mai indicat.

— Atunci, regret pentru dumneata, spuse Čadek, ironic; şi regretul ar fi fost acelaşi chiar dacă n-ar fi fost vorba de Fróny.

Nici la secţie nu-i prea merse bine lui Čadek. Şeful, doctorul Barák, pomenise despre cazul Boček forurilor superioare, de unde venise cu idei bine determinate în această privinţă:

— Au dispărut doi oameni, Čadek, în împrejurările suspecte pe care le-ai raportat, asta-i tot. Îi căutăm, nu putem face nimic mai mult; nu uita categoria căreia îi aparţin oamenii în cauză.

— Domnule doctor, i se adresă Čadek mâhnit, am făcut un plan extraordinar de acţiune. Orice frânare mi-ar contraria intenţiile... Aş avea nevoie de încă un detectiv.

— Decupează-ţi-l dintr-o coală de hârtie!

Čadek stătea în picioare fără să se clintească.

— Nu este vorba de importanţa lui Karta, domnule doctor, ci de Boček. Draboch şi Pobožný ar trebui să aibă grijă de sectorul cinci, câteva zile. E necesar să ştiu ce se petrece la mama Klouzanda şi în casa lui Karta. În afară de asta, cineva trebuie s-o urmărească

pe Frőny, când va ieşi din spital.

— Şi dumneata ce-o să faci?

— Legătura, răspunse Čadek, fără să ezite.

— Exclus, clătină din cap Barák, încheind discuţia.

Când, dezamăgit, ajunse acasă, Čadek găsi pe masă corespondenţa – o ilustrată, reprezentând palatul Hradčany. Se uită la ea cu o presimţire rea, fiindcă era a doua de acest gen pe care o primea în cei aproape cincizeci de ani ai săi. Prima i-o expediase de curând Jirka Boček.

„Salutări cordiale, citi inspectorul, l-aţi găsit pe Karta? Dacă nu, sunteţi nişte caraghioşi. Cum de se împacă, sărmanul să aştepte atâta o înmormântare onorabilă? J.B.”

Čadek n-avea nevoie de calităţi speciale de grafolog ca să-şi dea seama că autorul ambelor ilustrate era acelaşi.

IV

INSPECTORUL RENUNŢĂ să-şi scoată pălăria din cap şi se întoarse grăbit la secţie. Şeful, doctorul Barák, se pregătea de plecare.

— Am în sfârşit o dovadă, spuse Čadek şi îi puse sub ochi ilustrata.

Doctorul Barák o citi cu mare atenţie, apoi i-o înapoie.

— Hm, cercetaţi singuri mai întâi. O să ai la dispoziţie încă un detectiv numai în cazul când ar fi absolut necesar.

Čadek nu-şi putea îngădui să piardă nicio clipă. Bineînţeles că în primul rând îl interesa ştampila poştei. Descoperi şi cutia poştală în care fusese aruncată ilustrata, dar nimic în plus. Omul trimisese ilustrata de undeva departe de sectorul cinci.

Jirka Boček era un delicvent înrăit; ucisese şi dispăruse. Čadek se temea să nu îndure situaţia ruşinoasă de a găsi trupul lui Karta numai după indicaţiile rândurilor scrise de criminal.

Aşa ceva nu trebuie să se întâmple! Inspectorul Čadek începuse să privească acest caz ca pe o problemă pur personală.

Pentru ascunderea cadavrului, locul cel mai nimerit părea să fie periferia sectorului cinci. Într-o noapte întunecoasă se puteau îngropa acolo şi zece cadavre. Procedeul prin care Karta fusese trimis pe lumea cealaltă cădea deocamdată pe planul doi. Inspectorul

Čadek se abătu iarăşi pe la şeful său. De data aceasta doctorul Barák arătă mai multă înţelegere.

— Câini poliţişti? Bine. O să primeşti şi un însoţitor. Şi, în rest, fii fără grijă, Boček a fost pus în urmărire.

— Deocamdată fără rezultate, replică inspectorul nerăbdător.

Ticălosul era avantajat; trecuseră atâtea zile fără să se fi depistat vreo urmă. La cârciuma mamei Klouzanda nimeni nu ştia nimic despre el. Tatăl lui Karta primise încă două vizite ale inspectorului Čadek, continua să se plângă amarnic că este părăsit; îşi ţinea în mâini capul bandajat, iar mustăţile cărunte şi îngălbenite i se întindeau acum până la urechi.

— Tu l-ai închis, îi şuiera glasul printre prosoapele murdare, recunoaşte!

— Ne pare rău ca n-a fost aşa, răspunse Čadek. Fiului tău i s-a întâmplat ceva mult mai grav.

— Ce! De s-ar întoarce odată! Într-o bună zi vecina o să se sature şi o să mă lase baltă, şi o să mor ca un nenorocit.

Čadek nu se apropia de el, oprit de duhoarea groaznică, încinsă, convingătoare în privinţa grijii pe care i-o purta femeia din vecini.

— O să te trimit la spital, omule. Acolo o să fii îngrijit cum trebuie!

— Nu vreau! Daţi-mi pace cu spitalul!

— Feciorul nu ţi se mai întoarce. E mort.

Bătrânul nu se lăsa impresionat. Ştirea îl surprinse puţin, fiindcă nu răspunse imediat, iar Čadek nu putea să-i desluşească expresia feţei.

— Ia, nu mai spune baliverne! De unde să i se tragă moartea?!

— De la Jirka Boček, care a vrut aşa.

Bătrânul Karta plesni cu palma slăbită plapuma

murdară.

— Şi el face numaidecât tot ce vrea, nu-i aşa, deşteptule?!

— Crede-mă – Čadek îşi păstra calmul – îl urmărim pe Jirka. Nu ştii nimic de el?

Bătrânul zicea că nu ştie, nu putea da nicio informaţie. De când se despărţise de inspector, în staţia de la capătul tramvaiului, nimeni nu-l mai văzuse pe Karta, amărâtul hoţ de buzunare.

Nu reieşea nimic nici din rapoartele cerute în privinţa lui Jirka Boček. Tot ce ştia Čadek era că Jirka plecase, în seara aceea, de la mama Klouzanda, cam la un sfert de oră în urma lui. De atunci, nimeni nu-l întâlnise, nimeni nu auzise de el! Din cei treizeci şi ceva de oameni interogaţi, unul tot minţea. Simpatia tuturora era, evident de partea spărgătorului. Şi, pe măsură ce treceau zilele, Čadek nu mai trăgea mare speranţă să-l mai descopere pe Jirka. Inspectorul cercetă mai întâi, de unul singur, terenurile din sectorul cinci.

Periferia ţinea, de la capătul liniei de tramvai până la „Locul Hoţilor”, cum i se spunea porţiunii unde se construise cândva colonia barăcilor de lemn. În cealaltă direcţie, ea mergea de la calea ferată până la valea năpădită de ierburi, unde se deschidea o zonă cu câteva restaurante de vară foarte onorabile şi chiar cu două-trei vile. Čadek străbătu, în lung şi-n lat, vreo şase kilometri pătraţi, pe care se menţineau risipite casele sordide, cum era şi cârciuma „La Klouzanda” şi cocioabele din cartierul lui Karta.

Acolo, pe oriunde, la o oarecare depărtare de aşezările omeneşti, putea fi şi mormântul lui Karta. În unele locuri, pământul se împietrise de uscăciunea verii sau era acoperit de iarba vlăguită. Prin altă

parte, maidanele cu gunoi şi cenuşă se pretau perfect la săparea unei gropi ce-ar trece neobservată.

Čadek aduse acolo trei dulăi negri, de rasă ciobănească din Germania, însoţiţi de specialistul dresor. Câinii nu prea înţelegeau ce li se cere. Specialistul spunea că pentru treaba asta ar fi fost mult mai indicată oricare potaie de la periferie, fiindcă, fără niciun fel de dresaj, ar fi scormonit pământul, dacă ar simţi sub stratul de la suprafaţă vreo mortăciune.

— O să ne ocupăm de asta o zi, două, hotărî Čadek ursuz, pe urmă mai vedem noi.

Într-o seară, prezenţa lui neclintită se dovedi eficace şi în alt sens. După încercările nereuşite, Čadek, tot îşi susţinea teoria după care pentru Jirka Boček cel mai logic lucru era să-l îngroape pe Karta imediat după crimă, chiar pe locurile acelea. Şi tocmai când se afla la mai puţin de o sută de metri faţă de cârciuma mamei Klouzanda şi scruta terenul, i se păru că zăreşte o persoană cunoscută, venind pe drumul prăfuit. Čadek avea un talent deosebit pentru asemenea identificări. Nu era nevoie să vadă faţa omului, ca să ghicească cine este, chiar de la depărtare. Aşa că porni grăbit în direcţia aceea, lăsând câinii deocamdată. După câteva clipe îşi dădu seama că nu se înşelase. Era, într-adevăr, Fróny. O opri foarte aproape de cârciumă, când nu mai încăpea nicio îndoială că într-acolo se îndrepta.

Fără să fie înaltă, Fróny era bine făcută. Purta o frumoasă rochie de vară, iar pălăria de pai, cu boruri largi, îi umbrea plăcut obrazul. Se opri imediat.

— Zău că eşti fată frumoasă, Fróny! i se adresă Čadek cu blândeţe.

Ea râse batjocoritor. Oricât ar fi dorit ea, nu se

putea purta altfel cu inspectorul. Cu toată înfăţişarea ei potolită ar fi fost încă în stare să-i ardă una la plex.

— Mă scoateţi din sărite! îi tăie vorba fata. Ce căutaţi aici?

— Dar tu?

— N-am de gând să mă spovedesc.

— Ai vreo conferinţă la mama Klouzanda?

— Mă priveşte de ce mă duc eu acolo... Să zicem că pentru chifteluţe.

— Atunci, du-te, zise Čadek prietenos; şi salut-o din partea mea! Cum îţi petreci nopţile, Fróny?

— Să nu cumva să mă invitaţi pe undeva... Sunt ocupată.

— Cu cine?

— Cu mine! Cu cine?! Stau acasă noaptea şi dorm singură.

Scoase limba în ciuda lui Čadek şi-i arătă cartea de sub braţ.

— Fiţi atent! Altădată când ne mai întâlnim veţi putea discuta cu mine numai literatură. Respectele mele!

Apoi o luă din loc, legănându-se. Čadek se uită lung în urma ei. Cu câteva clipe mai înainte avea un mers simplu şi plăcut, nu provocator ca mersul ei de acum, când redevenise femeia uşoară. Čadek se răsuci pe călcâie, şi se întoarse la câini. Scutură din cap la ideea că avea, cu siguranţă, o influenţă proastă asupra fetei.

— Mai încercăm şi mâine, îi spuse el însoţitorului, poţi să te duci acasă, eu mai rămân puţin.

Se aşeză pe o moviliţă de pământ şi se uită înspre cârciumă. Se aşezase în aşa fel încât să nu poată fi zărit dintr-acolo. Fróny intră înăuntru şi Čadek se hotărî s-o aştepte până când va ieşi.

Desigur că Fróny era o femeie uşoară. Destinul îi crease cu maliţiozitate toate condiţiile ce o împinseseră pe drumul prostituţiei. Şi acum, după acel joc periculos, îi oferea cu generozitate şi o şansă de salvare. Fróny se agăţase de ea cu pasiunea ce o caracteriza pe fata asta vulcanică. Avea o minte sănătoasă, dar logica, defectuoasă; era isteaţă, dar cam prea sigură de ea.

Mama Klouzanda, spălată pentru seară şi de bine de rău îmbrăcată, intra în cârciuma relativ limpezită. Chelnerul Jindra umbla de colo-colo cu cârpa în mână, ştergând scândura meselor. Nici cremenea n-ar rezista atâta în timp cât rezistau cârpele şi şervetele lui Jindra.

— Fróny! pocni din palme uimită mama Klouzanda. Tu eşti? Vino la pieptul meu!

— Lasă, lasă, răspunse Fróny moale, pe alt ton decât cel prin care îl înfruntase pe Čadek. N-am putea merge puţin sus? Aici e un praf!

— Vai de mine, cum să nu se poată? Hai, dragă! Dar ce-i cu tine, de ţii nasul pe sus?

— Nu ţin nasul pe sus, replică Fróny plictisită. Am obosit şi am griji până peste cap!

Apoi, urcă treptele tocite, cu atâta eleganţă, încât mama Klouzanda nu-şi venea în fire. Jindra, pe care Fróny nici nu-l băgase în seamă, se uita în urma lor cu gura căscată. Înainte de intrarea în spital, de câte ori venea în vizită la mama Klouzanda, gluma ei preferată era să-l plesnească la spate pe Jindra, exclamând că e de mirare cum de nu se înţeapă.

— Stai jos, Fróny, zise mama Klouzanda. Hai, spune ce te-aduce pe-aici. Ştii noutăţile, nu?

Fróny încuviinţă din cap, uitându-se jur-împrejur: odaia mamei Klouzanda era aranjată grosolan de

ţipător.

— Nu-ţi prea place aici, Fróny, observă bănuitoare cârciumăreasa ciupită de vărsat, gâfâind încă după urcatul scărilor.

— Ce contează? răspunse Fróny domol. Totul e să-ţi placă dumitale.

Dacă mama Klouzanda ar fi simţit câtuşi de puţină afectare în vorbele fetei, ar fi luat-o în primire cu un val de înjurături.

Dar din tonul ei răzbătea altceva, o convingere sufletească pe care mama Klouzanda nu era în stare să o priceapă în esenţă, chiar dacă instinctul ei de femeie simţea oarecum adevărul.

— Fróny, cu tine s-a întâmplat ceva! oftă cârciumăreasa, mirată.

— Exact, aprobă Fróny. Nu te mira, mamă! Încă n-am împlinit douăzeci de ani, aşa că mai am destul timp să mă regăsesc. Un lucru îţi pot spune, că nu mai vreau să mă îmbolnăvesc.

— Ei, parcă cine vrea! Niţică atenţie! Da' de boale nu scapi niciodată.

— Greşeşti. În viitoarea mea meserie o să pot lua cel mult pojar sau tifos.

Mama Klouzanda iar pocni din palme.

— Cum adică, să iei pojar?! Asta-i bună!

Fróny îşi scoase cu un gest distins mănuşa lungă.

— Să nu mai vorbim despre asta, mamă. Avem planuri minunate.

— Cine?

— Noi doi.

— Tu şi cu Jirka?

Fróny încuviinţă fără să şovăie şi continuă repede:

— Jirka trebuie să se ascundă, înţelegi.

— Cum să nu.

— Sunt unica persoană care ştie ceva de el. – Şi Frónу se uită spre uşă, şoptind înăbuşit: – Inspectorul Čadek îl paşte ca pe nu ştiu ce grozăvie. Mi-a aţinut calea când veneam încoace.

— Şi ai venit la mine pentru Jirka?

— Jirka m-a trimis.

— De ce?

— Pentru carnetele de depuneri. Trebuie să mi le dai mie.

Cârciumăreasa clipi din pleoapele umflate.

— Ţi le dau, aprobă ea fără şovăire, îmi pare bine că scap de ele. Jirka mi-a lăsat şi nişte ilustrate gata scrise pentru inspectorul Čadek. Mai am două. Ia-le şi pe-astea. Vreau să mă descotorosesc de povestea asta.

— Ilustratele nu mai trebuiesc, spuse Frónу rece. Arde-le.

Mama Klouzanda se sculă greoi şi făcu un salt de ploşniţă fugărită, către dulap.

— Şi mai bine! Cine ştie dacă n-o să pice Čadek pe-aici, cât de curând, cu vreo percheziţie. Omul ăsta e-n stare de orice. Ce, parcă merită Karta atâta tevatură! Turnătorul nu merită altceva decât moartea morţilor, bestia dracului!

— Am vorbit cu tatăl lui, spuse îngândurată Frónу, azi dimineaţă.

— Cu tat-su?

— Cu tatăl, rectifică Frónу.

— Şi ce-ai căutat tu acolo?

— Un doctor de la spital m-a rugat să fac asta. — Frónу vorbea cu nepăsare. – I-am promis că o să încerc să-l conving pe bătrânul Karta să se lase dus la spital, dar cred că am încercat de pomană; e încăpăţânat ca un catâr; filantropia nu-şi are aci

rostul.

— Ce? nu se dumeri mama Klouzanda.

— Spuneam de filantropie, răspunse Frőny, scurt. Hai, dă-mi odată carnetele şi nu-ţi mai face vânt cu ele.

Frőny luă cele trei carnete de depuneri, înregistrate pe nume diferite şi, fără să le privească, le îndesă în geantă.

— Ai luat ceva din ele, mamă? întrebă ea.

— Doamne păzeşte! Nu-mi trebuie mie aşa ceva.

— Ştii bine că Jirka te-ar snopi în bătaie pentru una ca asta, adăugă Frőny.

Se ridică şi îşi netezi rochia înflorată, cu o mişcare uşoară, de parcă s-ar fi temut să nu fi luat ceva din atmosfera dubioasă a odăii.

— Ce, ai şi plecat, Frőny? Nu stai să bei o cafeluţă?

— Nu, spuse Frőny, mulţumesc. Dă foc la vederile alea şi ai face bine să uiţi totul. Inspectorul Čadek e pe-aproape.

— Nici n-apuci tu să ieşi bine, că ăla se şi înfiinţează aici.

— Spune-i că am avut la dumneata zălog un inel. Ăsta, i-l arătă Frőny. – Când a vorbit cu mine la spital, nu-l aveam pe deget. Mi-ai împrumutat pe el o sută de coroane, ţine minte! Nu te lăsa prea mult întrebată, că n-are dreptul.

Čadek o văzu pe Frőny plecând, dar o lăsă în pace şi nu o urmări. Cobora seara, periferia cădea în umbră, deasupra oraşului trecea un abur albăstrui, de vară. Frőny dispăru iute, fără să se uite nici la dreapta, nici la stânga. Čadek se ridică, se întinse, dezmorţindu-şi braţele, şi se urni cu paşi domoli, Nici nu-i trecea prin cap s-o sperie pe mama Klouzanda. Vizita la ea o amâna pe mai târziu. Când se va

înnopta, ca să nu fie prea bătătoare la ochi. Se ştia bine că îl atrăgeau locurile. Şi aşa, ca-ntr-o doară, o să poată întreba şi de Fróny, dar nu trebuia s-o stârnească pe fată împotriva lui, cu urmăriri evidente. Fróny nu-l putea suferi pe Čadek, şi totuşi era într-un fel aliata lui în duelul cu Boček – cel puţin aşa i se părea inspectorului. Cu timpul poate că o să-i câştige chiar încrederea...

Era aproape unsprezece când ajunse la Klouzanda. Unii dintre clienţi nu mai călcau prin cârciumă din cauza vizitelor lui frecvente, şi asta însemna pagubă pentru local. Cârciuma nu era plină şi inspectorul se instală comod. Comandă, ca un client vechi ce era, specialitatea casei, chifteluţele din carne de cal, şi se sili să mănânce o jumătate de chiftea.

Deverul maxim al negoţului se realiza de obicei pe la trei noaptea, când îşi dădeau aici întâlnire prostituatele şi alte specimene. Mama Klouzanda spera ca până atunci Čadek să fie dus demult din preajmă, ceea ce nici nu era departe de intenţiile lui. Numai că, pe neaşteptate, lucrurile se petrecură mai precipitat decât îşi imaginase.

Inspectorul Čadek aştepta momentul propice. Vorbi puţin cu clienţii despre Boček şi ei îşi închipuiră că vrea să-i tragă de limbă; apoi se ivi şi prilejul s-o întrebe pe mama Klouzanda cum i se păruse Fróny. Mama Klouzanda îi răspunse cu indiferenţă că ajunsese cucoană mare şi că acuma cârciuma nu mai era de ea.

— Mereu trăgea aici, îi dădea inima ghes – povestea femeia cu glasul ei răguşit, căruia se străduia să-i imprime o nuanţă de duioşie – chiar şi când bătea cele mai luxoase baruri şi cafenele. Acuma însă, i-au băgat în cap altă modă. Dacă n-ar fi

vrut să-şi ia înapoi inelul, n-ar fi venit aici nici azi, nici mâine.

După ce mama Klouzanda termină vorba, apucă iute un pahar, vrând să plece, dar Čadek o prinse amical de fustă şi o întrebă ce-i cu inelul acela.

Cârciumăreasa cea grasă repetă exact lecţia învăţată de la Fróny. Apoi, mai puţin binevoitoare, descrise şi inelul. Čadek îi replică, zâmbind, că minte de îngheaţă apele.

— Cu mine trebuie să fii foarte atentă, i se adresă el, glumeţ; eu, de exemplu, nu te-aş crede că barza aduce pruncii pe lume, nici dacă mi te-ai jura în genunchi.

— Ce, parcă-i vorba de prunci? se miră prefăcut mama Klouzanda, sprijinindu-şi cu amândoi pumnii şoldurile revărsate.

— Bineînţeles. Nu-i vorba nici de prunci, nici de barză; dar când am ridicat-o pe Fróny avea inelul pe deget. Ştiu precis, fiindcă m-a lovit cu el peste nas. Aşa că, nu văd cum puteai să-l fi lăsat zălog la dumneata.

— O fi fost altul, răspunse mama Klouzanda; şovăind.

— Puţin probabil. Fróny nu are două la fel. Eşti atât de amabilă să discutăm despre asta între patru ochi? Poate îţi faci puţin timp.

Cârciumăreasa îngălbeni puţin.

— De ce nu?

— Atunci, hai! Sigur că Jindra îşi va servi, între timp, clienţii, spre deplina lor mulţumire. Numai de n-ar mai plesni atâta cu bucata lui de cârpă, sau ăsta-i semnalul pentru bucătărie?

Mama Klouzanda nu putea să-l ducă în altă parte pe inspectorul Čadek decât în odaia unde o poftise pe

Frőny. Acum urca scările cât mai încet, de parcă s-ar fi cățărat pe fațada unui zgârie-nori, şi îşi ticluia ce va avea de spus inspectorului. Čadek n-o zorea deloc; era încredinţat că cu cât Klouzanda se va gândi mai mult la ce ar trebui să vorbească, cu atât va scoate mai repede de la ea tot ce-l interesa.

Toţi clienţii cârciumii, fără excepţie, ştiau că Jirka Boček îşi păstra la mama Klouzanda câştigurile din tâlhăriile anterioare. Când şi când îl mai imita câte unul, dar fără să poată suferi comparaţia. Jirka era singurul din adunătura asta care „câştiga” într-adevăr. Banii luaţi de Frőny după-amiază se ridicau la o sumă de câteva zeci de mii.

Între timp, însă, Klouzanda se gândise bine la ceea ce avea de spus.

— Uite ce e, zise ea ajungând sus, de ce să ne certăm pentru un fleac de nimic, domnule inspector. Îţi spun tot adevărul şi cred că nu o să fii aşa de neomenos ca să faci tărăboi din asta.

— Zi, ce ai de zis, spuse Čadek uitându-se jur-împrejur. Fereastra era deschisă şi uşa de la dulap dată în lături. Lângă dulap, pe jos, zăceau răvăşite nişte rufe.

— Frőny păstra la mine ceva bani. Dacă i-ar fi declarat, ar fi trebuit să plătească spitalizarea. Vreţi să o denunţaţi pentru atâta tot?

— Nicidecum, răspunse Čadek, şi mamei Klouzanda i se păru că se gândeşte la cu totul altceva. Da’ de ce e fereastra asta deschisă?

Cârciumăreasa nu-şi amintea dacă fereastra fusese deschisă mai înainte sau nu. În noaptea înăbuşitoare de vară nu era ceva deosebit. Dar Čadek observase şi alte amănunte, pe care până atunci mama Klouzanda nu le prinsese. Femeia trecuse în cameră înaintea

inspectorului, apoi revenise către el, răsucind întrerupătorul de lângă uşă. Čadek rămânea încă în prag şi contempla întreaga perspectivă a odăii.

— O închid, dacă vă trage, spuse femeia.

Čadek o opri. O senzaţie mai neplăcută decât fereastra i-o provoca dulapul căscat.

— O închid eu, răspunse inspectorul.

Dezordinea din dulap şi din jurul lui era evidentă. Dulapul se afla chiar lângă fereastră, pe acelaşi perete, la aproximativ un metru şi jumătate distanţă. Una dintre uşile dulapului era larg deschisă spre fereastră, aproape paralel cu zidul.

Mamă Klouzanda scoase un ţipăt, văzând, în sfârşit, dezordinea ciudată.

— Doamne Isuse Hristoase! Hoţii!

Čadek clătină din cap. Ţipătul ăsta putea să-l scoată la fel de justificat în fiecare seară, acolo, în localul ei.

— Da, spuse el, e un caz interesant. Cineva a intrat pe fereastră. De aceea dă-mi voie să constat singur fapta.

Dar abia făcuse un pas şi îl opri un strigăt atât de aspru şi răguşit, încât te puteai îndoi că ieşise din gâtlej omenesc.

— Stai!

Pe după uşa deschisă a dulapului apăru o mână cu un revolver automat, negru.

În spatele lui Čadek trosni ceva. Mama Klouzanda se sprijinise cu toată greutatea de uşă, ţipând îngrozită. În viaţa ei agitată văzuse arme gata de tragere, dar în propria-i casă şi în prezenţa unui poliţist, încă niciodată!

Čadek se opri; încruntă sprâncenele; era atent la tot ce se întâmpla, fără urmă de teamă. Sub aripa uşii

deschise, grămada de boarfe ascundea picioarele unui bărbat, care se ghemuise acolo. Mâna ce ţine arma se răsucise forţat, dar ţintea sigur spre inspector. În uşa dulapului era o gaură de la un buton căzut şi în spatele ei lucea vag un ochi.

— Vino-ţi în fire, Boček, spuse Čadek cu calm, şi ieşi afară.

Nu se auzi niciun răspuns; doar un fel de rânjet scurt. Şi imediat după asta pistolul se ridică puţin: scăpără o scânteie în odaie şi se auzi detunătura; pocnetul scurt se sparse în zidărie, cu ecou înăbuşit.

Čadek se aruncase la pământ, scoţând pistolul pe care-l purta la el; din tavan cădea tencuiala fărâmiţată: făptaşul trăsese în tavan, iar mama Klouzanda ţipa înspăimântată, cu vocea sugrumată.

Uşa dulapului, primise parcă lovitura unui pumn, Čadek trase piedica pistolului. Strigătele femeii nu conteneau; dar cel ascuns trase şi a doua oară. Îi răspunse imediat împuşcătura lui Čadek, ţintită în boarfele răvăşite pe jos, dar glonţul porni pe întuneric – a doua împuşcătură a tâlharului spărsese becul.

Atunci uşa de la dulap se deschise brusc şi apăru o siluetă greu de recunoscut în beznă. Čadek mai trase o dată în urma ei şi auzi cum se sfărâma un geam. Cu asta, scurta luptă atât de neaşteptată se încheie. Necunoscutul făcuse un salt prin fereastră, aruncându-se, ai fi zis, cu capul înainte. Căzuse pe o grămadă de gunoi moale, trăsese scara după el şi fugise.

Čadek sări la fereastră şi mai trase după umbra lui încă de două ori. Apoi, se îndreptă pe pipăite spre uşă, o împinse pe mama Klouzanda în faţa lui şi ieşi pe coridorul strâmt.

V

CÂND DOCTORUL BARÁK sosi dimineaţa la birou, îl aşteptau veşti alarmante:

— Inspectorul Čadek s-a duelat azi-noapte cu Boček, care a dispărut. S-au schimbat mai multe focuri de armă. Urmărirea e în toi.

Când Čadek intră clătinându-se, Barák examinase şi trecuse mai departe agenda notelor cotidiene, iar acum era ocupat până peste cap.

— Mi-ajunge, icni inspectorul şi se prăbuşi într-un fotoliu.

Slăbise în noaptea furtunoasă. Era în picioare din dimineaţa zilei anterioare şi evenimentele de peste noapte îl epuizaseră.

— Am făcut şi imposibilul, spuse, şi totuşi tipul mi-a scăpat printre degete. Acum putem lăsa totul baltă! Nu cred să mai punem mâna pe el, are un avans serios.

— Deci, nicio străinătate, Čadek, aşa-i? Îşi face de cap pe-aici, chiar sub nasul nostru...

— Se pare; am avut prilejul să punem mâna pe el, dar m-am purtat ca un imbecil.

Lăudându-se astfel, Čadek îşi privea îmbrăcămintea hărtănită şi murdară.

— Mi-e o foame de lup şi o sete şi mai şi! zise el. Îmi faceţi un mare serviciu, domnule doctor, dacă trimiteţi pe cineva să se repeadă să-mi aducă ceva mai consistent de mâncare.

— Trebuie să te odihneşti.

— O s-o fac şi pe-asta, spuse Čadek, cu o vioiciune voită. Sper că vă daţi seama acum de importanţa problemei. Să tragi în inspectorul de secţie al pazei civice este nebunie curată; când l-oi prinde o să-şi plângă ziua când s-a născut!

Acuma, la ora zece dimineaţa, Čadek îşi zicea că norocul lui s-a dus. Se plânse de legătura proastă, pe timp de noapte, între periferie şi poliţie, că, din cauza asta, până să se apuce să cerceteze cu eficacitate zona aceea ticăloasă trecuse o veşnicie!

— Acum pescuim acolo ca, toamna, în Třeboň! replică şeful de secţie.

— Numai că peştele cel mare a scăpat, răspunse Čadek, cu un gest vag. Departe însă nu poate fi; poate s-a ascuns la vreunul din bandiţii lui.

— Totul se cercetează, Čadek, fii pe pace!

Doctorul Barák adoptase un ton de parcă ar fi fost vorba de o afacere personală a inspectorului, nu de datoria lor comună. De fapt toată direcţia considera cazul Jirka Boček un conflict particular între tâlhar şi Čadek, care, în fond, purta vina acestei presupuneri.

— Se spune că infractorul, la un moment dat, se împotmoleşte cu siguranţă, domnule doctor. Nu credeţi la fel?

— Desigur. Sper să-l avem înainte de a-ţi face bine somnul.

— Vorbiţi cu mine ca despre minunile Sfântului Nicolae; spuse îngândurat Čadek. Dar să zicem că n-o să-l avem. A fost un noroc straşnic că am dat de el. Ce vrea el să ia de-acolo?

— Nu ţi-a spus?!

— Pare de mirare, dar nu mi-a spus... zâmbi Čadek. De fapt nici nu l-am văzut cum trebuie...

— Dar e sigur că el a fost, ce zici Čadek?

— Vă rog... spuse Čadek. Aş putea să mă înşel? Niciunul dintre cei care roiesc pe la mama Klouzanda nu poartă armă; nu mai vorbesc de tragere, nimeni altul decât Boček nu se pricepe; numai la el ne putem gândi. Cu puţin înainte trecuse pe acolo Frýny. Toate astea trebuie să aibă o legătură, dacă nu, să intru eu la gherlă în locul lui Boček! Grăsana aia bătrână mi-a vorbit întâi de un inel şi, când a văzut că nu-i iese pasienţa, a bălmăjit ceva despre nişte bani pe care i-ar avea Frýny la ea. Da, este vorba chiar de bani, dar de banii lui Boček.

— Crezi că îi ţinea la mama Klouzanda?

— Undeva trebuia să-i ţină; şi că era plin de bani, asta o ştim de mult cu toţii.

— După ce o să dormi bine, Čadek, o să raţionezi şi mai clar.

— Un raţionament pot emite imediat. Să zicem că Boček îşi păstra într-adevăr câştigurile lui atât de cinstite la mama Klouzanda. Nimeni nu ar fi putut să-i impute ei ceva: declara banii drept propriul ei venit şi gata. Doar în situaţia de acum am interogat-o. Întrebarea este dacă este, ori nu, amestecată în treaba asta şi Frýny.

— Crezi că ieri a vizitat-o pe marna Klouzanda numai ca să scoată bani pentru Jirka?

— Asta e o idee! M-am gândit şi eu. Dar de ce, pe urmă, a mai pătruns el acolo prin infracţiune?

— Ţi-am mai spus o dată, Čadek, poate că nu a fost el.

— Numai Jirka Boček are curajul să ameninţe cu revolverul, domnule doctor, sau un alt delicvent a cărui afacere reprezintă o lovitură atât de grozavă, încât merită să se apere cu focuri de pistol. Dar nu

cunosc un astfel de domn X şi, în orice caz, îmi pare foarte puţin verosimil. Ce lucru de mare importanţă ar fi căutat altcineva la mama Klouzanda? Ştim doar cine e; viaţa şi activitatea ei sunt bine cunoscute. Un răufăcător obişnuit, care-şi pregăteşte o scară furată cine ştie de unde, un om care să ştie bine rostul casei, nu poate fi decât unul din iubitele noastre cunoştinţe. Şi după câte îi ştiu pe acei tipi, niciunul n-ar merge înarmat la o asemenea ispravă, mai ales când există eventualitatea să-l prind eu asupra faptului; iar în acest caz, oricum ar renunţa şi s-ar preda. Singur Boček s-ar fi apărat cu atâta înverşunare. A mai sărit şi pe fereastră! Etajul nu este prea înalt, totuşi este un etaj; putea foarte bine să-şi rupă gâtul sau picioarele. Totuşi a riscat, gândiţi-vă.

— Atunci, eşti convins că ai suficiente dovezi spre a crede că a fost Jirka Boček în persoană?

— Nu vi le-am descris? Şi acum ascultaţi ce-i mai important. Pot să jur că până ieri seara Fróny nu s-a întâlnit cu Jirka. Am fost foarte atent la toate mişcările ei, ca un diavol gelos. I-a făcut o vizită bătrânului Karta; asta-i tot ce ar putea avea vreo legătură cu cazul nostru. Şi atunci, cum a făcut Boček ca s-o trimită după bani?

— Nu aştepta de la mine vreun răspuns, se eschivă doctorul Barák.

— Fróny este destul de nesăbuită ca să fie în stare să fure banii lui Jirka, reflectă Čadek, obosit. Mama Klouzanda cunoştea relaţiile dintre ei şi, deci, avea încredere în Fróny.

— Dar spuneai că Fróny a luat-o pe un drum mai onorabil?!

— Da, însă în felul ei. Vrea să se facă infirmieră. Şi asta costă parale; apoi din ceva trebuie să trăiască,

nu? Şi dacă nu mai vrea să se prostitueze? Ştia de banii lui Jirka. Dar Jirka are şi el nevoie de bani; de aceea a venit în toiul nopţii să şi-i ia. A întârziat însă; banii erau duşi.

— Poţi să-ţi verifici teoria?

— O să încerc. Cu Fróny direct, se înţelege; nici nu e nevoie să avertizăm băncile, dându-le descrierea fetei. Fróny nu are niciun sfanţ al ei, dar o să fie nevoită să facă ceva cumpărături, să-şi închirieze o locuinţă şi aşa mai departe. O să cadă singură în capcană şi atunci o s-o sucesc cum vreau eu.

— Bine, Čadek, dar, dacă i-a luat pentru Boček?

— Nu are nicio importanţă, domnule doctor; Jirka o s-o caute oricum. Sper că îmi daţi un om care să-i urmărească toate mişcările, nu?

— Fii cu grijă.

— M-am mai liniştit, oftă uşurat Čadek, repezindu-se la mâncarea sosită între timp. Mă gândesc la Boček, că de acum înainte, după trădarea lui Karta, nu mai are încredere în nimeni. Asta l-a şi făcut să nu intre pe uşă la mama Klouzanda. A pătruns pe furiş în camera ei şi aştepta să apară şi ea sus. N-a avut suficientă răbdare şi s-a apucat să răscolească singur prin casă; chiar în momentul când l-am surprins. De aceea, s-ar putea să nu ştie nici astăzi că banii i-au fost suflaţi, dacă, într-adevăr, Fróny i-a făcut figura asta. O să mai cercetez o dată pe la mama Klouzanda... Şi acolo avem nevoie de un detectiv.

— Bine, se resemnă Barák.

— Trimiteţi-l acolo pe Pobožný, îl sfătui Čadek. Să zicem mâine. Acolo întâmplările sunt încă proaspete. Boček o să ezite să recidiveze. Draboch ar putea s-o fileze pe Fróny. Amândoi sunt băieţi isteţi şi mă pot bizui pe ei. Čadek vorbea cu gura plină. Iar eu, după

ce mă odihnesc puţin, mă voi ocupa în continuare de rămăşiţele pământeşti ale lui Karta. Astăzi câinii pot adulmeca şi fără mine.

După ultima îmbucătură, Čadek se muie brusc. Nu ştia ce să facă, să se ducă la el acasă, sau să se întindă pe canapeaua din biroul său. Ademenit însă de un somn mai dulce, se hotărî până la urmă să plece acasă.

— Sper să nu mă aştepte nicio ilustrată, spuse el, despărţindu-se de şeful său, ultima m-a scos din sărite!

Acasă se învioră cu o baie fierbinte şi un duş rece şi apoi dormi dus până seara. De cum se întunecă, era iarăşi la secţie. Şeful, din nou de serviciu, îi înşelă speranţele nemărturisite. Nici urmă de tâlharul care a tras în becul de la mama Klouzanda.

— Ne-a jucat pe degete, oftă Čadek.

Nu putea reproşa nimănui nimic, doar sie însuşi. Aparatul poliţienesc era în alertă. Detectivii, Draboch şi Pobožný, nu mai puteau satisface şi alte misiuni, erau cu totul la dispoziţia lui Čadek. În sectorul cinci, câinii nu avuseseră niciun succes în ziua aceea. În cursul zilei, mama Klouzanda trecuse pe la registratură să ceară daune pentru geamul spart. Comisia de anchetă o reţinuse până spre seară, aşa că nu mai avusese când să se odihnească. Frýny dormise într-un hotel ieftin.

Čadek cină în oraş, apoi să duse să se culce. Dis-de-dimineaţă era iar în picioare, vioi ca păstrăvul în apă.

— Mergem pe teren, îl chemă el pe însoţitor.

Munciră din greu, până la prânz. Čadek începuse să dea impresia unui încăpăţânat fără leac. La prânz trecură pe la mama Klouzanda. Cârciumăreasa nu

gătea niciodată pentru prânz, nu îndrăzni însă să refuze comanda inspectorului şi pregăti o mâncare mizerabilă la gust. Însoţitorul îşi aruncă porţia la câini, dar nici ei nu se atinseră de ea. Iar Čadek, în loc de masă de prânz, o descusu pe mama Klouzanda.

Întâmplarea din ajun o speriase cu adevărat. În ceea ce o privea pe Fróny, matroana susţinea că îi lăsase ei banii în păstrare. Pentru moment, inspectorul trebuia să înghită minciuna; după-amiază sosise o notă, din care reieşea că pe Fróny o căutase la hotel un bărbat. După descriere, Čadek înţelese uşor că era vorba de chelnerul Jindra.

„E clar, gândi Čadek, Jindra s-a dus s-o certe pe Fróny pentru faptul că îşi ţinuse banii la stăpâna lui. Cârciuma fusese percheziţionată imediat după raportul de dimineaţă... Las' să vedem ce are de spus fata..."

Čadek nu credea că Fróny ar fi putut economisi ceva. Cheltuia cu nechibzuinţă până la ultimul ban câştigat cu trupul ei. Nu plătise nici până astăzi chiria acolo unde locuise înainte de spitalizare. Bineînţeles că nu a mai dat pe la vechea ei casă.

Jindra fusese nevoit să o aştepte la hotel. După informaţiile lui Draboch, Fróny alergase toată după-amiaza după o nouă locuinţă. În cele din urmă, găsi ce căuta şi plăti un acont. Draboch se vânturase pe acolo după plecarea ei, lamentându-se că i-a scăpat ocazia printre degete, că şi lui i-ar fi convenit apartamentul, că îi plăcuse teribil. De fapt nici nu exagera prea mult; locuinţa era frumos aranjată, dar şi destul de scumpă.

Čadek primi acest raport în dimineaţa următoare, când se pregătea pentru o nouă expediţie la periferie.

— Ei, comedie! exclamă el. Trebuie să o vizităm

neîntârziat pe Frόny.

Ascultă cu satisfacţie cum Frόny, cu o seară mai înainte, petrecuse aproape două ore într-un restaurant bun, însoţită de un domn zvelt şi elegant. Era vorba de doctorul Chrudimský, căruia i se vorbise de bătrânul Karta... Draboch predă chitanţa pentru două sute de grame de vin, pe care fusese nevoit să-l consume la o masă vecină. Auzise că Frόny vorbea cu doctorul şi despre cursurile pentru infirmiere. Doctorul se purtase foarte amabil.

— Un om de aur! îl lăudă Čadek, care nu se mai supără prea rău că brigada pusă în urmărirea lui Jirka Boček nu obţinuse până acum nici cei mai mic succes.

Draboch propuse să schimbe obiectivul cu Pobožný, ca să nu trezească bănuielile domnişoarei Frόny. Čadek aprobă.

Şeful de secţie urmărea toate noutăţile. Începuse să-l pasioneze. Îi promise lui Čadek că Pobožný va fi schimbat alternativ, pentru derutare, cu încă un detectiv, bineînţeles cu niciunul dintre cei pe care Frόny să-i mai fi întâlnit. Până acum, socotind timpul de la ieşirea din spital, ducea o viaţă cuminte. „Dacă doctorul Chrudimský nu şi-ar mai îndeplini rolul cât va fi necesar, Frόny s-ar arunca din nou în mocirla din care cu greu ieşise”, îşi zicea Čadek.

În dimineaţa aceea, însoţitorul ducea preocupat de curea trei câini de mărimi şi înfăţişări diferite, mereu gata-gata să se încaiere între ei.

— Cu ceilalţi niciun hocus-pocus de-al dumitale nu mai avea vreo şansă, îi explica el lui Čadek; derbedeii s-au obişnuit şi cred că terenul ăsta e loc de joacă pentru ei. Să încercăm şi cu ăştia.

Corciturile mici, prea puţin dresate, începură să se

comporte cu totul altfel decât dulăii de rasă. Întâi de toate, manifestau o curiozitate vie pentru orice cratiţă veche, mirosind-o pe toate părţile, ca până la urmă să ridice piciorul dinapoi chiar peste ea. Cu boturile în pământ, potăile adulmecau întruna, manifestându-şi dorinţa să caute tot mai departe. Speriară caprele ce păşteau ici-colo şi scurmară cu energie un morman de cenuşă de se stârni un nor înecăcios. Unul din ei muşca tot timpul ciufuri de iarbă.

— Buni elevi! îi lăudă Čadek interesat. Să înălţăm slavă cerului că n-au luat-o încă la sănătoasa!

Unul dintre câini reuşi să scoată un ciolan dintr-o uriaşă grămadă de gunoi. Se culcă pe el, mârâind la ceilalţi, începu să-l roadă şi nimeni nu-l mai putu urni de lângă prada lui. Îl lăsară în plata Domnului şi o luară în direcţia văii năpădite de ierburi, acolo unde terenul cobora puţin şi vedeai nişte gropi, în care puteai sări foarte uşor. Pe marginile lor proeminente se prinsese verdeaţa, dar înăuntru lucea argila gălbui-maronie.

Aici, cei doi câini se opriră, apoi aţâţaţi începură să alerge de jur-împrejur cu boturile în pământ. În sfârşit porniră în salturi până în vale şi dispărură. Čadek şi însoţitorul le auzeau lătratul puternic şi furios, dar cum îl ajunseră din urmă câinii tăcură. Amândoi scurmau excitaţi într-o groapă adâncă poate de un metru şi jumătate.

Čadek coborî încă puţin şi însoţitorul îl urmă.

— Simt ei ceva, spuse însoţitorul.

— Lasă-i să sape, răspunse Čadek şi veni mai aproape, urmat de dresor.

Câinii se înverşunau într-o groapă adâncă, se cufundau în ea pe jumătate, apoi săreau afară şi îşi scuturau cu strănuturi comice botul plin de argila

umedă, ca să se arunce iarăşi nelinişti în groapă.

Čadek ceru însoţitorului să îndepărteze câinii, când i se păru că interesul patrupedelor nu scade.

— Un loc foarte potrivit, adăugă el. Să încercăm să săpăm singuri, mai temeinic.

Dresorul, un om solid, abia reuşi să stăpânească animalele aţâţate. Čadek se uită atent jur-împrejur, să reţină bine locul; apoi se îndepărtară amândoi.

— Sper că nu trebuie să asist în continuare, zise însoţitorul prost dispus.

— M-ar bucura sincer să mă despart de dumneata definitiv, spuse Čadek, glumind amical. Nu eşti un tovarăş prea vesel! Dar nu pleca încă; şi nu da drumul câinilor. Mă întorc într-o oră.

Apoi se îndreptă grăbit spre oraş, să solicite ajutorul amploiaţilor comunali. Calculase bine timpul. În mai puţin de o oră intra pe maidan o camionetă însemnată cu cruce neagră. Odată cu Čadek, coborâră din ea, pe lângă şofer alţi doi bărbaţi. Se opriră la o sută de metri de locul unde câinii manifestaseră un interes deosebit.

— Câte pregătiri, mormăi însoţitorul, când grupul lui Čadek se apropie de el. Şi până la urmă o să daţi de un şobolan mort.

— În cel mai rău caz, oamenii se vor întoarce înapoi, răspunse Čadek simplu.

Câinii începură să latre îngrozitor şi însoţitorul fu nevoit să-i stăpânească la oarecare distanţă. Čadek şi cei doi bărbaţi dispărură în vale. Oamenii luaseră cu ei lopeţi şi târnăcoape.

— Aici, le arătă Čadek, şi cu grijă!

Stătea în picioare, foarte concentrat; în aparenţă părea liniştit, dar era stăpânit de emoţie.

Nu săpară mai mult de cinci minute.

— Ia, uitaţi-vă, spuse unul dintre bărbaţi.

Un colţ al târnăcopului agăţase o bucată de pânză murdară. Omul trase cu grijă de pânza care fusese cândva albă; un capăt al ei se ţinea tare în pământ.

Čadek se apropie. În groapă nu se vedea încă nimic. La fund, groapa avea o culoare mai întunecată, pământul era mai ud şi foarte moale.

— Luaţi lopeţile, ordonă Čadek, şi îndepărtaţi pământul cu atenţie. Pânza asta o fi fost o faţă de masă, sau ce?

Čadek îşi roti privirile: Nu se vedea nimeni străin prin apropiere.

— Hai, îi îndemnă el pe săpători, daţi bătaie, băieţi!

Lopata, mânuită cu grijă, se lovi de un obstacol. Nu putea fi o piatră, fiindcă obstacolul nu era tare. Îl ocoliră, curăţind pământul pe margini: în presupusa faţă de masă era înfăşurat ceva lung.

— Uitaţi-vă! exclamă înăbuşit unul dintre bărbaţi. Aici e o mână... N-am vrut... Cred că l-am... dar e deja...

— Nu-i nimic, îl linişti Čadek.

Peste puţin, însoţitorul îl văzu pe inspector reapărând şi pornind spre el. Apoi, când ajunse lângă el, îl auzi:

— Poţi să pleci cu câinii ăştia grozavi, am găsit ce căutam. Dă-le fiecăruia câte o bucată de zahăr!

— Ai găsit cadavrul?

— Da; cadavrul hoţului Karta, înfăşurat într-un cearşaf. Statură mică, exact ca a lui; dar, din păcate, a intrat în descompunere; destul de neplăcut pentru medicul legist. Iartă-mă, sunt grăbit.

Inspectorul Čadek sculă în picioare toată secţia cu noutatea adusă. Le demonstrase tuturor că procedeul lui fusese bun. Şeful de secţie, Barák, îi răspunse la

telefon cu evidentă enervare:

— Nu ţi-am spus şi eu de la bun început că trebuie să acorzi cazului toată atenţia, Čadek? Nu ţi-am spus?!

— Da, răspunse Čadek glacial, dar trebuie să formaţi, cât se poate de repede, o comisie, domnule doctor. Maşina pentru transportul mortului o am aici.

Acum era datoria altora să se grăbească. Čadek se sui lângă şofer şi discută liniştit cu el, interesându-se de familie şi cum o duce cu viaţa.

VI

— PROCESUL-VERBAL ÎL SCRIU şi-l iscălesc chiar azi, îi spuse inspectorul doctorului Barák, care sosise cu celelalte oficialităţi într-un automobil mare. Acum m-aş duce să-i fac o vizită Frónyei.

— Faci totul cu o viteză de neînchipuit, se miră şeful.

— Fac şi eu ce pot, răspunse Čadek cu un gest nedefinit.

În timp ce se grăbea spre staţia de tramvai, avea încă în faţa ochilor cadavrul dezgropat.

Ştia pe dinafară adresa nouă a lui Fróny. După ultima informaţie, Fróny se abătuse pe la casa de depuneri şi ridicase o sumă. Čadek mergea aproape la sigur, şi avu norocul să o găsească pe fată acasă.

— Odihneşte-te, îi şopti el, lui Pobožný, care se plictisea de moarte în faţa casei. Poate că aici desfiinţez paza definitiv. Nimic nou?

— Mai nimic, răspunse detectivul. Chrudimský a trecut să vadă casa, probabil la invitaţia Frónyei. A venit cu un buchet de flori.

— Doctorul Chrudimský o să primească o nouă diplomă de merit, glumi Čadek şi intră în clădire.

Nu luă liftul, urcă încet pe scări. Casa era frumoasă şi modernă. Mezaninul era ocupat de birourile modeste ale unor ateliere cino-fotografice şi a altor câteva societăţi, printre care şi una de împrumuturi cu ipotecă. Mai sus, etajele cuprindeau apartamente

măricele, decomandate. Câteva erau amenajate la fel cu cel ales de Frónу. Niciunul din chiriaşii acestei case ca un palat nu era familist, iar administratorul, care locuia la mansardă, un om ce-şi purta uniforma ocupaţiei sale. După felul cum se manifestase gustul Frónyei, Čadek se gândi că transformarea ei în bine nu era încă pe deplin realizată şi că doctorul Chrudimský mai avea mult de lucru. Frónу împărţea acest apartament mare cu un mic fabricant de pilule hormonale şi cu reprezentantul cam suspect al unei firme livrând hârtie şi peliculă cino-fotografice; Antreul, baia şi toaleta erau dependinţele comune.

Pentru Frónу, se apăsa pe butonul soneriei de trei ori, după cum anunţa cartea de vizită de la uşă. Frónу veni să deschidă îmbrăcată într-un capot nou, bine croit şi plăcut la culoare.

— Ia te uită! se minună ea.

— Pot intra? întrebă Čadek amabil.

— Hai, intră, îl invită fata.

Čadek examină cu coada ochiului cum îşi aranjase Frónу camera. Notă măsuţa pentru radio şi că încăperea avea încălzire centrală. Dacă nu ar fi ştiut de la informatorii săi cât e chiria, ar fi calculat-o singur cu o minimă aproximaţie.

Frónу se aşează obosită pe canapea.

— Când te văd, moşulică, imediat mă simt iar vulgară. N-ai vrea să rupi relaţiile cu mine pentru totdeauna?

— Sigur că da, răspunse Čadek cu tărie, dar asta depinde mai întâi de toate de tine Frónу.

— Atunci ar fi cazul să nu ne mai tutuim, ce crezi?

— Şi la acest punct vom ajunge noi odată şi odată, Frónу. Cine ştie dacă peste un timp nu-mi voi scoate pălăria în faţa ta?

Faţa obraznică a fetei se împurpură: Ar fi fost un gest necunoscut pentru Fróny din partea inspectorului.

— Tot ce se poate, moşulică, răspunse ea cu obrăznicie ostentativă, dar până una-alta nu te mai amesteca în treburile mele. Poate cu altă ocazie, dacă o să mai aterizezi la mine, o să te aşez lângă maharajahul Malaieziei şi atunci n-ai să mai ştii cum să te descurci cu ceaşca de ceai. Astăzi n-am de gând să te tratez nici măcar cu un pahar de apă. Hai, dă-i drumul, ce vânt te aduce pe-aici?

— Ce-i asta? întrebă Čadek, întinzând mâna spre o tipăritură aflată pe măsuţă.

— Jos laba!

Era prospectul unei fabrici de automobile...

— Fróny, zise Čadek cu o expresie plină de îndoială, tu ai primit o moştenire!

Fata râse cu aceeaşi impertinenţă.

— Ba bine că nu! De la un miner, din Otava auriferă, moşulică. Mai bine lasă curiozitatea de-o parte, vrei?

— Nu te sui pe şapte cai, Fróny! Pentru mine ar fi într-adevăr o bucurie să-ţi cumperi maşină. Te pomeneşti că într-o zi mă inviţi la o plimbare.

— Doar dacă o să-mi cumpăr maşină mortuară, replică prompt Fróny.

Čadek clătină din cap, indulgent.

— Dacă tot e să vorbim de înmormântări, Fróny, uite că eu chiar acuma vin de la una.

— Aha! Cine-a mai murit şi de ce?

— De boala fierului; l-a găurit ceva pe bietul om. Precis nu se ştie ce; poate un cuţit, poate un glonte... înţelegi? Mâna lui Jirka...

Fróny deschise o clipă gura fardată, dar strânse

îndată buzele şi nu răspunse nimic.

— Ai înţeles că l-am găsit pe Karta?

— Dacă spui dumneata... şi făcu un anumit efort ca să pară calmă. Şi te-ai obosit până aici ca să-mi comunici asta?

— Da. Frőny, Jirka este presupusul criminal şi oricine l-ar ascunde ar comite o mare greşeală. Ar putea, de exemplu, să-şi încheie cariera de infirmieră.

Frőny, se ridică furioasă. Obrajii îi ardeau ca para focului.

— Sunt trei ani de când l-am văzut pe Jirka ultima oară, moşule. Ba chiar mai mult, aproape trei ani şi jumătate.

— Bine, bine...

— Şi ţi-am mai spus că nu mai vreau să am de-a face cu el în vecii-vecilor!

— Ce te faci dacă te necăjeşte cumva?

— Nici umbra lui nu a trecut pe lângă casa mea!

— Totuşi i-ai suflat banii din mâna mamei Klouzanda, Frőny.

Frőny amuţi; privi la Čadek cu atâta furie, de-ai fi crezut că acum se şi repede la el. Apoi zâmbi ironic şi se îndreptă spre măsuţă cu paşi de pisică, deschise sertarul şi scoase cu violenţă trei carnete subţiri – unul roşu, altul verde şi ultimul cafeniu – şi le trânti sub ochii lui Čadek.

— Pe astea le-am luat eu de la mama! se răsti ea. Hai, holbează-te!

— Nu-i o surpriză pentru mine, răspunse rece Čadek**.** Cât fac în total?

Luă calm carnetele şi le răsfoi. Frőny ridică mâinile, ca şi cum ar fi vrut să-l împiedice, dar se răzgândi. Čadek se edifică repede. Era un total de o sută douăzeci de mii...

— Ce zici, ai cui sunt banii ăştia?

— Ai lui Jirka, răspunse Čadek fără să şovăie. Numele depunătorilor a fost bineînţeles inventat.

— Ba sunt chiar ai mei! Totdeauna au fost ai mei! Ce ştii tu cum mi-am dus de nas clienţii?! Uite-aşa – şi Frőny luă unul din carnete şi îl deschise sub nasul lui Čadek: – Iubitule, ce pui azi în puşculiţa fetiţei tale? Ei, haide-haide, dai cât poţi! Ai pus ceva?! Oho! Mulţumesc, iubitule.

— Se vede că erai o fată teribil de isteaţă, Frőny.

— Până la şaizeci de ani o să plac bărbaţilor! şi-i făcu cu ochiul lui Čadek,

— Deci, trebuie să mă mai păzesc de tine încă vreo unsprezece ani, sau nu mult mai mult, surâse Čadek binevoitor. Văd că ai început să suceşti capetele bărbaţilor de la patru ani.

— Ce, eşti nebun?!

— Poate, tu, Frőny... Uite, prima sută de coroane a fost înscrisă pe carnetul ăsta acum cincisprezece ani.

— Să văd!

— Crede-mă; scrie negru pe alb. Pariez că pe atunci erai o mică sâsâită: „Iubitule, se pui tu fetisei tale în pusculisă?” şi Čadek se plesni peste genunchi cu carnetele, uitându-se înveselit la Frőny.

— Aşa! Eram o sâsâită!... se răsti Frőny, cu mâinile în şold.

— Uşurel, Frőny, nu căuta să-mi muţi gândurile... Nici de la părinţi n-ai fi putut avea asemenea sumă. Dar Jirka a dus-o întotdeauna bine; cheltuia mult şi mă mir cum de-a economisit atâţia bani. Oricum, tu l-ai furat.

— Lasă balivernele!

— Tu să laşi balivernele!... S-ar putea ca Jirka să-ţi ceară banii. Nu cred să-i convină că vrei să-ţi plăteşti

cu ei cursul de infirmiere şi doreşti să-ţi cumperi o maşinuţă. Într-un fel, e treaba ta, şi descurcă-te cu el cum crezi. Dar trebuie să recunoşti că ţi i-aş putea confisca imediat.

— Ha! Ha! Ha!

— Uşurel! spuse iarăşi Čadek, cu amabilitate, dar pregătit să-i respingă atacul, dacă fata s-ar repezi la el. Poate că n-am s-o fac, totuşi. Banii provin din furturi; văd însă că nici nu-ţi trece prin cap să-i dai înapoi lui Jirka şi, uite, chiar eu îţi interzic să-i restitui.

— Hm!? mormăi Fróny, învârtindu-se prin odaie ca să-şi ascundă neliniştea şi nedumerirea.

— Ştii, Fróny, sunt un om bun din fire. Te sfătuiesc să păstrezi secretul depunerilor, dându-ţi carnetele în păstrare la o instituţie bancară. Taxa nu este mare şi te păzeşte de pericol: s-ar putea ca Jirka să te strângă de gât într-o zi pentru banii ăştia. Eu ţi-i las, numai vezi, foloseşte-i cumpătat; şi va mai trebui să-mi promiţi ceva, în schimb.

— Numai să nu-mi dai vreun ordin prea greu de executat.

— Ce, te simţi sub ameninţarea ordinelor zdrobitoare? Convorbirea noastră e amicală, nu ordon nimic. Doar, aşa, poate o ameninţare atâtica. Şi Čadek îşi însoţi cuvintele cu gestul glumeţ.

— Ce adică? Ce ameninţare?

— Să-mi spui cinstit tot ce vei afla despre Jirka sau ce ştii deja. Asta-i condiţia de bază a amiciţiei noastre.

— Până acum nu ştiu absolut nimic, jur pe Sfânta Fecioară!

— Bine, bine, te cred, dar n-o să te slăbim din ochi, să-ţi intre bine în cap! Cu primul prilej o să ni-l torni pe Jirka, fără subterfugii!

Čadek i se adresă atât de categoric, convins că până acum a dăscălit-o suficient pe Frónу.

Frónу tăcu. Şi probabil i se umeziseră ochii de emoţie şi furie comprimată, fiindcă întoarse capul.

— Dacă te dibuiam cumva că joci necinstit, Frónу, continuă el calm, o să-ţi luăm banii rămaşi, iar pentru cei cheltuiţi vei face un mic drum până la puşcărie. Eu pot să te laud, cu anumite rezerve, pentru ideea de a folosi aceşti bani în lupta pentru o existenţă cinstită. Sper că înţelegi cum stau lucrurile. Închid ochii şi ştiu de ce. Baţi palma cu mine, Frónу?

Fata îi întinse şovăitor mâna, dar i-o întinse. Cedarea ei la un asemenea pact era dictat de existenţa doctorului Chrudimský. Čadek ştia asta atât de bine, de parcă i-ar fi văzut scrisă în frunte parafa medicului.

— Cumpără-ţi o cutiuţă vorbitoare, să mai afli şi tu ce se întâmplă pe lume, adăugă inspectorul, şi dacă te-ai grăbit să-ţi comanzi maşinuţa, ducă-se pe pustii!... lasă-te mai bine păgubaşă! Bagă de seamă: îmbracă-te modest, niciun lux inutil! Urmează cursurile cu seriozitate! Eu o să te urmăresc de la distanţă, şi dacă n-o să-mi placă ceva, o să intervin, poţi fi sigură. Şi încă ceva, Frónу: în ziua când n-o să te mai tutuiesc, tu însăţi o să-mi ceri ce-ţi cer eu acum.

Şi Čadek plecă cu gândul de a renunţa la prezenţa detectivului din preajma Frónyei, bazându-se pe impresia lăsată de convorbirea avută, pe factorul psihologic... În ziua aceea toate merseseră strună. Mulţumit, inspectorul se hotărî să-l caute şi pe doctorul Chrudimský. Îşi permise un intermezzo la un restaurant. Medicii-legişti lucrau probabil cu zel. Čadek spera să poată citi procesele-verbale când se

va întoarce la secţie.

Pe doctorul Chrudimský îl prinse în clipa în care se pregătea de vizită, aşa că nu-l putu reţine prea mult. Îi spuse că fusese găsit cadavrul lui Karta şi-l informă asupra vizitei la Frőny.

— Nu forţaţi lucrurile, îl îndemnă tânărul doctor; o nouă convorbire cu Frőny face parte din programul vizitelor mele medicale. Fata este unul din pacienţii mei importanţi.

— Cât se poate de just, aprobă Čadek, mai ales din punctul de vedere al medicului. Se vede că nu sunteţi un profesionist oarecare.

Doctorul Chrudimský făcu un gest nedefinit.

— Sunt şi mici contradicţii, spuse el, pe care trebuie să le rezolv. E vorba de logodnica mea. Este fiica medicului primar. Chiar ieri am discutat împreună data nunţii. Nu cred că s-ar putea face în secret, iar căsătoria mea ar azvârli-o iarăşi pe Frőny în clocotul iadului.

Čadek se scărpină în cap.

— Te ameninţă însurătoarea, doctore? Pe curând?

— Foarte curând. Am pretextat eu când una, când alta, şi nu fiindcă mi-ar displace să mă însor, dimpotrivă... Dar, bineînţeles, adevăratul motiv ezit să-l împărtăşesc logodnicei mele sau părinţilor ei.

Nu era nevoie să-i dea prea multe explicaţii lui Čadek, dar acesta se cam mira că doctorul îşi lua acum mult mai în serios rolul său faţă de cazul Frőny. Înţelese, însă, când doctorul continuă:

— Pe cuvântul meu, inspectore, când eşti în compania Frőnyei, trebuie să-ţi reaminteşti mereu motivul care te aduce la ea. Altfel, te expui să uiţi cu uşurinţă.

— Eu nu, spuse Čadek, eu nu pot să-mi uit rolul

pentru nimic în lume.

— Depinde, fără îndoială, de atitudinea ei sufletească faţă de dumneata, sau faţă de mine. Fróny e gingaşă şi cinstită în fond, spun asta fără nicio exagerare. Îmi pare rău de încrederea ei în mine...

— Vom vedea, vom vedea... şi Čadek clătină din cap.

— Gândiţi-vă, am ajuns să-i strâng mâna pe sub masă!

— Dragostea face minuni, adăugă Čadek, fără alte comentarii.

— Ea a interpretat gestul în felul ei, şi tocmai asta regret. Tot ce simt pentru ea este o nemărginită compasiune şi dorinţa de a o ajuta.

Doctorul Chrudimský se uită cu sinceritate la Čadek, care se întristase.

— Eu nu aş pleda pentru un asemenea sentiment, doctore; nu aş exagera atât de mult. Ar fi fost mult mai bine dacă se îndrăgostea de mine. La un moment dat ai să-ţi pierzi controlul şi ai s-o săruţi, iar ghinionul ăsta o să-l ai fără discuţie!

Doctorul Chrudimský izbucni în râs, îi mulţumi celibatarului cu experienţă, care-l punea în gardă, şi se despărţi de el, asigurându-l că va fi foarte atent la evoluţia relaţiilor sale puţin obişnuite cu Fróny. Cât despre inspector, pantofii săi numărul patruzeci şi cinci îl conduseră direct la secţie.

— În sfârşit ai apărut! îl primi şeful, râzând amuzat.

Čadek îl privi nedumerit şi întrebă:

— Ei comedie, m-am mânjit cu ceva, unde?

— În sectorul cinci, răspunse doctorul Barák, fără să mai râdă, ba chiar fulgerându-l pe inspector cu privirea.

— S-a întâmplat ceva? se încruntă Čadek. Din vina mea?

— Asta, nu. Linişteşte-te. Dar niciodată n-am râs ca azi! fiindcă noi, Čadek, suntem în stare să râdem de lucruri care i-ar îngrozi pe alţi oameni, să li se facă părul măciucă.

— Mi-au rămas doar câteva fire de păr, dar le simt cum încep să se ridice, replică inspectorul. Spuneţi repede, ce s-a întâmplat?

— Ai idee pe cine l-ai deshumat astăzi prin hârtoapele din sectorul cinci?

— Pe stârpitura de Karta, răspunse Čadek cu o uşoară ezitare.

— Nu. Un... – şi Doctor Barák izbucni în hohote de râs – ...un chinez!! Un chinez autentic, unul din fiii „împărăţiei cereşti”. Un chinez-chinez, cu coada bine împletită!

VII

ČADEK SE REPEZI ca un uliu asupra procesului-verbal întocmit de medicul legist. Groaznic! Numai la un chinez nu se aştepta! Dacă domnii de la autopsie nu-şi pierduseră minţile, era într-adevăr vorba de un chinez.

În procesul-verbal se menţionau rezultatele măsurătorii craniene şi diverse caracteristici specifice rasei mongole extrem răsăritene. Inspectorul de secţie, care se aştepta să-l găsească pe Karta, pe nimeni altcineva, s-a putut înşela prin dificila identificare a cadavrului în stare de descompunere, pe când ochiul expert al specialistului nu putea greşi.

Totuşi, pentru şi mai multă siguranţă, a fost chemat încă un specialist, mai notoriu. Medicii au desfăcut cu grijă coada împletită de pe capul victimei. Nu găsiră niciun indiciu că ar fi fost trimis pe lumea cealaltă cu forţa, iar data morţii corespundea aproximativ cu data morţii lui Karta.

Când Čadek ridică privirea de pe procesul-verbal, avea fruntea udă de transpiraţie.

— Trebuie să-l văd şi eu, spuse el preocupat.

Doctorul Barák privi compătimitor în urma lui. Şi-l închipuia foarte bine cum va goni într-acolo. Într-adevăr, Čadek nu se opri până nu ajunse la masa de marmoră, pe care era întins cadavrul dezvelit.

— Doamne, Dumnezeule, oftă Čadek, chinez e! Unde s-a dus domnul doctor?

— La o gustare, răspunse subalternul aflat acolo.

Oricum, cadavrul nu semăna deloc la corp cu un european, în speţă cu hoţul Karta. Faţa era desfigurată prin descompunere şi, cu toată marea cantitate de dezinfectant folosită, mirosul de putrefacţie nu fusese înlăturat.

Čadek se răsuci pe călcâie şi fugi afară. Ştia unde îşi lua gustarea medicul-legist care se ocupa cu treaba asta urâtă: îl găsi repede.

— Aha, spuse medicul, mestecând cu poftă, dumneata eşti nefericitul!

Čadek aruncă distrat pălăria pe masă.

— Aţi găsit asupra omului vreo legitimaţie?

— Nu, răspunse doctorul, doar nişte fleacuri chinezeşti. Le-am pus unde trebuie; sunt trecute în procesul-verbal.

— Nu l-am citit până la capăt, recunoscu Čadek.

— Regretabil, prietene. Ştii măcar în ce era înfăşurat cadavrul?

— Într-un cearceaf, sau într-o faţă de masă.

— Şi asta figurează în procesul-verbal, spuse doctorul cu reproş. Nici vorbă de faţă de masă, ori cearceaf. Este o specifică pânză folosită în ritualul chinez, pânza în care, cum a precizat colegul Simka, se înfăşoară morţii pentru a fi înmormântaţi. Fleacurile pe care le-am găsit lângă el nu sunt chiar fleacuri, ci tot obiecte rituale, ce se pun în mormântul adepţilor lui Confucius.

— Vă rog, spuse Čadek vădit încurcat, ce mai avea la el?

Doctorul ridică din umeri şi atacă altă prăjitură.

— Hârtii cu scriere chineză, spuse el; o mică statuetă a lui Buddha, trei mici lampioane, un lănţişor de staniol auriu şi alte câteva lucruşoare. Cercetează-

le!

— Se va putea stabili identitatea?

— Vai de mine, sper că da. Ce, parcă identificarea e treaba medicilor?

— Am impresia că ştiu cine-i omul, spuse Čadek.

Mulţumi, îşi luă pălăria şi o luă la fugă. O înmormântare chinezească cu tot dichisul, la periferie! Nu-i venea să creadă...

Micile obiecte ce însoţeau mortul le cercetă în treacăt. Toate erau într-o stare degradată, scrierea, şi aşa ininteligibilă profanilor, nu se putea distinge pe hârtia putrezită, murdară şi ruptă. Nu prezentau de fapt nicio importanţă pentru poliţie, fiind desigur o rugăciune în limba chineză.

Doctorul Barák îl vizită pe inspector şi rămase câteva clipe privind, cu mâinile la spate, peste umărul lui Čadek. Când acesta se întoarse, avu un gest de om luat prin surprindere.

— O să lăsăm toate astea în grija dumitale, Čadek i se adresă şeful; desigur că trebuie să-l identifici şi pe nefericitul de faţă, dacă tot l-ai dezgropat.

— O să compensăm eşecul, răspunse Čadek, voi afla repede că nefericitul de-aici nu a trăit şi nici nu a murit în China, ci la noi. Şi iarăşi ne întoarcem la sectorul cinci!

— Hm, făcu doctorul Barák, mutându-şi greutatea de pe vârfurile picioarelor pe călcâie. Câţi chinezi s-au aşezat la noi, Čadek?

— Puţini. Nici nu am nevoie să le cercetez evidenţa. Ce spune procesul-verbal despre moartea acestuia?

— Că poate fi naturală, sau, eventual, urmarea otrăvirii. La prima analiză nu s-a găsit în corp nicio urmă simptomatică de otravă. Dar se cercetează mai

minuţios în laborator.

— Să telefonăm chiar acum, se grăbi cu energie Čadek.

Răspunsul pe care-l primi prin telefon era că cercetarea se apropia de sfârşit şi că deocamdată toate reacţiile la otrăvuri erau negative. Rezultatul va fi probabil – moarte naturală.

— Şi înmormântare nenaturală, spuse apăsat Čadek, lăsând jos receptorul.

Calmându-se, începu să citească atent procesul-verbal. Vârsta celui mort se putea determina doar cu aproximaţie, din cauza descompunerii avansate: între cincizeci şi şaptezeci de ani, se aprecia în procesul-verbal. Čadek observă că vârsta coincide perfect...

— Cu ce? întrebă surprins doctorul Barák.

— Cu cel mai simplu şi în acelaşi timp cel mai curios lucru, spuse Čadek. Într-una din căsuţele din preajma locuinţei lui Karta locuieşte, sau locuia, un chinez bătrân cu soţia sa de origine cehă. Chinezul vindea prin localuri nişte ineluşe de hârtie, care aruncate într-un pahar cu apă se transformă în flori minunate, sau dragorii coloraţi, şi fel de fel de jucărele din acelaşi material delicat. Şi le confecţiona singur acasă la el. În ultimul timp, nimicurile astea atrăgătoare se ofereau ca premiu la un joc de abilitate cu mulţi amatori.

— Hm, spuse Barák, îi zornăia punguliţa?

— Da, da.

— Numele lui?

— Să ne uităm prin registre. Numele astea exotice se reţin cam greu.

Intrară în biroul de evidenţă. Aflară foarte repede că bătrânul chinez se numea Wang-Li, că locuia în sectorul cinci şi, culmea, că decedase la o dată nu

atât de îndepărtată: cu o zi înaintea întâlnirii lui Čadek cu Boček, la cârciuma cu povestea.

— Uite – bătu Čadek cu palma registrul deschis – asta-i litera scrisă a documentului! Duritatea tonului îi impresiona pe ceilalţi. — Iată actul oficial ce-i atestă moartea, iar noi stăm şi ne mirăm încă.

— Nu ne minunăm că a murit, interveni doctorul Barák, dar ne mirăm că a fost înmormântat atât de ciudat.

— Aici este tot mâna lui Jirka Boček, spuse Čadek negru de supărare. Ştim cum a fost Wang-Li îngropat. Trebuie să aflăm cum trebuia să fie înmormântat! Lăsaţi pe mine, domnule doctor.

Ziua a trecut, pentru Čadek, fără pic de răgaz. Primul său drum a fost la parohia sectorului cinci, apoi la alte birouri şi case, de unde culese date interesante. Munca lui a fost oarecum stânjenită când orele de slujbă au luat sfârşit, dar tot nu s-a lăsat, deranjând şi după prânz destulă lume.

La toate instituţiile, tot ce se referea la chinez părea în ordine. Čadek nu dădu niciun fel de explicaţii în legătură cu cele ce-l interesau. În sfârşit, trezi din siestă pe un anumit profesor universitar şi-i ceru amănunte în legătură cu Extremul Orient. Profesorul era din fericire o persoană foarte amabilă, dar nervos şi ciudat, ca majoritatea profesorilor de ştiinţe speculând cu date supuse comentariilor.

— Da, scuză-mă, e de mirare că nu ştiţi lucrul acesta, dragă domnule inspector: există o anumită formă de transport pentru Extremul Orient, care nu cere formalităţi deosebite. Este vorba de transportarea sicrielor cu rămăşiţele pământeşti ale chinezilor decedaţi în ţări străine. Oficialităţile din lumea întreagă o aprobă necondiţionat.

— În această problemă sunt cam primitiv, spuse Čadek resemnat. Ştiu, de exemplu, că sinucigaşii se înmormântează dincolo de zidul cimitirului, dar nu mi-a trecut prin cap că rămăşiţele pământeşti ale chinezilor se transportă până la cimitirul din Canton!

— Cred că nu veţi afla nicăieri un chinez care să nu-şi treacă în testament că doreşte să fie înmormântat în pământul sfânt al ţării sale. Unii strâng bani toată viaţa pentru acest drum. Cimitirul din Canton reprezintă pământul strămoşesc. Decedatul este pus într-un sicriu de zinc bine sudat şi ţinut într-o magazie de port, unde aşteaptă plecarea vasului, uneori cu rută special programată pentru transportul sicrielor de zinc. De fapt, astăzi, oricare vas comercial transportă asemenea sicrie, sunt însă şi plecări *ad hoc,* din anumite porturi şi numai o dată pe an. Tradiţional, din depărtările Pacificului pleacă un transport comun o dată la zece ani, iar sicriele de zinc aşteaptă plecarea cu o răbdare chinezească.

— Drum bun timonierilor acelor nave! reflectă Čadek cu un suspin obosit. Vă mulţumesc, domnule profesor. Relatarea dumneavoastră, pentru care vă rămân îndatorat, îmi dă destule date ca să nu fiu luat drept nebun. Vreau să prind din urmă bizara cutie de conserve în care trebuia să fie închis Wang-Li şi iată că nu e. Trebuie s-o descoperim şi să-i stabilim alt itinerariu.

— Dar cine a fost pus în sicriu, dragă domnule inspector, cine?

— Hoţul de buzunare Karta, domnule profesor, un om care pur şi simplu nu are nicio legătură cu pământul sfânt. Ce ziceţi, descompunerea este rapidă în asemenea sicriu?

— Cred că nu, clătină din cap profesorul, deşi până

acum n-am deschis o astfel de raclă şi nimeni altcineva... Dar cum aerul nu este evacuat, comparaţia cu o cutie de conserve nu mi se pare adecvată.

Activitatea lui Čadek era departe de a se încheia până la sfârşitul zilei. Înapoiat la secţie, puse în mişcare agenţii cu care colabora. După informaţiile obţinute, sicriul de zinc al lui Wang-Li ajunsese la Genova şi se ceru urgent reţinerea lui, dându-se explicaţiile de rigoare.

— N-ar fi meritat atâta osteneală derbedeul care călătoreşte aşa, remarcă şeful de serviciu, în schimb alternativ cu doctorul Barák. Du-te şi mai odihneşte-te, Čadek!

— Nici nu mă gândesc! spuse acesta cu un gest decis.

Se odihni puţin în tramvai, coborî la capătul liniei şi porni grăbit de-a curmezişul întunecatului sector cinci.

Lăsă în urmă cârciuma mamei Klouzanda. Urcă povârnişul mut pe care vedeai împrăştiate mai multe cocioabe. Trecu şi de casa lui Karta şi bătu la uşa casei vecine. Apăru o femeie roşcată cu un lampion în mână. Îmbrăcată într-o vestă roşie, părea destul de bine făcută, de două ori mai voinică decât răposatul ei soţ; avea dantura intactă şi şuviţele părului ei roşu unduiau ca şerpii.

— Sunteţi doamna Wang-Li, începu Čadek pe ton hotărât; născută Mušková?

— Poate că da, răspunse femeia surprinsă, dar cine sunteţi dumneavoastră?

Inspectorul de poliţie Čadek – şi îşi arătă insigna de sub reverul hainei. Am de vorbit cu dumneata strict confidenţial, dragă doamnă.

— Despre ce?

— O să vă spun înăuntru, vă rog...

Nu avuse niciodată de-a face cu ea sau cu soţul ei, deşi pe chinez îl cunoştea din vedere. Wang-Li nu era printre hoţi; ducea o viaţă cinstită. Nevastă-sa avea o diplomă de moaşă; se zvonea că ar da câte o mână de ajutor prostituatelor, scăpându-le de sarcină. O fi fost adevărat, dar nu existau probe doveditoare.

Fiind, probabil, o muiere destul de afurisită, trebuia să te porţi cât se poate de energic cu ea. Nu protestă când inspectorul intră aproape cu forţa în odaie.

— Dumneavoastră aţi făcut pregătirile în vederea punerii în sicriul de zinc a răposatului soţ expediat spre China? întrebă el.

Îi răspunse că soţul ei îşi pregătise totul singur:

— Demult, se pregătise, spuse ea enervată; l-am ocărât în toate felurile, dar degeaba! De obicei mă asculta, numai în privinţa asta nu se lăsa pentru nimic în lume. Ehe, de câte ori nu l-am snopit în bătaie, că abia se mai târa şi umbla, de la o cârciumă la alta, şontâc-şontâc!

— Dumnezeu ştie, reflectă Čadek compătimitor, de ce-o fi vrut bietul om să ajungă după moarte atât de departe de dumnevoastră!

Mušková sări ca arsă:

— De o mie de ori pe zi ar fi trebuit să mulţumească idolilor lui că-l îngrijeam! Nu aveam bani de aruncat pe gârlă şi ştiţi cât costă să trimiţi un mort până în China? „Nu se poate! îi ziceam mereu. Arde-te, amărâtule ticălos, ar fi mult mai potrivit. Ce-i laşi bietei tale neveste, om de nimic? Ce-ţi trebuie ţie înmormântare scumpă şi încă peste mări şi ţări?!”

— A fost bolnav? o întrerupse Čadek.

— Mhî! L-a lovit damblaua şi-a stat şi inima.

Čadek ştia asta din acte.

— De ce s-o fi supărat el întruna sărmanul om? spuse inspectorul tare, dar ca şi cum ar fi vorbit cu sine însuşi, apoi continuă: – Se înţelege, doamnă Wang-Li, că nu am venit aici ca să-mi omor vremea. Aş dori să vă pun o întrebare...

— Nu-mi mai ziceţi Wang-Li, acum mi se spune numai pe numele meu de fată: Alžbeta Mušková.

— Bine, Alžbeta Mušková. Ia spune, cum s-au întâmplat lucrurile când a murit bărbatul dumitale?

Spusele ei corespundeau cu ceea ce Čadek ştia din acte; doar câteva amănunte mai mult. Declaraţia oficială a decesului, vizita medicală fără autopsie, fiindcă decesul era aşteptat; apoi imediata intrare în acţiune a „Pompelor funebre”, care câştigaseră o mulţime de bani. În sicriul de zinc fusese închis chiar în odaia unde Čadek discuta cu femeia roşcată. Racla rămăsese aşezată pe scaune timp de trei zile, până când au venit cei de la „Transporturi”.

— Aţi văzut cu ochii dumneavoastră când l-au pus în sicriu, doamnă Mušková?

— Cum altfel? Doar le-am ajutat chiar eu! răspunse ea. Ţineam lampionul aprins. Au adus cu ei o cadă mare, pe care a trebuit s-o umplu cu apă, şi în ea au cufundat sicriul, să vadă dacă nu ies cumva băşicuţe de aer. Dar nici vorbă de aşa ceva: făcuseră treabă de meşteri...

Aşadar, sicriul a stat în casă trei zile... Čadek evită să-i dea explicaţii văduvei, căuta să scoată de la ea tot ce-ar putea lămuri ce se petrecuse în acel răstimp cu sicriul. Din spusele ei reieşea că nu se petrecuse nimic deosebit. Când pleca de acasă, încuia uşa... Nu, nimic nu se întâmplase, într-adevăr nimic...

— Cică aţi găsit ceva pe-aici, prin văgăuni, se arătă

ea bine informată. Ce-aţi găsit?

— Un sac cu porţelanuri, răspunse Čadek.

— Şi, cică, aţi căuta pe-aicea pe unul Boček şi pe Karta ăl tânăr...

— Chiar aşa.

— Şi la mine aţi venit tot pentru asta?

— Oarecum pentru asta, dragă doamnă. Bătrânul Karta mi-a vorbit de vecina care-i poartă de grijă de când i-a dispărut feciorul. Ştiţi despre cine-i vorba?

— Chiar eu sunt, se grăbi să spună văduva cea roşcată. Ălorlalţi nici nu le pasă de necăjitul de bătrân. Boček i-a făcut de petrecanie băiatului, aşa e?

— Se pare. Soţul dumneavoastră a murit într-o după-amiază, nu? Doctorul a venit aici în aceeaşi seară, repetându-şi vizita a doua zi dimineaţă, nu?

— Da.

— A doua zi după-masă s-a adus sicriul, care a fost sudat, după ce l-aţi aşezat pe soţul dumitale înăuntru.

— Oamenii au muncit până noaptea târziu.

— Când au plecat, era întuneric beznă. Şi în aceeaşi noapte Boček l-a asasinat pe Karta. Dumneata ţii minte noaptea aceea?

— Cum să nu. Nici n-am prea dormit; mi se tot părea că răposatul ciocăneşte în pereţii sicriului şi mă trezeam speriată.

— Casa lui Karta e numai la câţiva paşi de aici. Nu aţi auzit nimic suspect?

— Ce să aud? N-am auzit nimic.

— De pildă, nimeni n-a ţipat?

— Nici poveste!

— Şi în zilele acelea, cam când te-ai dus dumneata pe la bătrânul Karta?

— Cât au lucrat oamenii aici, n-am avut deloc timp. De-abia a doua zi dis-de-dimineaţă am tras o fugă

până acolo. Sunt femeie simţitoare, şi Karta nu se prea îngrijea de tat-su.

Deci, îl vizitase pe bolnav cu câteva ore înaintea lui Čadek...

— Şi ce-a zis bătrânul când l-aţi vizitat?

— A plâns după Wang. Se cunoşteau. A mai spus că iar nu i-a venit băiatul noaptea acasă. L-am servit cum am putut, p-ormă am plecat.

— Bătrânul nu a pomenit nimic de felul cum îşi petrecuse noaptea?

— Nu, dar el nu are parte de noutăţi. Noaptea doarme un strop, ziua moţăie.

— Nu vi s-a părut că de data aceea i se întâmplase totuşi ceva mai deosebit?

— Nu, nu, chiar deloc. Mi-ar fi spus el mie... Nu credeţi că Boček i-a făcut de petrecanie ălui tânăr în alt loc?

— L-aţi cunoscut pe Jirka Boček?

— Pot zice că mai deloc. O dată sau de două ori l-am întâlnit, aşa, din întâmplare. Nu locuieşte pe-aici. Wang nu se vântura pe la mama Klouzanda şi eu treceam rar de tot... Pe la noi, prin preajmă, n-a dat niciodată.

Lui Čadek nu-i ieşea din cap ideea că tânărul Karta îşi găsise moartea ori în propria casă, ori undeva pe aproape. Probabil că Boček acţionase rapid, nu era verosimil să-l fi pândit pe întuneric în altă parte. Karta se întorsese acasă de la capătul de linie al tramvaiului. Nu se găsise nicio urmă a faptei în casa unde-i zăcea tatăl... Era totuşi imposibil ca Boček să fi comis crima sub ochii tatălui victimei şi mai ales ca bătrânul să ţină secretul. Totul se petrecuse mai curând prin apropiere, în drumul către casă. Boček se postase, probabil, aşteptându-l pe Karta, şi-l atacase

pe la spate.

Dar cum de ieşise chinezul din sicriul de zinc şi cum, eventual, intrase Karta în el, rămânea un mister. Rezolvarea trebuia s-o aducă viitorul, la deschiderea sicriului. Čadek bănuia că văduva lui Wang are un amestec în toate astea, dar se gândea că nu ar fi indicat s-o supună la un interogatoriu sever până nu ar avea dovezi suficiente.

Roşcata aceasta era în strânse relaţii cu familia Karta şi poate că mobilul principal al legăturilor dintre ei rămânea încă necunoscut lui Čadek. Şi-apoi, mai era ceva: Văduva lui Wang nu era singura vecină a lui Karta...

Čadek îşi luă rămas bun şi ieşi în noapte. Când se obişnui cu întunericul, porni hotărât, lăsând iarăşi în urmă căsuţa lui Karta, care se vedea puţin mai la vale, şi intră în grădiniţa neîngrijită a celeilalte locuinţe învecinate.

Căsuţa avea ferestre mici cu perdeluţe albe. Înăuntru era lumină.

Inspectorul a fost poftit să intre. Îl întâmpinase un bărbat slab ce-l privise mirat. Čadek ştia că omul trăieşte din vânzarea ziarelor, ajutat şi de soţie. Se sculau totdeauna la trei noaptea, iar acum era singura jumătate de oră când se bucurau de răgaz ca să stea şi ei de vorbă acasă. Aveau trei copii, o fată de vreo doisprezece ani şi doi băieţi mai mici. Tocmai şedeau la masa de cină, cu invariabilii cartofi şi lapte de capră. Adăpostul pentru cele două capre era în spatele casei, plătindu-se un plus de chirie pentru el.

— Poftă bună, zâmbi Čadek celor trei perechi de ochi miraţi ai copiilor.

Femeia, cocoşată de căratul teancurilor de ziare, şterse un scaun şi Čadek se aşeză. Şi ei aflaseră că

era ceva suspect pe unde păşteau caprele şi că, probabil, spărgătorul de bănci Boček îl omorâse pe Karta. Bărbatul era convins că pe maidan se descoperise trupul hoţului de buzunare, aşa îi spunea el lui Čadek.

— N-am venit la dumneavoastră cu gândul să dau asemenea explicaţii, răspunse Čadek şi îşi spuse în gând că văduva Wang nu prea fusese abilă când se interesase abia la sfârşitul discuţiei lor dacă fusese găsit Karta. Acum ar fi fost normal să răspundă mai deschis în privinţa ultimei descoperiri a poliţiei şi nu era deloc plăcut să se eschiveze mereu.

Vecinii lui Karta prezentau, oricum, mai multă încredere decât văduva Mušková. Pe Čadek îl interesa noaptea suspectă a cărei dată era marcată de faptul că Wang-Li murise cu o zi înainte.

— Noi n-am auzit nimic deosebit, afirmau soţii într-un glas.

Nicio mirare, ca după truda zilei să fi dormit tot aşa de adânc ca şi Wang-Li în sicriul său de zinc.

— Stai puţin, se întoarse vânzătorul de ziare spre nevastă, nu-ţi aminteşti că Vasek ne-a trezit o dată?

Vasek era copilul de patru ani, care acum îşi lingea lingura şi se uita cu ochi miraţi la taică-său.

— El nu mai ştie nimic, domnule inspector, dar în noaptea aceea a început deodată să ţipe speriat şi ne-a trezit. Nu ştiu ce-l apucase, când l-am întrebat, ne-a spus că s-a speriat de o bubuitură. Să fie un indiciu...?

— Dormiţi noaptea cu fereastra deschisă? întrebă inspectorul.

— Vara o deschidem totdeauna, răspunse bărbatul, altfel ne-am sufoca. Uitaţi-vă, e chiar fereastra asta, de aici.

Era şi de data aceasta deschisă; dădea în spatele casei şi avea o plasă verde de sârmă, contra insectelor, dar uzată şi ruptă pe alocuri.

— Unde doarme tânărul nostru de nădejde?

Părinţii, săritori, îi arătară îndată. Čadek se scarpină pe după ceafă... Trebuia neapărat să-l descoase pe ştrengarul ăsta murdar, de patru ani, care era un copil sperios. Čadek îşi adună toată priceperea sa de pedagog, de care nu ducea de altfel lipsă; totuşi, până la urmă îl lăsă pe mâna părinţilor, să-l întrebe ei. Însă nici ei nu reuşiră să scoată mai mult de la băiat; uitase tot, fiindcă atunci când se trezise ţipând, părinţii îl plesniseră ca să tacă, repetându-i că nu se întâmpla nimic rău. Dar, atunci, copilul se văitase că trosnise sau bubuise ceva... S-ar fi putut, ziceau cei doi soţi, ca prin apropiere să se fi tras cu arma. Ceilalţi doi copii spuneau că ei nu auziseră nimic, iar micul Vasicek începu să plângă.

Čadek ieşi cu trei coroane mai puţin în buzunar – le dăduse copiilor pentru bomboane. Se opri puţin în întunericul periferiei, reflectând. Văduva lui Wang susţinea că adormise cu greu, abia moţăise puţin şi totuşi nu auzise împuşcătura, sau dacă se speriase de ceva, fusese năzareala că răposatul dă să iasă din sicriu...

Čadek stătea privind gânditor la căsuţa lui Karta. Nu se vedea nicio lumină. Deodată auzi cum scârţâie uşa casei... Distinse zgomotul acesta între două fluierături de locomotivă – tocmai trecea un marfar departe, pe calea ferată. În faţa lui Čadek, din drumul acela plin de gropi, se zărea o dâră slabă de lumină la fereastra cu perdelele trase. Ulucile gardului brăzdau lumina slabă cu umbrele lor mişcătoare.

Čadek pândea aşa, lângă o fântână cu ghizdurile

de piatră. Înainta tăcut prin întuneric. Lângă casa lui Karta văzu cum se mişcă o siluetă, cum sare din grădină în drum. Nu se îndrepta spre locuinţa lui Wang, şi după înălţime, nu era desigur voinica doamnă Mušková. Necunoscuta se grăbi, trecând în jos, pe drumul de lângă casa vânzătorului de ziare.

Čadek era nerăbdător să afle cine îl vizitase pe tatăl lui Karta, şi ieşi repede în calea necunoscutei. Femeia, surprinsă, scoase un strigăt slab.

— De! spuse Čadek, ţi-ai ales foarte prost vizita asta, fetiţo.

Era Fróny.

VIII

— DE UNDE VII? o întrebă inspectorul cu severitate.

Era enervat, ceea ce ştia că îl dezavantajează. Poate că pe lumină şi-ar fi ascuns starea de spirit, dar aşa nu-şi mai controla expresia feţei, iar încordarea lui era trădată de tonul vocii, Frónу, evident, era mai mult decât surprinsă. Dar mânia făţişă a lui Čadek o ajută să-şi vină în fire.

— Ia te uită! o ironiză el, tot dumneata! Nu scapă omul de dumneata nici cu pliciul de muşte.

Lui Čadek i se întărea impresia, de altfel îndreptăţită, că cineva, în combinaţie cu Frónу, îşi bate joc de el. Desigur, Jirka Boček, îşi spunea. Şi nu numai cei doi, mai erau şi mama Klouzanda, roşcata Mušková cu bărbatul mort, chelnerul Jindra, doctorul Chrudimský, bătrânul Karta cu fiul asasinat, şi în general toţi cei care aveau vreo legătură cu afacerea asta. Inspectorul simţea cum se rostogoleşte printre ei ca un ghem, încercând zadarnic să înţeleagă rolul fiecăruia în situaţia ivită şi legăturile dintre ei.

— Ce-ai făcut la bătrânul Karta? întrebă inspectorul cu asprime.

— Am vizitat bolnavul, moşulică, răspunse Frónу batjocoritoare. Şi trebuie să-ţi atrag atenţia că-mi aţii drumul fără niciun drept! Ăsta-i atac prin surprindere şi, dacă aş începe să strig după ajutor, ai încurca-o rău!

Čadek o încleştă de-o mână.

— Hai urlă! zise el mai calm. Acuma, dă-i drumul!

Fróny avu un râset slab şi nu încercă să-şi tragă mâna.

Spuse foarte încet:

— Nu face pe nebunul, moşulică! Tot ce-i mult strică: şi urmărirea asta indiană. Tata se simte rău, foarte rău. Poţi să te duci să vezi şi singur, dacă tot eşti aici.

— Te-a chemat la el?

— Nu. Mi-a venit mie aşa să mai trec pe la el. Uite că acum trebuie să chibzuiesc bine cum îmi petrec serile. Karel nu are totdeauna timp. Şi Fróny oftă.

— Doctorul Chrudimský?

— Mda.

Čadek avea reaua presimţire că Fróny făcuse vizita de seară prin aceste locuri şi din alte motive, dar nu izbuti prin nicio metodă să pătrundă în miezul tainei ei. O trase spre el ca s-o vadă mai bine la faţă, cu un gest care făcea să dispară dintr-o dată masca amicală de până acum. Dar Fróny se ţinea tare. Totuşi Čadek nu regretă ieşirea lui violentă prin care arăta că rămăseseră adversari pentru că Fróny îşi făcea mendrele în spatele lui.

Prin întuneric ghici pe faţa ei două sentimente amestecate – şaptezeci la sută o spaimă vibrantă şi treizeci, încăpăţânarea ei la pândă, aproape copilărească. Fróny, cum era şi firesc, nu putea să-şi ardă toate podurile în urma ei. Čadek credea în dragostea adevărată pentru tânărul doctor Chrudimský, căruia fata îi zicea acum Karel; credea şi în transformarea sufletească declanşată de această dragoste. Totuşi însuşirea banilor lui Boček era o manifestare a vieţii ei de odinioară şi poate că mai existau destule rezidii pe care trebuia să le rezolve şi

nu se simţea prea bine jucând dublul rol. Čadek avea impresia că îi înţelege cât de cât sufletul ciudat. De altfel, din păcate, el însuşi reprezenta o umbră a trecutului ei apropiat.

Când fata îşi lăsă capul în jos, buclele întunecate îi căzură grele pe umeri.

— Şi ce mai vrei, moşulică?

— Să te avertizez, răspunse acesta dându-i drumul. Fii atentă, Fróny. Nu face pe deşteapta. Nu ştiu despre tine nimic în afară de ce ţi-am spus. Dar odată tot o să aflu eu şi atunci o să-ţi sucesc gâtul tău frumos de trei ori la rând. Acum, şterge-o!

— Mersi, chicoti ea şi făcu o săritură sprintenă.

N-o mai reţinu. Dispăruse într-o clipită în întunericul negru, care se lăsase pe drumul acela nenorocit. Stătu pe loc şi ascultă până când sunetul pantofilor ei, bătând cu tocurile înalte terenul tare, se stinse cu totul.

Vizita ei la bătrânul Karta s-ar fi putut să aibă o legătură numai indirectă cu Jirka Boček. Era de necrezut ca tatăl celui ucis să se fi aliat cu duşmanul. Toată periferia aflase că poliţia descoperise cadavrul lui Karta, doar faptul că în groapă nu fusese găsit chiar el se păstrase secret. Čadek nu-şi putea da seama ce legătură avea cu sinistra descoperire vizita nocturnă făcută de Fróny. Desigur o surprinsese pe fată întâmplător, şi întâmplarea era norocoasă, s-ar putea să ajute la fericita dezlegare a cazului, totuşi deocamdată pentru Čadek nu însemna mare lucru.

După o clipă se întoarse şi parcurse distanţa mică ce-l despărţea de căsuţa lui Karta. Ca de obicei, uşa nu era închisă. Čadek intră fără multă ceremonie într-un întuneric mai adânc decât cel de-afară. Bătrânul Karta stătea mereu în întuneric. Čadek îşi scormonea

memoria ca să-şi amintească topografia locuinţei şi, în sfârşit, nimeri în odaie.

Simţi imediat mirosul aromat de ţigară fumată recent. Frőny se lăsase de fumat în spital şi, după informaţiile lui Chrudimský şi a detectivilor, se lăsase chiar definitiv de această deprindere. Aici totuşi îşi aprinsese o ţigară, poate din aceleaşi motive pentru care vorbea vulgar cu Čadek. Mediul, care-i amintea trecutul o trăgea înapoi, cum bine spunea doctorul Chrudimský.

Frőny se străduia să treacă un prag greu de trecut în noua ei viaţă şi Čadek se gândi iar la observaţiile doctorului. Contactul cu fostul mediu nu ar avea ca urmare doar grosolănia vocabularului şi a tonului, ori nevoia de a fuma ci şi unele fapte, lucru pentru care Čadek o urmărea cu suspiciune.

— Cine e? se auzi prin întuneric un glas sec şi obosit de bolnav. Tu, Betka?

Bătrânul credea, probabil, că venise văduva lui Wang,

— Nu, răspunse Čadek din uşă, sunt eu, inspectorul Čadek. Eşti singur, Karta?

— Singur, abia suflă Karta şi se auzi un foşnet din direcţia patului.

De ce n-ar putea fi ascuns aici chiar Boček? Čadek era gata să creadă orice, chiar şi un nonsens, o situaţie, lipsită de orice logică.

Scoase din buzunar o lanternă şi o aprinse. O pată albă se culcă pe patul murdar şi pătrunse fără menajamente în ochii bătrânului bolnav. Čadek de fapt îl cunoştea superficial; şi ultima oară când îl vizitase nu-i privise faţa atent. Acum însă se îngrozi de slăbiciunea lui şi de febra ochilor lucitori. Bătrânul era învelit până la gât în plapumă şi tremura de frig,

cu toate că în cameră era o căldură înăbuşitoare.

Prin uşa deschisă se risipi repede mirosul de ţigară, şi în locul lui năvăli o duhoare greu de suferit.

Pe masă era o lumânare şi lângă ea o cutie de chibrituri. Čadek se apropie să facă lumină. Când atinse lumânarea nu i se păru destul de moale ca să fi fost stinsă de curând şi nici nu-şi amintea să fi văzut licărind fereastra lui Karta, cât timp o tot privise de afară. Deci, Fróny vorbise pe întuneric cu bătrânul; dar de ce? Nu avea cum bănui prezenţa inspectorului. Faptul că fitilul întârzia să se aprindă la flacăra chibritului îi întări convingerea.

— Ţi-e rău, Karta, nu? spuse inspectorul, când în sfârşit lumânarea se aprinse.

— Foarte rău, mormăi bolnavul.

— Nici măcar Fróny nu te-a alinat?

— N... nu, spuse el, ridicând privirea în tavan.

Dacă cei doi discutaseră ceva în secret, bătrânul nu va trăda nimic. Čadek mai mult privea decât întreba. Zări sub pat mucul ţigării stinse, de unde deduceai că Fróny şezuse pe marginea patului atunci când vorbise cu bătrânul.

— Karta, mâine o să te duc la spital, ce zici?

— Ar fi foarte bine, icni bătrânul cu efort.

Nu mai opunea rezistenţă. Din glasul lui se simţea deznădejdea, de parcă ar fi spus că nu mai avea mult de trăit.

— Ai aflat, Karta, că l-am găsit pe fiu-tău?

— Mi-a spus Betka. Mie mi-e totuna.

— Mâine iau măsuri să te interneze; de dimineaţă, înţelegi?

— Bine; şi ce mai vreţi?

— Nimic, spuse Čadek suflând în lumânare. Rămâi cu bine.

Bolnavul nu-i răspunse la salut. Čadek dibui drumul până afară, unde respiră adânc aerul proaspăt.

Picioarele obosite îl purtară până la staţia de tramvai, şi se hotărî să se ducă de-a dreptul acasă; îi ajungea câte făcuse pe ziua aceea.

Dimineaţă se sculă foarte devreme, iar când ajunse la secţie, discută îndată cu doctorul Barák.

— Mergi aşa tot înainte, îl încurajă pe un ton de laudă doctorul Barák. Dacă ai nevoie de maşină, îţi stă la dispoziţie.

Čadek mulţumi; deocamdată nu dorea aşa ceva.

— Au venit veşti de la Genova? întrebă el. Foarte multe lucruri depind de sicriul de zinc. Ar putea să ne dea pe mână o lepădătură nedivulgată până acum – Alžběta Mušková.

— Veşti avem, numai că ai să-ţi cam ieşi din sărite. Vasul cu sicriul a părăsit portul.

— Cum?! exclamă Čadek.

— Ei, închipuie-ţi şi tu! Am trimis o radiogramă după el şi sicriul cu numărul respectiv va fi lăsat la Suez. Asta va dura ceva, dar facem tot posibilul... Este şi puţin ghinion la mijloc. La Genova mai aşteptau de câteva luni trei sicrie asemănătoare. Sicriul lui Wang a ajuns la fix şi respectiva societate comercială chineză l-a încărcat în ultimul moment.

Čadek dădu din cap că a priceput.

— Am noroc, totuşi! Printre altele îmi fixez şi mai bine în minte că Jirka Boček se pricepea nu glumă la deschiderea cutiilor metalice.

— Numai că până acum nu a închis la loc niciuna, zâmbi şeful, şi asta, ultima, era ermetic închisă. Nu înţeleg deloc un fapt cu totul ilogic: îngroparea lui Karta în pământul de la periferie ar fi fost mai simplă decât înmormântarea lui în pământul sacru al

chinezilor.

— Sigur, e foarte ciudat, şi câte mai sunt încă la fel de ciudate. Dacă reuşim să le dăm de capăt, suntem în formă. Aş avea nevoie de o ambulanţă pentru tatăl lui Karta, îl transportăm mai mult mort decât viu.

— E treaba celor de la Sanitară, spuse şeful, întinzând mâna după telefon.

Čadek se ridică. Acum nu-i rămânea decât să nu neglijeze urmele lăsate de paşii mărunţi ai frumoasei Fróny. Încolo, trebuia să aştepte întoarcerea sicriului de zinc. Inspectorul nu credea că e bine să fie scuturată văduva lui Wang; pentru asta aveau destul timp; întâi trebuiau să fie recunoscute rămăşiţele cadavrului lui Karta, care îşi urma acum itinerariul spre Suez. Dar dacă nu va apare până atunci chiar nimic nou, poate o va supune pe Alžběta Mušková unui interogatoriu strâns, care să-i zdruncine ideile din capul ei roşcat. Cât despre Jirka Boček, inspectorul înţelegea prea bine de ce nu-şi făcea apariţia la cârciuma Klouzanda. Planul răzbunării, la care meditase trei ani, era bine alcătuit; nu o ştersese în străinătate, cum se bănuise; se ascundea pe undeva pe-aici, fără să lase urme. Trei razii inopinate, în trei locuri diferite, dăduseră peste un număr frumuşel de indivizi îndoielnici, dar Jirka nu era printre ei, şi nimeni nu venea cu vreo informaţie în legătură cu el. Doar Fróny ar fi putut şti ceva şi Čadek era convins că ea se întâlnea cu Jirka. O făceau atât de bine, încât totul rămânea secret. Nu avea Fróny banii lui? Dacă mai înainte îi încredinţase mamei Klouzanda, acum putea să-i fi încredinţat fetei. Dumnezeu ştie ce socoteli erau între ei. După purtarea Frónyei, lui Boček nu-i prea păsa de bani. Dar inspectorului i se părea imposibil ca Boček să o

lase pur şi simplu să-i toace banii, privind liniştit relaţiile ei din ce în ce mai puţin simple cu doctorul Chrudimský. Să fi fost şi asta trecut în planul lui bizar? Čadek plecă de la secţie. Picioarele îl conduseră aproape fără voia lui la locuinţa Frónyei. În colţ se întâlni cu Pobožný.

— Tocmai veneam cu o veste, spuse detectivul. Fróny s-a înscris la cursul de infirmiere! Doctorul Chrudimský a recomandat-o.

— Bine, mulţumi Čadek, continuându-şi calea.

Peste drum de casa în care locuia Fróny, era un mic bufet expres. Čadek intră şi luă o supă; se aşeză apoi pe un scaun înalt, tip bar, chiar în dreptul ferestrei.

Nu slăbea din ochi intrarea locuinţei Frónyei. Faptul că persista să stea la pândă de aproape o oră nu era nici absurd, nici întâmplător: Singura posibilitate de acţiune era concentrarea atenţiei asupra acestei suspecte.

Deodată o văzu pe Fróny ieşind din casă. Nu părea pregătită pentru un drum spre şcoala de infirmiere; era prea gătită.

De-abia ieşise, şi un tânăr trecător întoarse capul după ea. Într-adevăr, Fróny nu era fată urâtă, şi cu ţinuta de acum trezea un altfel de interes.

Čadek lăsă lingura, se ridică de pe scaun şi se grăbi să iasă afară. În faţa lui flutura o rochie elegantă, înflorată, dintr-o mătase scumpă. Fróny coti pe altă stradă şi Čadek fu nevoit s-o urmărească aproape în fugă. Fata nu se uita nici la dreapta, nici la stânga şi Čadek era mulţumit aşa. Era expert în urmărirea pietonilor; chiar grozav de grăbit, ştia cum să nu atragă atenţia nimănui.

Deşi o pusese în gardă, Fróny nu părea să facă

economie cu banii lui Jirka. Nu departe era o staţie de taxiuri. Frőny îl alese pe cel mai frumos şi se urcă degajat în maşina care ieşi îndată din staţie, amestecându-se cu celelalte maşini, ce alunecau iute pe strada principală.

Čadek sări şi el într-un taxi, cel mai amărât dintre toate. Cunoştea simţul de competiţie al şoferilor şi ştia că cele mai mari eforturi le face acela care conduce maşina cea mai puţin arătoasă. Taxiul nou, cu motor puternic, va înainta maiestuos, cu botul pe urma tramvaiului, în timp ce rabla se va strecura harnică printre obstacole, să demonstreze de ce e ea în stare.

Şoferul închise amabil portiera, care numai printr-o minune nu căzu pe trotuar.

Čadek descoperi că Frőny ajunsese la un restaurant de pe malul Vltavei. Nu bătuse încă de unsprezece dimineaţa, clientela restaurantului era reprezentată numai de câţiva fericiţi care nu aveau nicio treabă.

— Vrea să facă o baie... gândi surprins Čadek, cerând şoferului să oprească ceva mai departe, pentru mai multă siguranţă. Nici nu coborî până când Frőny nu-şi plăti taxiul şi dispăru de tot din vedere, intrând în restaurant. Čadek plăti şi el, ceru chitanţa utilă pentru decontare; o urmă pe Frőny, dar intră în bucătărie, unde îşi prezentă legitimaţia.

— Doamna pe care o caut arată aşa şi aşa, o descria el pe Frőny; du-te să vezi ce loc ocupă, ce face şi aşa mai departe.

Chelnerul, cu guler înalt, în fracul său impecabil, îşi îndeplini conştiincios misiunea. Comunică repede că doamna a luat loc într-un separeu din dreptul faţadei deschise a restaurantului, şi că este în compania unui

domn de vreo treizeci de ani, elegant, cu o înfăţişare plăcută.

— Stau de vorbă? întrebă Čadek, ghicind că domnul era doctorul Chrudimský.

— Da. Pot fi auziţi, dacă vreţi, vă conduc într-un separeu vecin, fără să fiţi observat de nimeni; de altfel restaurantul, la ora asta, e aproape gol.

Čadek era dezamăgit. Ce discutau cei doi putea să afle foarte bine direct de la Chrudimský şi de fapt nici nu avea cum să fie ceva important. Totuşi era curios să audă cu urechile lui cum i se adresează Fróny doctorului. Fenomenul era interesant de urmărit, contribuind la cunoaşterea mai adâncă a sufletului fetei.

— Bine, încuviinţă inspectorul, condu-mă până acolo, dacă poţi s-o faci fără să bată la ochi.

Chelnerul îl conduse, ocolind prin clădirea restaurantului. Faţada dinspre râu era în aşa fel deschisă, încât în sală se intra foarte degajat şi pe mai multe spaţii de acces. În faţa restaurantului dinspre malul larg şi mult înălţat deasupra nivelului râului erau. Aşezate măsuţe şi scaune de grădină. Acolo era arşiţă mare, deşi umbrele mari de soare făceau cuiburi de umbră. Spaţiul era ocupat doar de câţiva care stăteau la soare în costume de baie.

În local, însă, domnea o răcoare plăcută. Îndrumat de chelner, Čadek trecu de pe nisip direct într-un separeu şi se aşeză liniştit. Se ghemui apoi într-un colţ: nu putea să vadă ce se petrece în separeul vecin, dar auzea orice cuvânt, cât de slab rostit.

Doctorul Chrudimský avea zi liberă. Nu se gândise să şi-o petreacă în tovărăşia Frónyei, aşa înţelese Čadek. Fata fixase întâlnirea cu doctorul din iniţiativa ei. Nu-i zicea „Karel”, ci numai „doctore”. Doar în

visurile ei fericite Fróny mergea mai departe. Čadek pândea liniştit, fără o mişcare.

Fróny se scuzase de întârziere înainte de sosirea inspectorului. Acum continua să explice cum nu reuşise să fie gata la timp, cât de mult se grăbise şi cum o copleşea căldura. Parfumul folosit de Fróny ajungea până la nările lui Čadek şi era un parfum foarte fin. Čadek se miră de bunul ei gust. Doctorul Chrudimský îi răspunse cu amabilitate şi schimbară câteva vorbe convenţionale despre timp. Se purta cu Fróny ca în compania unei adevărate doamne, iar ea avea o ţinută de adevărată doamnă. Pentru moment Čadek înlătură impresia că doctorul Chrudimský lua în serios toată povestea cu Fróny. Între timp, Fróny începuse să povestească de ce ajunsese să se ofere cândva bărbaţilor. Era drăgălaşă când vorbea, discretă, prietenoasă, plăcută, într-un cuvânt, fermecătoare, dacă la toate astea Čadek îşi mai imagina şi zâmbetul ei frumos.

O ascultă, vorbind.

— Dacă n-aş fi avut un motiv serios, n-aş fi îndrăznit să te chem atât de neaşteptat şi în mare grabă. Dumneata nu te superi, dacă am să te rog ceva?

— Cum să mă supăr?! exclamă doctorul Chrudimský. Niciodată! Pentru dumneata, Fróny, fac cu plăcere tot ce-mi stă în putere.

— Într-adevăr, ce vreau eu să te rog stă în puterea dumitale, spuse Fróny pe un ton mult mai grav decât sesiză Čadek. De fapt numai dumneata ai putea face lucrul ce-mi este mie atât de necesar.

— Despre ce e vorba?

— E un secret, răspunse ea.

Câteva clipe se lăsă tăcerea; probabil că Fróny îşi

savura îngheţata. Doctorul Chrudimský era înţelept că tăcea. Fróny prindea curaj, o răcorea îngheţata.

„Ce atâta mister?!” gândi plictisit Čadek, care nu mai nădăjduia să-l aştepte vreo surpriză revelatoare.

— Pot să fiu sinceră cu dumneata, doctore?

— Sigur că da.

— Pot să am încredere în dumneata?

— Mai încape vorbă, Fróny?!

Lui Čadek i se păru că Fróny împinsese la o parte îngheţata, ceea ce însemna mare lucru pentru o fată tânără.

— Atunci, continuă ea, trebuie să-mi promiţi că o să păstrezi secretul.

Doctorul Chrudimský avu un moment de tăcere. Să promiţi unei fete de tipul Frónyei păstrarea unui secret era lucru foarte delicat.

— Da, spuse Fróny, te înţeleg. Altei femei i-ai fi promis cu siguranţă. Pe mine mă suspectezi.

— Nu vorbi aşa, Fróny!

— De ce nu? Glasul îi era calm şi impresionant. Ştiu cine am fost. Nu ţi-am negat asta. Dar ştiu şi cine sunt acum; şi dumneata, din păcate, nu poţi şti.

— Ba ştiu, răspunse el binevoitor.

— Ba nu. Poate că ştii, dar nu crezi pe deplin. Dacă aş avea vreo încurcătură, ţi-ai închipui imediat că nu ţine de o viaţă cinstită...

— Cred că nu ar fi aşa, Fróny.

— Ba chiar aşa e, spuse grăbit Fróny, asta e.

Şi iar se lăsă tăcerea. Apoi vorbi Chrudimský:

— Cred că suntem destul de prieteni, Fróny, ca să poţi avea încredere în mine. Destăinuieşte-te. Te voi ajuta cât voi putea, indiferent despre ce ar fi vorba. Susţii că problema dumitale este în conflict cu viaţa cinstită sau cu legea, cum vrei să-i spui, dar dă-mi

voie să te asigur că asta nu mă surprinde atât de mult cât m-ar surprinde să aud asemenea lucruri de la sora mea, de exemplu. Te ajut, dar cu o singură condiţie.

— Care?

— Că nu-mi vei da numele în această chestiune, prezentându-mă drept complicele dumitale.

Asta-i plăcu lui Čadek. Merge bine, se gândi, de-ar isprăvi odată de vorbit! Doctorul Chrudimský nu putea să se gândească la altceva decât să alerge îndată cu noutatea direct la Čadek.

— Ar trebui totuşi să ştiu despre ce e vorba, Fróny, Dăunează asta cuiva? Aduc vreun prejudiciu public, dacă te ajut?

— Deloc.

— Spune-mi pe scurt despre ce e vorba...

— Sigur că da. Nu pe scurt, am să-ţi spun totul foarte amănunţit. Dar mai întâi trebuie să-mi făgăduieşti secretul.

— Şi dacă nu pot să te ajut?

— Promite-mi fără să-ţi faci atâtea griji, spuse Fróny; şi dacă inspectorul ar fi putut să-i vadă, ar fi observat cum mâna ei atingea mâna doctorului, dar din ascunzătoarea sa prinse numai tandreţea din glasul fetei.

— Eşti un om bun, doctore. Câteodată îmi pari prea bun, când fac comparaţie cu mine. Poate crezi că nu sunt capabilă de sentimente mai bune, dar sunt, cu siguranţă. Dar când îţi voi spune despre ce este vorba, voi apare în faţa dumitale ca oricare alta şi va trebui să uiţi că ne-am cunoscut cândva.

— Spune-mi atunci, Fróny... i se adresă Chrudimský.

Čadek nu avea cum să vadă că doctorul îi strângea mâna.

— Îţi mulţumesc, şopti Frőny.

Čadek nu putea şti că îi mulţumeşte pentru strângerea de mână.

— Cu ce pot să-ţi fiu de folos?

— Ai puţin timp?

— Pentru dumneata am.

— Îmi pare rău că îţi pretind atât de mult. Vino acasă la mine; am să-ţi spun totul acolo.

— Am maşina afară, vrei să mergem chiar acuma?

— Da.

Atunci doctorul Chrudimský chemă chelnerul. Trecu un timp, fiindcă niciun chelner din lume, cu rare excepţii, nu aleargă să facă nota de plată. Şi lumea nu aşteaptă nicăieri cu atâta stăruinţă să-şi scuture buzunarele ca în restaurante. Poate numai localul coanei Klouzanda făcea excepţie. Čadek încruntă din sprâncene. Oare nu-l înşela instinctul că era vorba despre lucruri importante? Da ce Frőny nu vorbea chiar acolo? Bine, o să aibă răbdare, îşi zicea inspectorul. Filarea era inutilă. Doctorul Chrudimský, oricum, îi va da informaţii precise. Cei doi plecară fără să bănuiască prezenţa lui Čadek. Bucuros, acesta comandă chelnerului un prânz copios şi se aşează mai comod în separeul său.

Frőny era şmecheră! Trebuia să dea de capătul firului, până la urmă. Chrudimský devenise informatorul său şi în împrejurările date, reprezenta o excelentă compensare faţă de pierdutele servicii ale lui Karta.

Tot ce va rămâne nobil la Frőny este dragostea ei. În rest, va fi mereu de rea credinţă, nu se va putea rupe de trecut.

Čadek rămase încă o oră în restaurant. Bău o cafea neagră şi citi de la cap până la coadă ziarele şi

revistele aduse de chelner. Apoi începu să-l deranjeze afluenţa crescândă a clienţilor. Trecuse de prânz şi domnişoare excentrice, întovărăşite de tineri domni se grăbeau să profite de soare. Alergau prin local în costume de baie şi anunţau prin prezenţa lor superba aglomeraţie de după-amiază.

Când o fată grăbită îl stropi cu apa picurând din părul ei ud şi revărsat peste umeri, Čadek se ridică. Căută şi el chelnerul, chiar cu mai puţine şanse decât doctorul Chrudimský. Îl descoperi în sfârşit în bucătărie, unde, datorită legitimaţiei sale, pătrunse fără dificultate. Apoi căută o cabină telefonică; trebui să aştepte puţin, fiindcă cei în costume de baie aveau multe convorbiri palpitante. Formă numărul de-acasă al doctorului Chrudimský şi consideră un adevărat noroc faptul că doctorul se întorsese.

— Sunt în trecere pe lângă casa dumneavoastră, spuse Čadek, pot să fac o escală?

— Ceva important, inspectore?

Întrebarea aceea neutră îi sună suspect lui Čadek.

— Nu, nu, mă gândeam numai aşa... Nimic nou?

— Absolut nimic. Dacă vă grăbiţi, mă mai prindeţi. Cel mult într-o oră am plecat.

— Iertaţi-mă – insistă Čadek, mutându-şi nerăbdător greutatea de pe un picior pe altul – ştiţi, curiozitatea... Ce mai face Fróny?

— Se comportă excepţional. Chiar azi dimineaţă am făcut o plimbare împreună.

— Ce mai spunea?

— Nimic important. E cu gândul la cursuri. Totul merge mai bine decât mă aşteptam. Pe scurt, porneşte atât de hotărâtă în noua viaţă, încât o s-o putem lăsa în pace, cu conştiinţa împăcată.

— Credeţi?

— Sigur că da; de ce vă îndoiţi?

— De nimic, mulţumesc. Deci aş trece degeaba pe la dumneavoastră, nu?

— În ceea ce-o priveşte pe Fróny, da. Altfel îmi face plăcere să vă văd, inspectore, de câte ori aveţi ocazia, treceţi pe aici.

— Bineînţeles, răspunse Čadek şi lăsă îngândurat receptorul.

După-masă se ocupă cu anchetarea relaţiilor familiale ale Frónyei. Deocamdată îl lăsă deoparte pe doctorul Chrudimský, cu minciuna lui cu tot. Cercetând, află că Fróny era unicul copil al unei oarecare Františka Brabencová. Deci numele de Brabencová Fróny nu-l avea după tată, care figura în acte ca necunoscut. Tot actele spuneau că Jirka Boček provenea dintr-o foarte onorabilă familie de lăcătuşi. Toate rudele erau oameni cumsecade, numai Jirka se dovedise oaia neagră a familiei. Nici nu putea fi vorba ca tatăl lui Jirka să se fi încurcat cu Františka Brabencová şi nici o altă combinaţie nu apărea posibilă. Gândul secret al lui Čadek despre o eventuală legătură de rudenie între Boček şi Fróny se dusese pe pustii. Acum trebuia să mediteze la felul în care îl va ţine în mână pe doctorul Chrudimský; spera că tânărul nu va face nicio prostie care să-i pricinuiască necazuri pe viitor. În sfârşit, Čadek îl chemă la el pe detectivul Draboch.

— Urmăreşte-l pe doctorul Chrudimský, vezi ce face în timpul liber, ordonă inspectorul.

Draboch îşi notă cu atenţie câteva detalii, după care îi spuse lui Čadek că doctorul Barák ar vrea să-i vorbească. Čadek se duse la şef, bucuros că avea o noutate interesantă de comunicat. Dar nu apucă să deschidă bine gura şi rămase uluit de ceea ce auzea

de la doctorul Barák. Inspectorul sta nemişcat, ca ţintuit pe loc, şi biroul începu să se învârtească ameţitor cu el.

— Cum? îşi reveni el cu o tresărire nervoasă.

— Doar îţi vorbesc ceheşte, repetă doctorul Barák. Ambulanţa s-a întors goală. În casa lui Karta nu mai era niciun suflet viu, în afară de gândaci. Nimeni nu ştie unde a dispărut bătrânul Karta.

IX

CERCETAREA MINUŢIOASĂ făcută sub supravegherea atentă a lui Čadek ţinu până seara târziu, fără să ducă la niciun rezultat. Bătrânul Karta dispăruse fără urmă. Singur nu ar fi putut pleca. Čadek îl văzuse cu o zi înainte şi se convinsese de starea jalnică, de necontestat a bolnavului.

Toţi locuitorii sectorului cinci puteau afla ce se petrece. Čadek nu avea de ce să ţină secretul profesional. Dimpotrivă, spera că s-ar găsi indicii mai uşor dacă mai mulţi localnici ar şti câte ceva. Din păcate, nici vecinii cei mai apropiaţi habar nu avuseseră de dispariţie înainte de descoperirea poliţiei.

Oare răpirea bătrânului Karta să fi intrat în planurile lui Jirka?

Čadek ajunse în patul lui noaptea târziu, mort de oboseală, frământându-se încă. Nu mai era vorba de duelul lui declarat cu inamicul Jirka Boček, ci pur şi simplu de apărarea deznădăjduită a onoarei profesionale.

Lui Čadek îi revenea mereu în minte Fróny, care fusese în vizită la bătrân cu douăzeci şi patru de ore înainte. Încercase probabil să-l îmbrobodească pe doctorul Chrudimský şi acesta se lăsase antrenat. Čadek se hotărî ca a doua zi să se ocupe serios de Fróny.

Dis-de-dimineaţă era în picioare şi ajunse la secţie

înaintea începerii lucrului în birouri, dornic de veşti proaspete. Nu află însă nimic nou, în afară de faptul că urmărirea continuase toată noaptea şi era încă în plină desfăşurare.

— Este la mijloc o vrăjitorie, oftă el, lăsând din mână ultima hârtie citită.

Îşi luă din cuier pălăria, cu gândul să pornească spre Fróny. Era înainte de şapte jumătate şi spera s-o găsească la ea acasă. Ar fi dorit să asculte informaţiile lui Draboch despre mişcările lui Chrudimský, dar Draboch nu sosise încă la secţie.

Inspectorul sta să deschidă uşa, când intră ordonanţa de serviciu.

— Vă caută cineva, domnule inspector, anunţă el.

— Aşa devreme? se întunecă Čadek. Cine e?

— Domnişoara Brabencová.

— Fróny! clipi Čadek. Nu-mi puteam dori ceva mai grozav! Să intre!

— Şi mai e cineva, spuse ordonanţa, un domn.

— Cine anume?

— Doctorul Havlasa.

— Iar un doctor! E plină lumea de ei! Ce fel de doctor? De unde?

— Nu ştiu. Vrea să vă vorbească. Un domn foarte serios, mai în vârstă.

— Atunci spune-i, replică nervos inspectorul, că îl rog să aştepte şi dacă nu-mi rămâne timp să discut şi cu el, să nu se supere.

Şi Čadek îşi aruncă pălăria în cuier de la distanţă.

După o clipă intră Fróny. Cu paşi legănaţi, provocatoare, făcând pe eleganta şi interesanta, cu totul altfel decât în compania doctorului Chrudimský.

— Te-ai sculat devreme, Fróny, o întâmpină Čadek. Ce veşti îmi aduci?

Nu-şi arăta câtuşi de puţin nerăbdarea care-l mâna spre Frőny abia cu câteva minute înainte.

— Vi s-a pierdut un pacient, spuse Frőny ironic. Se aşează pe un scaun fără să fie poftită şi întrebă direct: Ce-i cu bătrânul Karta, vă rog?

— Tu nu ştii?

— De unde să ştiu? zâmbi ea silit şi batjocoritor. Ce, sunt ghicitoare care citeşte în cărţi?

— Da' de unde ştii că s-a pierdut un bolnav?

Frőny nu avu niciun moment de ezitare:

— M-am dus acolo aseară după ce ai plecat, m-au văzut doi agenţi. Atunci am descoperit că bătrânul îşi luase tălpăşiţa. Acum am venit să te întreb pe dumneata unde e.

Čadek o privi drept în ochi. Interesul ei depăşea interesul unei infirmiere. Mai înainte se pregătise de atac şi acum îl aştepta un contraatac.

— Ascultă, Frőny, eu tot nu pot crede că te-ai fi dezbărat de lenea ta vestită. Am impresia că a trebuit să te scoli înainte de şapte.

— Ei şi?

— De ce te interesează atâta bătrânul Karta?

— Ca să nu cadă vina pe mine, replică ea, scoţând ştrengăreşte vârful limbii din colţul gurii ei frumoase şi bine fardate.

— Ce să fac? Pe faţa dumitale, moşulică, citesc ca-n palmă. Ştii că am fost cu o seară înainte la Karta şi că imediat după aceea bătrânul s-a evaporat.

— Eu mai ştiu ceva, Frőny, spuse Čadek cu gravitate.

— Ce anume?

— Între noi doi, Frőny, atâta timp cât vom mai avea de-a face, tot eu o să fiu cel care întreabă, nu tu. Ştiu ceva, dar nu spun ce. Când o să am prilejul o să

folosesc ce ştiu acum împotriva ta.

— Aha, îşi ţuguie fata buzele, recunoaşte că te cam întreci cu gluma!

— Fiindcă am încetat să te mai cred. În faţa casei tale stă mereu câte un detectiv – Čadek exagera înadins – şi va sta acolo până o să prindă rădăcini. Poate vrei să mărturiseşti cu sinceritate tot ce mi-ai ascuns până acum?

— N-am ce! îi răspunse ea sec. Nu mă mai scoate din sărite tot timpul!

— Atunci, pleacă, zise Čadek şi-i arătă uşa. Nu era nevoie să vii aici pentru ceea ce ai găsit cu cale să-mi spui.

Fróny se ridică de pe scaun, netezindu-şi cu un gest cochet rochia.

— Mă dai afară, moşulică?

— Mda, încuviinţă el, întorcându-se spre masa lui de lucru, ca şi cum şi-ar fi continuat treburile, fără să-i mai pese de Fróny.

— Atunci plec, se hotărî ea. Eşti un bărbat tare încăpăţânat. Nu demult regretam că ţi-am ars una în stomac, dar acum mi-ar plăcea să am copite.

Čadek se întoarse cu liniştită bunăvoinţă:

— Îţi atrag atenţia, Fróny: mai bine pleacă imediat şi lasă ieşirile impulsive. O copită ici, o copită dincolo, treacă-meargă, dar pentru unele cuvinte ai putea să te trezeşti la zdup.

Fróny dispăru ca un meteor, fără să mai scoată o vorbă. Trânti uşa atât de tare, încât lampa de pe birou săltă.

— Hm, îşi spuse Čadek, uitându-se pe fereastră.

În clipa aceea intră ordonanţa de serviciu.

— Am crezut că a tras cu pistolul în dumneavoastră! exclamă ordonanţa. Ce bubuitură!

Ordonaţi s-o reţinem la poartă?

— Nu, răspunse Čadek cu un gest plictisit. Trimite-l mai bine încoace pe doctorul... cum îi spune? Sper să fie mai cuviincios.

Čadek îşi puse pălăria în cap, ca să scurteze vizita de la început, şi nu şi-o scoase nici când intră domnul în vârstă, bine îmbrăcat, cu bărbiţă de ţap încărunţit, cu ţinută distinsă.

— Mă grăbesc, îl întâmpină Čadek, nu vă supăraţi că nu vă pot sta la dispoziţie mai mult de un minut. Ce doriţi?

— Sunt doctorul primar Havlasa, se prezentă vizitatorul.

Čadek îşi concentră atenţia.

— Doctor primar, unde, vă rog? şi îşi scoase pălăria.

Havlasa numi spitalul în care lucra şi Chrudimský.

— Ah, da, spuse Čadek, aveţi o fiică şi este logodită cu doctorul Chrudimský, ei fir-ar să fie!

— Poftim?

— Am spus: fir-ar să fie! se enervă Čadek. Aţi venit aici pentru tânăra logodnică. Şi îl invită pe vizitator să ia loc.

— Îi cam daţi de lucru doctorului Chrudimský, domnule inspector, spuse doctorul primar politicos, dar cu aspră demnitate.

— Îşi face singur de lucru, din pasiune personală, replică inspectorul posomorât.

— Atunci, din păcate, înţeleg... Totuşi cred că în cazul acesta, Karel, doctorul Chrudimský, n-ar fi atât de interesat dacă nu aţi dori-o şi dumneavoastră. Fiica mea până acum nu bănuieşte nimic, dar eu sunt informat că în penibila situaţie joacă un anumit rol o tânără...

— O prostituată, lămuri Čadek, cu o plăcere răutăcioasă.

Vizitatorul tresări alarmat.

— Nu mi s-au dat amănunte atât de înfiorătoare, dar şi fără ele nu mi se pare totul în ordine. Am venit să vă rog prieteneşte să puneţi capăt situaţiei, fiindcă nu-l cred pe Karel, adică pe doctorul Chrudimský, în stare să fi ajuns singur atât de departe...

— Aşadar, scurt şi lămurit, mă socotiţi pe mine răspunzător.

— S-ar putea. Iertaţi-mă.

Čadek căzu o clipă pe gânduri.

— Aveţi dreptate, spuse el bătând cu degetele darabana pe masă.

Se ridică şi puse din nou mâna pe pălărie.

— Bine, domnule doctor. Voi face tot ce pot. Aş vrea să vă promit că totul se va termina chiar astăzi, dar depinde chiar de evenimentele zilei de azi. Mâine am să vă informez mai în detaliu.

Doctorul mulţumi politicos şi se retrase. Rămas singur, Čadek se întrebă dacă doctorul se va fi întâlnit în sala de aşteptare cu Fróny şi dacă ştia că ea era femeia fatală. Apoi ieşi din birou în căutarea lui Draboch, ştiind că trebuie să fie pe undeva prin secţie. În timpul acesta doctorul Chrudimský era fără îndoială la clinică, aşa că supravegherea lui părea inutilă. Îl găsi repede pe Draboch, care-i confirmă că deocamdată considera supravegherea doctorului o pură pierdere de timp.

— Nimic deosebit în comportarea lui Chrudimský, îl informă detectivul pe inspector, se pare numai că intimitatea cu Fróny se adânceşte.

— Tocmai de asta se teme şi sărmanul tată Havlasa, adăugă Čadek sibilic.

Se despărţiră şi Čadek plecă de la secţie, nemaizăbovind să discute cu doctorul Barák. Şeful, care pe linie de serviciu se îngrijea ca inspectorul să aibă totdeauna ceva de lucru la birou, îl scutise zilele acestea de agenda cotidiană, lăsându-i libertate deplină.

Pe stradă, fantezia lui Čadek lucra: Frónу putea să aibă vreun motiv, până acum nedescifrat, ca să-l răpească pe bătrânul Karta. Aranjase totul în seara aceea şi Karta fusese de acord. Nu avusese nimic împotriva propunerii lui Čadek de a-l interna, deşi mai înainte se opusese vehement. Ştia, probabil, că în timpul nopţii va veni Frónу să-l ia. De ce făcuse asta, era un mister chiar şi pentru cea mai vie imaginaţie. Nu era exclus să-l fi ascuns în casa ei. După aceea îl rugase pe doctorul Chrudimský să-l trateze pe bătrânul Karta. Motivele Frónyei erau serioase, fiindcă Chrudimský îi ascunsese totul lui Čadek. Dimineaţa, Frónу, şireată, bănuise că va primi vizita lui Čadek şi că avea de răspuns la o întrebare delicată, pusă cu eternul lui zâmbet binevoitor. I-o luase atunci ea înainte, cu vizita la birou, şi atât de devreme, ca să fie sigură că o să-l găsească. Nu dorea deloc vizite la ea acasă. De ce? Fiindcă acolo se ascundea bătrânul Karta bolnav.

Mulţumit de înlănţuirea aceasta logică, inspectorul se îndrepta spre locuinţa tinerei; ajunse, urcă îndată cu liftul, apoi sună lung o singură dată, deşi pe cartea de vizită se menţiona că trebuie să suni de trei ori.

Veni să deschidă uşa un bărbat în papuci, cu faţa săpunită şi cu maşina de ras în mână.

— Iertaţi-mă, spuse Čadek blând, o caut pe domnişoara Brabencová.

— Pentru ea se sună de trei ori! se supără bărbatul,

dar se potoli: Hai, acum intraţi.

Čadek se îndreptă direct spre uşa Frónyei. Bătu în uşă, convins că e încuiată pe dinăuntru.

— Imediat, domnule administrator, se auzi glasul fetei.

Čadek tăcu mâlc şi aşteptă. Dar nu trecu bine o clipă şi zăvorul lunecă, se răsuci şi cheia în broască, şi uşa se întredeschise... un picior al lui Čadek intrase deja.

— Dă-o încoace! şuieră Fróny, scoţând mâna, nu capul, prin uşa crăpată.

— Ce să-ţi dau? întrebă Čadek cu candoare, nu ţi-am adus nimic.

Atunci Fróny scoase un ţipăt: în uşă se fixase vârful pantofului bărbătesc. Čadek forţă energic uşa, vrând să evite un scandal inutil. Fróny zbură înăuntru şi inspectorul nu mai întâmpină niciun obstacol, închise uşa după el şi înaintă un pas:

— Bună ziua, salută el. Ce te uiţi la mine ca un diavol împieliţat, Fróny?

Împotrivirea ei îi confirmă justeţea reflecţiilor anterioare. Şi în afară de asta, observă dintr-o ochire schimbările din încăpere. Unul din colţurile camerei era drapat cu o perdea, ascunzând un triunghi destul de mare, separat de restul camerei, şi nu părea să fi fost montată de un tapiţer. Perdeaua atârna pe o simplă frânghie cu capetele fixate în două cuie bătute destul de neîndemânatic.

— Ia te uită, spuse Čadek ridicând mâna, ţi-ai făcut aici şi un separeu?

Fróny nu-l mai privea cu ochi de diavoliţă, ci ca zece diavoli la un loc. Era îmbrăcată într-un capot frumos, dar asta nu-l vrăji pe Čadek, care se mira cum de Fróny nu-şi dă drumul la gură, copleşindu-l cu

înjurături, ca de obicei.

— Ce cauţi aici, la mine? întrebă ea calmă.

— Ţi-am visat azi-noapte perdeaua asta, Frónу, răspunse el. Arăta întocmai aşa. În spatele ei era ascunsă o comoară. Când am încercat s-o trag de-o parte, a apărut un zmeu fioros care scrâşnea groaznic, şi m-am trezit.

— Pleacă imediat! scrâşni Frónу.

— Zmeul acela, fată dragă...

Frónу ridică glasul:

— Pleacă imediat! repetă ea. Nu ai dreptul să-mi violezi domiciliul!

— Zi şi tu ceva mai picant, Frónу, glumi Čadek înaintând. Nu te mai recunosc.

Frónу îi tăie drumul. Respira greu. Čadek o prinse de mână şi în clipa aceea dispăru toată bunăvoinţa de pe faţa lui. Frónу se sperie la brusca schimbare. Ochii inspectorului fulgerau cu necruţare, trăsăturile îi erau împietrite, sprâncenele, încruntate mânios. Cu un gest experimentat o repezi pe fată la o oarecare distanţă.

— Viperă mică ce eşti, îi reproşa fără ură, de ce încerci să mă duci de nas?

Dintr-un singur gest, smulse perdeaua. Frónу se sprijini de măsuţa de radio şi nici nu crâcni, doar ochii îi ardeau ca doi cărbuni aprinşi.

— Ce-i asta? exclamă Čadek surprins.

După perdea se afla un pat lat. În pat era doctorul Chrudimský acoperit până la jumătate. Nu avea haină, nu avea cravată, cămaşa îi era descheiată la gât, iar părul ciufulit.

— În flagrant...! bolborosi Čadek ruşinat şi întoarse faţa speriată.

X

NU MAI ŞTIA cum se trezise afară. Nu păstrase clară imaginea doctorului Chrudimský pe jumătate dezbrăcat, ci imaginea chipului frumos al Frónyei, care în ultima clipă a retragerii lui ruşinoase luase expresia cunoscută: şaizeci-şaptezeci la sută spaimă, în rest, o încăpăţânare semicopilărească.

În timpul acesta doctorul Chrudimský trebuia să fie la spital, pe asta se bazase şi detectivul Draboch! Îşi părăsise deci nu numai logodnica, ci şi obligaţiile de medic. Dădea de gândit... Bătrânul doctor Havlasa va avea numai bucurii din partea viitorului său ginere! Se ştie că inima de femeie este de nepătruns, dar când şi inima bărbatului se dovedeşte la fel, catastrofa devine inevitabilă.

Inspectorul Čadek dădea nemulţumit din cap, mergând pe stradă, şi trecătorii începură să se uite lung după el.

Eşafodajul bine gândit se clătina; dar în deducţiile inspectorului era prea multă logică spre a renunţa la ele cu una-cu două. În această afacere, Fróny era un factor executant, doctorul Chrudimský se afiliase şi el rolului. Forţa motrice invizibilă rămânea tot Jirka Boček. Însă ceva trebuia să se întâmple, un indiciu măcar tot o să descopere armata asta de criminalişti! Nu era niciun detectiv şi niciun sergent de stradă care să nu cunoască amănuntele cazului şi să nu fie mereu cu ochii-n patru...

Din ce în ce mai nefericit, Čadek luă tramvaiul în

direcţia spitalului; ajuns acolo, arătă portarului legitimaţia.

— Doctorul Chrudimský este aici? întrebă el inutil.

Portarul telefonă undeva, apoi îl anunţă că Chrudimský plecase pe neaşteptate. Când? După nouă şi jumătate: portarul îl văzuse întâmplător tocmai când pleca... Inspectorul lăsă portarului numărul de telefon, cu rugămintea să fie anunţat îndată ce doctorul Chrudimský s-ar întoarce. De acolo plecă la secţie. Confruntă atent momentele succesive: Dacă Chrudimský părăsise spitalul la ora nouă şi jumătate, nu putuse ajunge la Frőny mai devreme de ora zece. Čadek sunase la uşă câteva clipe după ora zece şi jumătate. Şi acum nu-i rămânea decât să-l mire graba intimităţilor dintre cei doi. Ai fi zis că doctorul Chrudimský se dezbrăcase de haină şi-şi scosese cravata încă din lift!

Frőny îi deschisese lui Čadek uşa cu destulă amabilitate, închipuindu-şi că era administratorul casei, pe care, se vede, îl aştepta. Probabil îl trimisese după ceva... Čadek îşi atribui cu sinceritate numele unor patrupede încornorate şi se întoarse grabnic la casa Frőnyei. Puţin îi păsa dacă va fi văzut de ea sau de doctorul Chrudimský!... Intră în lift şi urcă până la mansardă, unde îl găsi uşor pe administrator, care recunoscu că, într-adevăr, Frőny îl trimisese să cumpere ceva... De data asta, evident, Frőny făcuse imprudenţa să nu meargă singură după ce avea nevoie.

— Unde aţi fost? întrebă Čadek. Se înţelege că n-o să-i suflaţi o vorbă domnişoarei Brabencová despre întrebările mele.

— Am fost la farmacie, spuse administratorul, şi inima lui Čadek bătu mai tare.

— După ce?

— Un medicament dintr-o reţetă. Credeţi că era otravă? Nu arăta să fie aşa ceva. Era un medicament gata preparat, într-o cutiuţă. Se numea Dit... Dip... sau cam aşa ceva.

— Omule, interveni Čadek emoţionat, chiar dacă mi-ai spune cum îi zice, pe litere ca la telefon, tot nu aş pricepe mare lucru, fiindcă habar n-am de termeni farmaceutici. E destul să-mi spui la care farmacie ai fost după Zipsus ăsta!

— Zips... nu, nu, clătină din cap administratorul, şi-i dădu adresa farmaciei.

Čadek o găsi uşor. Medicamentul fusese eliberat după o reţetă cu antetul spitalului şi iscălit de doctorul Chrudimský, destul de neciteţ, cum semnează doctorii. Se chema „Dipron” şi farmacistul îi explică amabil că erau nişte injecţii antiseptice, care se foloseau cu succes contra pericolului septicemiei, ce ar proveni dintr-o rană, muşcătură de câine ş a.m.d.

— Mulţumesc, zise Čadek şi plecă repede.

Bătrânul Karta şi farmacia – se cam potrivea. Septicemia, însă, părea ceva cam bizar, pentru că bătrânul Karta nu era afectat de aşa ceva, iar farmacistul zâmbise la ideea că „Dipronul” ar putea fi indicat în tratarea reumatismului la cap sau ramolismentului...

Fiindcă avusese o zi norocoasă, nu se mai miră de veştile bune primite la secţie. Greşeala pe care o săvârşise pătrunzând neautorizat la chiriaşa unei locuinţe onorabile şi purtându-se acolo după capul său se trecu cu vederea. La un moment dat, i se telefonă de la spital, comunicându-i-se că doctorul Chrudimský se întorsese. O nouă cântărire a timpului

îl miră din nou pe Čadek, care constata astfel că ciudaţii îndrăgostiţi nu numai că erau gata să facă dragoste într-un timp record, dar tot aşa de urgent renunţaseră... „De ce s-o fi dezbrăcat sărmanul din cauza mea?” reflecta inspectorul compătimitor. A doua ştire bună părea şi mai importantă. I-o adusese detectivul Klein, un tânăr foarte ambiţios, încă în stadiul de ucenicie la şcoala pentru detectivi.

— Domnule inspector, raportă acesta în poziţie reglementară, am găsit un martor care a văzut ceva suspect în noaptea aceea.

— Care noapte? întrebă Čadek.

— În noaptea când fost răpit bătrânul Karta. Martorul lucrează la căile ferate şi tocmai se întorcea de la lucru; traversa maidanul, ca să ajungă mai repede acasă, în „colonie”. S-a minunat văzând un automobil destul de aspectuos pe drumul plin de bolovani care ducea la casele prăpădite în care locuiesc Karta, Wang-Li şi ceilalţi ca ei.

— Un automobil... oftă Čadek. Şi cum arăta?

— Este căutat deja, zâmbi Klein fericit; am obţinut o descriere foarte precisă: mare, negru, probabil un taxi. Cam pe la ora două noaptea.

În toată treaba asta taxiul pica bine. Bătrânul Karta nu putea merge pe jos şi era imposibil ca Fróny să-l fi târât singură, mergând pe jos.

— Căutaţi taxiul, în special în jurul casei numitei Fróny, spuse Čadek; să se ocupe de asta Pobožný.

— Maşinile care au avut serviciu de noapte sunt în cercetare, adăugă Klein.

— Bine. Precis că o să găsiţi şoferul, care trebuie adus imediat aici.

Fiindcă nu-i mai rămăsese altceva de făcut, porni în căutarea doctorului Chrudimský. Fróny făcuse nişte

greşeli în realizarea planului ei sau al lui Jirka. „Dacă Boček era băgat în afacerea asta, o s-o binecuvânteze!” gândi inspectorul.

Doctorul Chrudimský îl primi posomorât şi Čadek făcu pe prostul, apoi îi spuse că a venit doar ca să-şi ceară scuze.

— V-a prins fata în undiţă, nu glumă! zâmbi el. Tocmai azi dimineaţă a fost la mine doctorul primar Havlasa şi m-a întrebat ce fel de sport practicaţi.

Chrudimský se posomorî şi mai tare.

— Şi ce i-aţi spus?

— Eu, măgarul, am garantat pentru dumneavoastră, răspunse Čadek pe ton de regret.

— Nu contează! Necunoaşterea totală a stării de păcat nu e sănătoasă. Şi îmi pare rău că trebuie să vă atrag atenţia că aţi manifestat o curiozitate ce se cuvenea să păstreze anumite limite.

— Dumneavoastră la fel, răspunse Čadek cu nevinovăţie, dacă ne gândim amândoi la cazul Fróny.

Doctorul Chrudimský se simţi prost; glasul i se înmuie.

— Totuşi nu sunteţi un denunţător, inspectore.

— Sunt, sau nu sunt, spuneţi-mi ce să inventez eu viitorului dumneavoastră socru, ca să nu mă fac de râs?

— Nimic, se însufleţi doctorul, ar fi preferabil să nu-i spuneţi nimic. Oricum, îmi închipui că nu aveţi în vine apă în loc de sânge?

— Nu chiar, dar nu-mi place să văd sânge acolo unde mai înainte era apă curată.

— Cu Fróny nu-i vorba decât de o aventură, nimic altceva decât o aventură la care se poate ambala orice bărbat. Ne-am înţeles?

— Eu pe dumneavoastră, da; însă dumneavoastră

pe mine, nu, replică inspectorul cu o expresie enigmatică. Vreţi deci să tăgăduiţi totul în faţa logodnicei şi a viitorului socru, şi în acelaşi timp să trăiţi aventura sută-n sută?

— Da.

— Atunci sunteţi un mizerabil! încheie Čadek şi se despărţi furios de interlocutorul său.

Nici aspra apreciere nu declanşase mărturisirea doctorului Chrudimský, mărturisire pe care Čadek ar fi ascultat-o cu multă plăcere. Era, deci, necesar ca aventurosul să fie strâns cu uşa.

În cursul după-amiezii fu găsit şoferul taxiului suspectat. Omul era sincer. Un bărbat destul de tânăr stătea în faţa lui Čadek şi îşi răsucea încurcat pe genunchi şapca lui de şofer.

— Am fost acolo, spuse el, m-a angajat o doamnă tânără. Fratele meu m-a ajutat să-l duc pe bătrân până la maşină şi, pe urmă, până în casa... Domnişoara nu a mers cu noi, s-a dus acasă înainte...

— Ce bacşiş ai primit de la tânăra doamnă pentru transport?

— Eu... Două sute de coroane, domnule comisar. Dar, asta, pentru că a fost greu cu bolnavul. Nici nu m-am gândit...

Čadek nu-l sperie deocamdată, fiindcă era clar că şoferul îşi dăduse seama că trebuie să fie ceva necurat la mijloc. Dacă cedase la tentaţia celor două sute de coroane, acum regreta. Povesti sincer toată întâmplarea iar felul în care-şi descrise clienta nu mai lăsa niciun dubiu, mai ales că până la urmă şoferul mărturisi că Frónу era o cunoştinţă mai veche: pe când Jirka Boček era închis, fusese, scurt timp, unul dintre iubiţii Frónyei. Nu fusese o dragoste mare, se despărţiseră şi acuma el „era în vorbă cu o fată

cuminte, nu dintre deocheatele care bat cafenelele”. Dar când Frőny îl căutase şi-i ceruse un serviciu în numele vechii prietenii, nu fusese în stare să o refuze.

— Vei mai fi interogat, minţi Čadek sever, deocamdată poţi pleca şi, vezi, evit-o pe Frőny. Va fi spre binele dumitale, înţelegi?

Tânărul, tulburat, plecă şi-l lăsă pe Čadek cu gândul la faptul real că totuşi bătrânul Karta fusese transportat la locuinţa lui Frőny. Čadek se duse să-i facă o vizită doctorului Barák. „Am nevoie de o aprobare pentru percheziţie la domiciliu, domnule doctor”, adăugase el în încheierea raportului.

Primi aprobarea fără niciun fel de discuţie şi ceru lui Pobožný şi lui Draboch să-l asiste.

— O vom face în lipsa Frőnyei, le spuse el. Portarul casei trebuie să aibă duplicatele cheilor. Verificaţi. Veţi supraveghea casa din bufetul de vizavi. Cum se iveşte momentul propice, daţi-mi de veste.

Draboch acţionă conform instrucţiunilor, dar în ziua aceea ocazia aşteptată nu se ivi. A doua zi dimineaţă, Frőny ieşise pentru câteva clipe să cumpere ceva şi Draboch apreciase că nu era un bun prilej de acţiune. Într-adevăr, fata se întorsese foarte repede. O oră după aceea intra în casa ei doctorul Chrudimský, care întârzie acolo aproape până la amiază. Draboch comunică îndată, adăugând că Chrudimský părea îngrijorat, iar Frőny era trasă la faţă.

— În ordine, răspunse Čadek, o să-l facem noi să arate şi mai îngrijorat! Schimbaţi-vă.

Îl străbătu un fior: simţea că se apropie deznodământul. Frőny va mai avea cum să tăgăduiască? Doctorul Chrudimský va mai putea susţine că trăieşte o aventură amoroasă cu Frőny? Prostul! Cu ce se lăsase momit ca în ultima clipă să se

culce în pat cu haina şi cravata scoase, făcând pe amantul deranjat? Între timp, sub pături se chircise în spatele lui bătrânul Karta. În primul moment, lui Čadek nici nu-i trecuse prin minte aşa ceva, însă pe urmă avusese o vagă bănuială. Iar acum putea vorbi de dovezi concrete.

După-amiază Frőny nu ieşise deloc din casă şi între timp primise încă o vizită a doctorului Chrudimský. Întârzie acolo peste o oră. Seara, Draboch, care intrase în tură, era convins că iarăşi n-o să poată pescui nimic, dar pe la ora opt, Frőny îşi făcu apariţia pe stradă. Nu-i puteai vedea bine chipul din bufetul expres, dar Draboch observă că era îmbrăcată pentru o cursă mai lungă şi se repezi la telefon. Într-un sfert de oră, Čadek şi Pobožný ajunseră la locul nevralgic.

— Mergem toţi trei, spuse Čadek, nu mai e nevoie de supraveghere. Dacă ne surprinde Frőny, ea va fi cea surprinsă.

Liftul îi duse până sus la administrator, care se cam sperie; apoi îşi trase iute pantalonii, luă cheile şi însoţi poliţiştii.

— Intru eu primul, zise Čadek. Atenţie! La mama Klouzanda m-am pomenit cu un foc ca din senin. De-abia am apucat să mă arunc pe burtă.

Au ajuns repede în antreu. Čadek se temea să nu fie uşa odăii închisă, sau cheia întoarsă în broască pe dinăuntru. Ar fi fost semn rău, ar fi însemnat că în cameră e şi cineva în stare să umble, cum nu era cazul bătrânului Karta. Dar gaura cheii era liberă şi administratorul descuie fără nicio greutate.

— Acum intră, spuse grav Čadek, adresându-se administratorului. Voi doi rămâneţi în prag.

În cameră nu mişca nimic. Čadek intră cu revolverul în mână. Nu se gândea la bolnav, ci la Jirka

Boček. Cu mâna stângă, răsuci comutatorul. Lumina inundă încăperea goală, dezvăluind şi colţul ascuns de draperie. Čadek înaintă şi cu o mişcare bruscă trase în lături perdeaua. Nu se miră deloc văzând în pat un om descărnat, învelit în pături.

— Veniţi aici, băieţi, strigă inspectorul punând arma în buzunar.

Bătrânul zăcea pe spate cu ochii închişi. Nu se trezi; slăbiciunea fizică îl cufundase într-un somn profund. Era de o slăbiciune îngrozitoare, devenise de nerecunoscut, părul răvăşit, barba şi mai albită, hirsută, mustăţile încâlcite, toate la un loc făceau din el un spectru de groază.

Čadek se aplecă asupra lui fără dezgust.

— Ascultă, bătrânule, mă auzi?

Karta nici nu se clinti. Čadek îi apucă mâna numai oase şi ridică puţin pătura. O lăsă numaidecât jos, fiindcă sub ea simţi o căldură mocnită, ca de foc.

— Hait! ai zice că are plus şaptezeci de grade! Hei, bătrâne! Uită-te la mine!

Trei capete se aplecară peste pat. În antreu administratorul casei, tremurând, îl întoarse nervos din drum pe funcţionarul firmei de hârtie şi filme cinofotografice, care ieşise din camera lui, împins de curiozitate.

— E mort, spuse Draboch întunecat, gata. Nu vedeţi?

Čadek nu credea. Nu-i venea să creadă. Se uită la buzele celui din pat. Erau întredeschise, bărbia lăsată şi acoperită de barba urât crescută.

— S-ar putea să ai dreptate, Draboch, răspunse el sumbru.

Dădu pătura la o parte, se aplecă şi îndepărtă tifonul de pe faţa oribilă. Tăcea concentrat, numai

mâinile îi tremurau. Apoi se îndreptă şi se întunecă la faţă:

— Uitaţi-vă aici, arătă el, nenorocitul a fost asasinat. Trupul slab al bătrânului avea la şoldul stâng o rană de pe urma unui glonte, o rană mai veche şi foarte umflată.

XI

ČADEK ERA OBIŞNUIT să ia măsuri rapide şi eficiente. De data asta însă stătu mult timp tăcut, înclinat asupra jalnicului trup, acum pe jumătate gol. Fireşte, însă, că cei doi detectivi ştiau bine ce trebuie făcut.

Pe Čadek nu-l ţintuia locului vreo nehotărâre; se gândea profund la iţele încurcate şi de neînţeles ale acestui caz. Nucleul era, fără îndoială, răzbunarea lui Jirka Boček împotriva informatorului Karta. Dar de ce fusese împuşcat în şold tatăl lui Karta? Şi de ce Fróny îi purta de grijă? De ce merseseră atât de departe şi ea şi doctorul Chrudimský? De ce fusese scos Wang din sicriul de zinc?

Čadek se aplecă din nou să mai cerceteze rana. O atinse uşor cu mâna, gest care avu o neaşteptată urmare: Prin trupul pierit trecu un tremur ca un curent electric, surprins şi de Draboch şi de Pobožný.

— Atenţie! exclamă Draboch, Un trup mort, totuşi, nu reacţionează aşa!

Čadek aruncă o scurtă privire detectivului. Se aplecă din nou, şi de data aceasta cercetă inima rănitului. Îi descheie cămaşa mototolită, dar curată, şi-şi lipi urechea de pieptul lui. Nu ascultă mult şi se ridică.

— Ai dreptate, Draboch, spuse el calm, nu e mort. Inima lucrează; slab, ca un deşteptător călcat în picioare, dar merge. La treabă, băieţi!

— Adică? întrebă Pobožný.

— Te-ai oferit primul, aşa că ocupă-te de o salvare. Omul e în agonie şi poate moare pe drum, dar nu trebuie să vă mulţumiţi cu asta. Ai grijă, Pobožný, e foarte important să-l menţinem în viaţă. Pricepi? Cu vreo injecţie, ori cu ce-or şti cei de la spital. Acolo, ai grijă, interzice accesul doctorului Chrudimský: ţine-l la o sută de metri depărtare! De altfel, lucrează la altă secţie. Dumneata Draboch, o să ai grijă de celelalte. Ia-ţi pe cineva în ajutor. Trebuie să mi-i găseşti cât mai repede pe Chrudimský şi pe Fróny. Eu aştept aici.

Întinse mâna şi înveli bolnavul... Îşi zicea că rezolvarea cazului se apropie. Dacă Fróny îl adusese pe bătrân la ea acasă, şi îi ceruse doctorului Chrudimský ajutorul medical sub pecetea tainei, atunci, ştie ea ceva, tocmai datele după care alergase el degeaba până acum. Dar s-a terminat! Nu o să mai aibă curajul să încerce să-l mai păcălească.

— Dumneata poţi să te retragi, spuse Čadek administratorului, care se uita intrigat prin încăpere. Cheia lasă-mi-o aici!

Astfel inspectorul rămase singur cu bătrânul, examinându-l atent. Trăia, sau chiar în clipa aceea îşi dădea ultima suflare? Čadek parcă simţea aripa îngerului morţii deasupra patului. Liniştea era desăvârşită. O singură dată se trânti o uşă, când celălalt chiriaş din apartamentul divizat plecă de acasă. Čadek l-ar fi ajutat pe muribund, dar nu ştia cum. Se încumetă doar să umezească cu un prosop ud buzele subţiate, fierbinţi şi crăpate ale rănitului. Nu înregistra nicio tresărire. Inspectorul nu regreta situaţia, nu se minţea cu sentimentul zadarnic de compătimire faţă de acest nenorocit, pentru care dintr-un motiv obscur încetase să mai aibă vreo

simpatie. Rana provocată de un glonte în şold, nu cu mult înainte de vizita inspectorului, nu i-o mărturisise. Şi era, fără îndoială, tot isprava lui Jirka Boček, care-i omorâse şi fiul!

Lui Čadek i se părea că timpul trece apăsător de încet, în realitate Draboch se întoarse în mai puţin de jumătate de oră. Nu era singur. Deschise uşa zgomotos şi o împinse înainte pe Frýny.

— V-am adus-o, spuse detectivul, am aşteptat-o în faţa casei: ştiam că trebuie să se întoarcă. Pentru muribund am cerut ajutoare de la secţie. Salvarea e jos.

Frýny era palidă ca varul. În privirea ei se citea cunoscutul amestec de spaimă şi încăpăţânare. Era bine îmbrăcată, dar se vedea că nu se dichisise în linişte. Čadek remarcă imediat amănuntul acesta.

— Trimite sus targa, Draboch!

— Vin oamenii cu ea în urma mea, spuse Draboch.

Čadek îi făcu un semn hotărât fetei să se retragă într-un colţ al încăperii. Nu-i adresă nicio silabă. Frýny primi ordinul lui, strângând uşor din umeri, şi se îndreptă spre locul indicat, fără să se opună, cu paşi legănaţi, provocatori. Se străduia să-şi fixeze masca exasperantă a indolenţei. Probabil că din privirea lui Čadek înţelesese că nu mai era de glumit.

— Chrudimský? întrebă Čadek scurt.

— Îl căutăm. Nu e nici la spital, nici acasă. Îl dibuim noi, nicio grijă.

Čadek dădu din cap în semn de aprobare şi-şi îndreptă atenţia spre uşă: după zgomotul de pe coridor, se apropiau cei de la salvare; Pobožný le deschise uşa, ca să poată intra cu targa.

— În ordine, domnule inspector? i se adresă detectivul, lui Čadek.

Primiră încuviinţarea mută, după care îşi făcură nu prea vesela lor datorie. Era de la sine înţeles că Pobožný urma să însoţească transportul.

Čadek, întunecat la faţă, privea totul fără să scoată o vorbă. Frőny nici nu crâcnea. Numai pieptul îi tresălta vizibil. Altfel, încerca să pară cinică.

— Vreau să am cât de repede o ştire despre starea lui, insistă Čadek la plecare.

În sfârşit întoarse capul spre Frőny.

— Vino-ncoace, îi porunci el sec.

Frőny înainta lent şi legănat, înfuriindu-l. Dar când vorbi, glasul lui sună rece:

— Frőny! – şi se uită sever în ochii fetei – Te arestez.

— De ce? întrebă ea ridicând sprâncenele a mirare.

— Asta ai să mi-o spui chiar tu. Cine l-a împuşcat pe bătrânul Karta?

— Boček, răspunse ea fără ezitare.

— De unde ştii?

— Karta mi-a spus-o, moşulică.

— Bine. Dar înainte de a continua discuţia, ţin să-ţi atrag atenţia asupra unui lucru: de câte ori ai să-mi mai spui moşulică, de atâtea ori am să te plesnesc!

— Unde? hohoti ea.

— Văd eu unde.

— Sunt un boboc abia ieşit la baltă, spuse Frőny batjocoritoare, lăsându-se greu pe un scaun. Ce vrei de la mine?

— Nimic despre care n-ai fi şi tu informată. De ce te interesează bătrânul Karta?

— Odată, într-o noapte, m-ai întâlnit acolo. Ţi-am spus de atunci: îl vizitam din milă.

— Avea şi atunci rana asta urâtă? Ştiai de ea?

— Ştiam.

— De ce nu mi-ai spus nimic?

— Fiindcă bătrânul nu vrea să duc buhul prin lume.

— De ce nu vrea?

— Fiindcă se temea de Jirka. Nu te prea duce capul.

— Ia zi, Fróny – dar răspunde-mi fără mofturi – de ce se temea? Ce ţi-a spus bătrânul despre toate astea şi tu ce crezi?

Inspectorul nu se trăda, n-aveai cum şti dacă răspunsurile îl mulţumeau sau nu.

— Da... spuse Fróny pe gânduri, ca şi cum nu ar fi fost vorba de ceva care ar interesa-o, ci o simplă confidenţă. Spunea că Jirka ameninţă că se răzbună pe tot neamul. Dacă ar afla că nu a reuşit să-l ucidă pe tata-Karta, s-ar fi întors să-şi desăvârşească omorul. Atâta lucru am putut pricepe şi eu şi cred că explicaţia te mulţumeşte şi pe dumneata; aşa că, nu mă mai chinui degeaba.

— Dimpotrivă, Fróny, de data asta am impresia că o să scot untul din tine. Cine ţi-a dat ideea să-l aduci pe Karta aici?

— Un cap care gândeşte, spuse Fróny sibilic.

— Al tău?

— Nu, al lui, al lui tata-Karta. Mie mi-a fost milă de el şi asta-i tot.

— Bine, Fróny! Dar până să faci asta, ai aranjat ceva cu doctorul Chrudimský.

— Aşa crezi, oftă Fróny, fiindcă ai dat de el aici fără haină. Karel nu-i numai o fiinţă care gândeşte, e un om. L-am rugat, şi când cineva ţine la altcineva, îi îndeplineşte rugămintea cu plăcere. Numai că din păcate n-am ajuns cu Karel atât de departe cum ţi s-ar fi părut atunci, aici...

— Lasă destăinuirile pentru jurnalul tău intim, Fróny! Am înţeles foarte bine că a fost o cursă, de

aceea mă şi vezi acum aici. Dar nu căuta să mă prosteşti că i-ai fi smuls lacrimi lui Chrudimský cu spiritul tău de infirmieră. Am ascultat cu urechile mele cum încercai să-l ademeneşti.

Şi inspectorul îi schiţă aventura sa poliţistă din restaurantul de pe malul Vltavei. Frýny şovăi puţin, dar nu pentru mult timp.

— Asta nu schimbă cu nimic lucrurile, zise ea pe un ton uşuratic. Karel s-a lăsat convins de mine. Nu-l cunoşti pe Jirka; eu îl cunosc. Lui nu-i este frică de dumneata; e o canalie unsă cu toate alifiile anti-poliţie, aşa că am preferat...

— Frýny, o întrerupse inspectorul, crezi că bătrânul Karta era în mai multă siguranţă aici, decât la noi?

— Cine ştie dacă nu? răspunse ea tăios.

— Mincinoaso! Te arestez, cum am spus. De azi înainte s-a terminat cu toate întâlnirile tale cu doctorul Chrudimský.

— Poate te răzgândeşti.

— Poate, răspunse inspectorul, îngustându-şi ochii. Dar dacă te las pe tine liberă, îl închid pe Karlicek al tău. Nici faptele lui nu se împacă prea bine cu litera legii.

— Karel n-are nicio vină! gemu Frýny.

— De ce nu-mi spui tot ce ştii?

— Asta-i culmea! Şi Frýny se ridică enervată. De ce să te învăţ eu pe dumneata? Ce pot să fac eu, dacă eşti cum eşti, ca un flaşnetar orb! Eşti orb! Eşti un moşulică orb, orb! Tu, inspector de secţie? Ha, ha! Abia poţi să adulmeci cu mustăcioarele de pe bot, ca un iepuraş; sărmanul moşulică!

Čadek rămase calm.

— Ascultă, Frýny! Ce vrei să spui tu cu vorbele astea? De ce-s eu orb? De ce-mi vorbeşti aşa?

— ...Aşa cum plângea Christos pe cei orbi... După colţ e o farmacie, du-te şi cumpără-ţi de acolo ce nu ţi-a dat Dumnezeu, accentuă Frőny repezită.

— Despre farmacie ştiu, răspunse Čadek, amintindu-şi de „Dipron”.

— Ei, vezi! Ţi-ai vârât nasul şi pe-acolo? Să-ţi spun tot, ca să mă laşi în pace! Astă-seară i-a fost rău de tot lui tata-Karta şi am alergat după Karel. Mai mult nu ştiu, poţi să mă faci bucăţi-bucăţele, dacă vrei!

— De ce nu l-ai adus pe Karel, dacă te-ai dus după el?

— Fiindcă nu l-am găsit. Poate e la cinema sau la teatru, nu ştiu...

Se lăsă violent pe scaun. Nu puteai descifra nimic pe chipul ei. Čadek o privi câteva clipe dus pe gânduri. E posibil ca Frőny să pătrundă mai bine decât el însuşi în misterul răzbunării lui Jirka?

Îşi răspunse cinstit că ar fi posibil.

— Măcar spune-mi, Frőny, i se adresă el, procedezi astfel din bune intenţii?

Frőny pricepu că duşmănia e în regres şi ce vrea să spună inspectorul.

— Nu-mi umblă nicio ticăloşie prin cap. Foarte simplu de observat prin faptul că m-am asociat cu Karel, care nu e un bandit, nici măcar pentru culpa de... de a se fi îndrăgostit de mine.

— Aşaaa? tărăgăna Čadek, îndrăgostit! Eşti sigură, Frőny?

— Altfel, de ce şi-ar pierde vremea cu mine?

— Ei, da... spuse Čadek şi vorbele nu-i erau pe înţelesul fetei. Ar fi mult mai bine dacă te-ai lăsa de gândurile astea şi ţi-ai vedea numai de cursul de infirmiere. O să vorbesc eu cu Chrudimský, n-avea grijă!

Dar doctorul Chrudimský nu era de găsit. Detectivii anunţau că nu-l mai văzuse nimeni. Čadek începu s-o suspecteze pe Fróny că reuşise, totuşi, să vorbească cu Chrudimský şi că tânărul doctor socotise că e mai prudent să dispară. Fróny însă tăgăduia până în pânzele albe. De la spital sosi repede ştirea că bătrânul Karta este încă în viaţă. Septicemia declarată putea fi combătută încă. Dar bolnavul pierduse foarte mult sânge, deşi rana era un fleac; proiectilul rămăsese în corp, lucru constatat de radiografie şi urma extragerea lui. În starea actuală a pacientului operaţia era însă foarte periculoasă. Vechimea rănii nu se putea determina din cauza stadiului inflamatoriu avansat, şi nici nu se putea pronostica evoluţia stării infecţioase,

— Karel prevăzuse asta, adăugă Fróny; ştia de bucăţica de plumb, dar se temea de operaţie, aştepta ca tata să se înzdrăvenească puţin. Spera ca rana să se vindece şi cu glontele înăuntru, şi apoi să intervină cu bisturiul. Ei spun că nu se poate încă? Să aşteptăm...

— Să aşteptăm? Nu mai merge. Nu mai aşteptăm nimic... Acum ne mutăm la noi, dragă Fróny. Aici treburile nu se fac bine. Vii cu mine de bunăvoie, sau iar ai să-mi tragi un picior în stomac?

— Mă duci după gratii, asta vrei?

— Da, vreau, continuă el amabil, dar răutăcios; deocamdată e mai bine să nu faci, de capul tău, vreo prostie şi pe urmă vom avea de semnat amândoi nişte procese-verbale către judecătorul de instrucţie. Hai, mişcă, fetiţo!

Fróny se lăsă dusă, nu ca un miel la tăiere, ci ca un căţeluş curios.

La secţie Čadek află că fusese chemat de două ori prin telefon de o persoană care nu-şi spusese numele, nici de ce-l căuta. Čadek opri această raportare cu un gest liniştitor:

— Mai stau pe aici, spuse el, poate mai sună o dată, cine-o fi fost.

Dar nu mai sună nimeni. Čadek se debarasă de Fróny, care se despărţi de el, trimiţându-i o sărutare pe vârful degetelor şi cerându-i sprijinul în căutarea doctorului Chrudimský.

Spectacolele teatrelor şi cinematografelor se terminaseră de mult şi mica armată de urmăritori nu aflase nimic. La ora unu noaptea doctorul Chrudimský încă era dat ca dispărut. Pe la ora două Čadek începu să se teamă pentru el. Trimise detectivi la gară şi în alte puncte ale oraşului, făcând din asta o problemă majoră. Ultima mişcare cunoscută a doctorului era analizată atent. Pe la opt seara plecase de-acasă. Era deci clar că plecase mai înainte de a fi putut ajunge Fróny la el. Se află că fata întrebase de doctor foarte îngrijorată, dar nimeni n-o putuse informa încotro pornise.

Pe la ora trei Čadek se hotărî să se îndrepte spre casă să dea măcar ochi-n geană. Urmărirea continua şi fără el. Lăsă vorbă la secţie să fie urgent înştiinţat în cazul apariţiei doctorului Chrudimský.

— Îl aduceţi aici, ordonă el, şi-l ţineţi într-o celulă separată. Nu-i strică experienţa.

Nu trecuse mult şi deschidea uşa casei unde locuia.

Spre surprinderea inspectorului în camera lui ardea lumina, iar uimirea atinse culmea când intră înăuntru: doctorul Chrudimský dormea în fotoliu, într-o poziţie foarte incomodă, aşteptând fără îndoială întoarcerea lui Čadek.

XII

SE LEGITIMASE PROPRIETĂRESEI, spunându-i că are de rezolvat cu inspectorul o problemă particulară, dar foarte importantă, şi proprietăreasa îi dăduse voie să aştepte. Obosit de munca lui cotidiană şi de efortul suplimentar solicitat de cazul Frónyei, aţipise până la urmă, după ce telefonase de două ori la secţie.

Când se trezi Čadek, proprietăreasa dormea demult şi habar n-avea de ce se petrece.

— Ai puţină răbdare, zise Čadek, dau o fugă până jos, să opresc goana inutilă pe urmele dumitale. Până atunci trezeşte-te; ai aici puţin lichior.

Se întoarse repede; doctorul Chrudimský nu se atinsese de lichior, dar se spălase în baie cu multă apă rece pe faţă.

— Al dracului de neplăcut, se scuză el, nu mi-a trecut deloc prin minte că mă cauţi.

— Frónу te-a căutat prima, răspunse Čadek.

— Şi de ce? Ce vrea de la mine?

— E timpul să nu mai faci pe naivul cu mine, se posomorî Čadek. Frónу nu te mai poate căuta; e la arest. Am continuat să te caut eu. La arest mai sunt locuri destule, se înţelege; chiar şi pentru dumneata.

— Pentru mine? Imposibil!

— Sunt cazuri, adăugă inspectorul, când pe om nu-l poate scăpa de necazuri niciun titlu academic, ba încă pot să-i devină o povară. E cazul dumitale! Frónу stă la arest, ţi-am spus; bătrânul Karta în spital şi

dumneata deocamdată aici?!

Doctorul Chrudimský îşi muşcă buzele.

— L-ai găsit?

— Închipuie-ţi că sunt un îndrăzneţ norocos! Frýny totuşi mi-a reproşat că aş fi orb, dar pe Karta l-am văzut foarte bine.

— Orb? replică tânărul doctor, clătinând din cap. Iartă-mă, dar e purul adevăr.

Se ridică să ia pachetul de ţigări de pe masă şi luă cu furie şi cutia de chibrituri.

— Nu bănuieşti de ce te aştept aici, inspectare? îl întrebă Chrudimský cu o umbră de ironie.

— Îţi recomand mai multă modestie, spuse cu asprime Čadek. Cele puse la cale de dumneata cu Frýny nu mai sunt o taină. Nu ţi-e frică să te trezeşti într-o bună zi învinuit de moartea unui om?

— Mi-e mai frică de ce mi s-a întâmplat astăzi, pe înserate. Am fost atacat şi puţin împuşcat! Cred că a fost spărgătorul Boček.

Doctorul Chrudimský îşi suflecă mâneca de la haină, dezvelind batista pătată de sânge, cu care îşi legase la repezeală încheietura mâinii.

La pronunţarea numelui de Jirka, inspectorul Čadek înălţă brusc sprâncenele.

— Arată-mi, insistă el întunecat la faţă.

— Este obligatoriu? întrebă tânărul doctor cu nepăsare. În calitate de medic, vă încredinţez că nu este decât o zgârietură. S-a dezinfectat de la sine, fiindcă în viteza lui glontele mi-a ars pielea. Mai bine să mergem să-ţi arăt locul unde s-a înfipt glontele. Stă acolo şi acuma.

— Unde s-au petrecut toate astea?

— La locuinţa mea. Pe la opt seara. Nu era încă lumină pe coridor. Vroiam să mă duc la Frýny, să văd

rănitul. Eram cu faţa spre uşă, gata s-o încui, şi am auzit un zgomot suspect. Spontan, m-am întors...

— Ai zărit agresorul?

— Da.

Ca tânăr celibatar, doctorul Chrudimský locuia într-o garsonieră dublă, la etajul doi al unei case moderne, pe o stradă centrală. Constructorul rezervase un spaţiu îngust pentru lift şi scară, care urca în spirală în jurul liftului. Agresorul îl aşteptase la etajul superior şi, în timp ce doctorul stătea cu faţa la uşa garsonierei sale, agresorul coborâse pe palier, şi trecuse pe lângă uşa liftului ca orice om care pleacă pe jos. Chrudimský putea să nu-l observe, şi în orice caz, nu avea de ce să i se pară suspect. Totuşi se întorsese brusc, în ultima clipă. Şi-atunci, în penumbra coridorului, zărise un bărbat a cărui înălţime corespundea, după cum aprecia Čadek, cu înălţimea lui Jirka Boček. Bărbatul purta şapcă şi era îmbrăcat într-un costum de culoare închisă. Totul durase o secundă: bărbatul ridicase braţul, gest la care Chrudimský sărise în lături. Simultan, răsunase înfundat împuşcătura.

— Arma avea amortizor, spuse doctorul, dar putea să tragă liniştit şi fără surdină; e atâta zgomot pe strada noastră, încât nimeni n-ar fi auzit. Uneori eşapamentele unei maşini fac mai mult zgomot decât un pistol.

— Hai, lasă astea, dădu Čadek din cap, cu nerăbdare. Ce-a fost mai departe?!

— S-a repezit în jos pe scări, ca un apucat – fugea de-i sfârâiau călcâiele.

— Şi dumneata?

— Crezi că trebuia să-l urmăresc?

— Nu-i vorba de ce trebuia să faci, ci de ce ai făcut

în realitate.

— N-am făcut nimic, recunoscu ruşinat tânărul doctor; eram mult prea surprins. Nu mi se întâmplă în mod curent să tragă cineva în mine, pe la spate.

— Ai rămas în picioare?

— Am simţit ca o smucitură la mâna, dar am ştiut imediat că nu mi se întâmplase nimic grav. Nu port cu mine niciun fel de armă, evident. Mi-am revenit din surpriză când am văzut liftul luminat şi urcând ca totdeauna. Am înţeles că n-aş fi putut face nimic, dacă aş fi dat alarma, şi m-am hotărât să te găsesc; în legătură şi cu altele, se înţelege...

— O să vorbim şi despre astea. Susţii că nimeni nu a fost deranjat de atac? Casa a rămas în continuare calmă?

— Foarte calmă. Fapta a rămas neştiută de toţi ceilalţi. Cred că m-am gândit bine când am presupus că agresorul a dispărut cu siguranţă şi că nu trebuia să mă tem de repetarea atacului.

— Desigur.

— Omul nici nu s-a mai uitat în urmă, să vadă dacă m-a nimerit sau nu, şi într-o secundă a dispărut la curbura scării. L-am auzit tropăind. Se grăbea grozav. Eu m-am liniştit şi m-am uitat în direcţia în care zburase glontele: se înfipsese bine în zid, lângă rama uşii. Poţi să-l scoţi, inspectore, dacă-ţi trebuie. Sunt sigur că nu l-a observat nimeni până acum.

— Ai văzut glontele în întunericul scării?

— Am uitat să-ţi spun că tocmai atunci portarul aprinsese lumina. M-am şi mirat cât de normal părea totul, ca totdeauna.

Čadek îşi turnă un păhărel de băutură.

— Asta-i tot? spuse după ce bău.

— Tot. După aceea am venit direct aici, să te

aştept pe dumneata.

— De ce nu la secţie?

— Mi-am zis că ar fi mai bine să vorbim în particular.

Čadek îşi aţinti privirea într-un colţ umbrit al încăperii. Frónу îl antrenase pe doctorul Chrudimský în încurcăturile ei şi Boček, probabil, aflase. Nu-i plăcuse deloc şi se gândise să rezolve ce avea de rezolvat tot printr-o crimă. Când o să se dezlege toate iţele trase de acest criminal?

— Ascultă, doctore, spuse Čadek pe un ton grav, serveşti de paravan în toată afacerea asta. La început ai avut numai un rol în „Armata Salvării". Rol pe care, de altfel, nu l-ai susţinut până la capăt. Spune-mi, mai întâi, cu mâna pe conştiinţă: te achiţi în vreun fel faţă de încrederea sentimentală a acestei fete?

— Te referi la Frónу? Nu fi copil, inspectore!

— Deci, nu. Bine. Dar Frónу crede că o iubeşti.

— Dragostea e oarbă; mă refer la ea.

— Eu nu sunt îndrăgostit, replică trist Čadek, cu toate că s-a zis că şi eu sunt orb. După Frónу, sunt un biet flaşnetar orb...

— Nicio grijă, îţi deschid eu ochii, inspectore.

— Îmi pare bine. S-o luăm în ordine: Se pare că eşti un actor bun. Frónу te crede în toate.

— Ia mila mea drept alt sentiment, asta-i tot.

Čadek îl felicită cu răceală pentru înţeleapta-i atitudine.

— Să începem, aşadar, spuse inspectorul, din momentul când Frónу ţi-a cerut concursul în afacerea bătrânului Karta; acolo, la restaurantul de pe malul râului, ţi-aduci aminte?

Doctorul Chrudimský înţelese cum stau lucrurile şi-şi recunoscu jenat amatorismul său.

— Într-un singur punct te înşeli, adăugă el, când îţi închipui că Frőny mi-a cerut ajutorul pentru... bătrânul Karta.

Čadek nu sesiză nimic aparte şi tânărul doctor rămase calm, zâmbind încurcat, sub privirea intens severă a lui Čadek.

— Acasă la ea nu a fost dus bătrânul, spuse doctorul, ci Karta cel tânăr. Pe el l-ai trimis, inspectore, la spital pentru extragerea glontelui.

Čadek sări ca ars, de tremură podeaua. De mirare, rămase cu gura căscată. Ar fi vrut să-i spună doctorului că nu se cade să fie luat aşa peste picior...

— De unde ştii?! articulă el, dregându-şi glasul. Ce fantezie mai e şi asta?!

— Purul adevăr, susţinu doctorul cu simplitate. Asta o făcea pe Frőny să spună că eşti un sărman flaşnetar orb.

Cuvintele auzite parcă se spărgeau în urechile lui Čadek, căzut acum în negura unor gânduri contradictorii. Parcă vocea doctorului venea din depărtări...

— În spital omul o să fie asistat cum trebuie, continuă doctorul Chrudimský. Întâi va fi spălat şi bărbierit. Cârpele ce-i înfăşurau capul vor fi înlăturate. Acolo e şi lumina mai bună, decât acasă la Frőny. Dacă reuşesc să-l salveze, o să-i dispară masca înspăimântătoare, de muribund torturat de dureri. În noaptea asta i se hotărăşte soarta, sper. Ţi-am atras atenţia asupra erorii dumitale. Cum ai să-l priveşti atent, o să-ţi dai seama de realitate.

— Doamne! gemu Čadek, aşezându-se cu greu.

„Da, s-ar putea! Cui i-ar fi trecut prin cap aşa ceva? Ce, parcă nu s-ar putea ca un om rănit grav la şold să îmbătrânească în câteva zile cu douăzeci de ani?” îşi

zicea, copleşit, inspectorul.

— Nu sunt orb, clătină el din cap, cu un aer nefericit, sunt victima împrejurărilor.

Doctorul ridică iarăşi din umeri.

— Bea, îl îndemnă binevoitor cu paharul, eşti consternat. Eu nu l-am cunoscut nici pe cel bătrân, nici pe cel tânăr, dar pot să te îndrum, cum m-a îndrumat pe mine Fróny, vrei?

— Mai întrebi?!

— Ei, dar mai întâi am o noutate şi mai teribilă; sper să nu leşini.

— Asta nu, zise Čadek, nerăbdător.

— Karta fiul este tatăl fetei.

Čadek înghiţi în sec, cu ciudă. Tăcu.

— Pare foarte verosimil, inspectare. De fapt, vând cum am cumpărat şi crede ce vrei. În actul de botez al Frónyei nu figurează numele tatălui. Maică-sa era spălătoreasă, sau aşa ceva, dar se pare că era o femeie foarte cumsecade. Fróny susţine că mama ei a aflat mult mai târziu că cedase unui hoţ de buzunare fără scrupule. Atunci, s-a gândit că mult mai înţelept ar fi, spre binele copilului ce urma să se nască în curând, ca tatăl, cu meseria-i dubioasă, să rămână necunoscut, şi să dispară din viaţa lor.

— Poate, oftă Čadek.

— Mai târziu după moartea mamei, continuă Chrudimský, Fróny şi-a găsit singură tatăl. Mama ei muncise din greu; Fróny spune că, într-o bună zi, au găsit-o moartă, cu capul în albie, printre clăbucii de săpun. A fost o femeie necăjită. Fróny nu a luat-o pe calea maică-sii, ci a lui taică-său. Năzuinţa ei spre bine, manifestată acum, a moştenit-o de la maică-sa. Viaţa imorală din trecut e o moştenire de la taică-său. A înclinat mai mult spre el decât spre maică-sa; asta

se vede şi din grija pe care i-o poartă acum, nu?

— Şi substituirea tatălui cu fiul... spuse nerăbdător Čadek, căruia gândurile îi galopau înainte.

— La acea substituire s-a ajuns printr-un concurs de împrejurări, cum susţine Frőny. După ce s-a despărţit de dumneata şi a ajuns acasă, zice ea, Karta cel tânăr şi-a găsit tatăl mort. Şi fiindcă se temea de răzbunarea lui Boček, i-a venit ideea să treacă în pat, în locul lui, înlăturând astfel primejdia, măcar pentru un timp, până ar inventa ceva mai bun.

Îşi găsise tatăl mort! Ce întâmplare!

— Care-i părerea dumitale despre rana din şold? întrebă Čadek. Crezi că datează din noaptea în care m-am despărţit eu de Karta?

— Nu, răspunse doctorul cu siguranţă; mai mult ca probabil, după aceea.

— Karta n-a spus când a fost rănit?

Da, doctorul ştia. Čadek nu trebui să-şi noteze nimic. Karta fusese împuşcat în noaptea când Boček vrusese să tragă în el la cârciuma mamei Klouzanda. Noaptea aceea mirosea numai a praf de puşcă pentru inspector!

Dar în altă noapte, anterioară, când Čadek îl văzuse pe Jirka Boček pentru ultima dată, se auzise o altă împuşcătură, confirmată de mărturia copilului vânzătorului de ziare, care dormea sub o fereastră deschisă, în casa vecină. Cui îi era destinat glontele? Wang-Li murise. Karta-fiul fusese împuşcat mai târziu. Bătrânul, însă, murise chiar în noaptea aceea şi avusese parte, probabil, de acea înmormântare ciudată, în sicriul de zinc al chinezului.

Ideea lui Karta cel tânăr de a trece drept tatăl bolnav nu-i venise întâmplător. Hoţul de buzunare se despărţise de Čadek, deşi merseseră împreună până

la staţia de tramvai de la capătul liniei. Ideea îi umbla în cap chiar de atunci...

— Frónу ce zice de întâmplările astea atât de suspecte? întrebă Čadek, fără să-şi destăinuie gândurile. Karta era, totuşi, sub protecţia mea. Şi dacă Boček l-a recunoscut şi a tras în el, era mult mai înţelept să-l fi luat eu sub ocrotirea mea.

— Desigur, aprobă doctorul, Frónу, însă, îmi explica aşa: Pe de o parte, tatăl ei nu mai avea încredere în dumneata, zicându-şi că ţi-ai înfundat propriul agent; pe de altă parte, se temea de neplăceri, fiindcă tăinuise moartea bătrânului. Când s-ar fi însănătoşit, Frónу intenţiona să-l treacă graniţa, sau să-l ducă undeva, în secret, ferit de ochii lui Boček.

— Nu e numai asta, remarcă, pe gânduri, Čadek, aici mai este amestecat şi un anumit Wang-Li.

— Care Wang-Li?

— Wang-Li era soţul femeii care se zice că se îngrijea de bătrânul Karta, explică pe scurt Čadek.

Doctorul îşi aminti şi el.

— Da, ai dreptate. Wang-Li! Dar Wang-Li nu are niciun amestec, doar soţia lui. Frónу îi spunea Mušková, sau aşa ceva. Mušková i-a trimis fetei un bilet, îi scria să treacă să-l vadă pe Karta, la dorinţa acestuia.

— Dar Mušková nu se putea înşela cum m-am înşelat eu. Cârpele în care îşi înfăşură capul Karta n-au derutat-o, desigur. Şi Frónу a negat cu energie că ar fi fost chemată de Karta.

— Frónу susţine că între Karta cel tânăr şi Mušková existau relaţii amoroase, încă de pe când trăia chinezul, înseamnă că femeia ştia de rană. Fiind amanţi, îşi făceau confidenţe.

Čadek îşi simţea creierul în fierbere. Amanţi! Acum

se explicau multe, mai ales grija deosebită pentru bătrân şi tăinuirea substituirii.

— Încă ceva, spuse Čadek, copleşit. De ce m-ai legat la ochi până acum? De ce mi-ai ascuns toate lucrurile astea?

Doctorul Chrudimský nu părea deloc stingherit, dar în ochii lui se citea oarecare regret.

— Inspectore, dacă ţi-aş fi spus că vreau să fac pe detectivul, m-ai fi declarat smintit...

— Nu eşti deloc smintit!

— Mulţumesc. Totuşi poate a fost la mijloc şi o sămânţă de nebunie. Nu am altă explicaţie. În esenţă, ar exista un singur motiv, de natură psihologică: Te-ai repezit cu coarnele înainte în afacerea asta. Toţi, şi în special Fróny, ştiu de ce parte te afli. Fata nu are deloc încredere în dumneata. În mine are o încredere oarbă. Numai eu pot să pătrund în misterele cazului, nu dumneata. Este vorba de Jirka Boček, de rolul lui real, de lucruri pe care Fróny le ştie, pe când noi, nu...

— Ai dreptate, încuviinţă Čadek.

— Vezi? Dacă te-aş fi informat imediat, ai fi luat măsuri şi Fróny şi-ar fi dat seama că am trădat-o. Şi atunci, gata, s-ar fi dus pe copcă toată încrederea ei! Dar de când m-am ghemuit în pat, ascunzându-l pe Karta de ochii dumitale, încrederea ei în mine a crescut. Şi totul nu era decât în interesul dumitale. Ai mers pe o cale preconceptă. Eu am lucrat pentru dumneata în secret, dar mai eficient. Speram ca Fróny să-mi dezvăluie întregul mister şi, după aceea, aş fi alergat să-ţi spun totul, îndată. Tot ce ţi-am comunicat eu acuma despre Karta e de importanţă secundară. Personajul principal rămâne Boček. Fróny ştie ce-i cu el, dar poţi să o şi torturezi, nu vei reuşi să scoţi nimic de la ea. Nu ştiu bine de ce. Sunt sigur că

îl urăşte, totuşi are ea un motiv când nu vrea să-l trădeze. Cred că aş fi putut afla, în scurt timp, tot ce ştie ea şi de-abia atunci informaţiile mele ar fi avut valoare, nu crezi?

— Desigur, încuviinţă Čadek. Numai că dumneata te-ai speriat de agresorul cu revolver şi ţi-ai părăsit repede toate frumoasele intenţii.

Vocea lui Čadek suna puţin ironic. Ofensat, doctorul se încruntă uşor.

— Să zicem, răspunse el cu enervare, că unui tânăr doctor nu-i prea vine la îndemână să dueleze, cu pistolul sau cuţitul, cu orice canalie. Mai există, însă, un motiv serios. Azi dimineaţă am constatat că starea lui Karta se înrăutăţeşte primejdios. Tratamentul, în condiţiile oferite de Fróny, se dovedea insuficient. Oricum, Karta tot ajungea pe masa de operaţie. Ce ar fi făcut Fróny cu cadavrul lui, spune-mi te rog? Şi ce-aş fi făcut eu? Ar fi trebuit să-l îngropăm undeva, poate? Ieşisem astă-seară ca să merg la Karta. Aveam de gând să vin la dumneata, după aceea, fiindcă nu mai aveam nicio speranţă în îmbunătăţirea stării lui. Atacul, bineînţeles, mi-a precipitat planul. Am plecat imediat în căutarea dumitale.

Čadek părea mulţumit de explicaţiile doctorului.

— Să mergem, spuse el, şi se ridică. Deocamdată ajunge.

Se făcuse destul de târziu. Strada era pustie. Čadek calcula timpul aproape cu groază. Îşi dădu seama că îi rămăsese extrem de puţin pentru odihnă, dacă vroia să-şi continue lucrul dis-de-dimineaţă. Ajunseră la locuinţa lui Chrudimský.

Aprinseră lumina pe coridor şi Čadek cercetă locul unde se oprise glontele. Îl scoase cu un briceag şi-l cercetă superficial. Analiza atentă o lăsa în seama

specialistului în arme de foc. Suprafaţa metalică a glontelui se deformase puţin la şocul cu peretele. Čadek îl înfăşură în batistă, ştiind totodată că şi gaura din zid păstra dovezi suficiente în privinţa calibrului armei.

— Acum du-te la culcare, doctore, zise inspectorul. Broasca este intactă. Dimineaţă va fi postat în faţa casei un detectiv, care l-ar putea recunoaşte pe Boček, chiar dacă s-ar deghiza în contesă.

Aşteptă până se trânti uşa în urma doctorului şi după aceea mai ascultă o clipă în coridor. Cu un oftat, începu să coboare şi, ajuns jos, o căută pe portăreasă, rugând-o să-i deschidă. Aceasta vroia să ştie de unde vine şi întinse mâna după bacşiş. El îi arătă insigna şi ieşi în stradă.

Era ora la care strada se odihnea cu adevărat, deşi pentru puţin timp şi nu cu desăvârşire. Aerul era proaspăt, se respira bine, dar pe inspector îl dureau picioarele şi ar fi vrut să doarmă cât de puţin.

Čadek se îndrepta spre secţie. Se gândea că cel mai bun lucru ar fi fost să se întindă pe canapeaua din biroul său. Doctorul Barák era în serviciu de noapte. O să-i facă plăcere să asculte noutăţile. Ar putea s-o trezească şi pe Fróny, aşa, pe neaşteptate, şi atunci va fi ceva mai maleabilă, decât în împrejurări oarecum normale. Dis-de-dimineaţă – fără zăbavă – la roşcovana Mušková, în sectorul cinci! Apoi informaţiile asupra stării lui Karta! Doamne, avea griji destule! Pe strada în pantă, se grăbea cineva. Paşii grei răsunau zgomotos, cu un ecou sacadat.

— Nu te supăra, spuse Čadek, tăind drumul, bărbatului care se grăbea, nu ne cunoaştem cumva?

Bărbatul cu geanta plină de ziare nu era atât de perspicace. Se opri, aplecând capul, ca să-l

recunoască în lumina slabă pe cel din faţa sa.

— Dumnezeule, dumneavoastră sunteţi, domnule inspector?! V-aţi şi sculat, de la ora asta?

— Nici nu m-am culcat, răspunse Čadek. Nu vreau să te reţin, văd că eşti grăbit.

— Câteva clipe nu contează, domnule inspector.

— Prietene, dacă tot ne-am întâlnit, din întâmplare, şi fiindcă sunteţi vecini, spune-mi, tânărul Karta avea relaţii cu nevasta lui Wang-Li?

— Hm, răspunse omul, credeţi că i-au făcut de petrecanie chinezului? Nevastă-mea zice că da. Dar n-au scăpat o vorbă. Eu unul nu ştiu nimic. După moartea lui Wang-Li, nimic nu s-a mai putut dovedi, fiindcă a dispărut Karta.

— Bineînţeles. Îţi mulţumesc şi nu te mai reţin.

Bărbatul cu ziarele o porni din nou foarte grăbit. Čadek mergea mult mai încet, în direcţie opusă.

Îl depăşi tramvaiul de serviciu pentru transportul salariaţilor matinali. Trecu un taxi în mare viteză. Se lumina de ziuă.

Poarta de la secţie, ca o uriaşă gură neagră, îl înghiţi pe Čadek, care îşi căută imediat şeful. Discutară pe îndelete, după aceea doctorul Barák îl chemă, la cererea lui Čadek, pe detectivul Klein. Tânărul, care trebuia să-l supravegheze pe doctorul Chrudimský, îşi lua rolul foarte în serios.

Dar Čadek nu mai spera să găsească prea repede cheia enigmei. Intră în biroul expertului de arme şi lăsă acolo glontele turtit cu eticheta de rigoare. Fericitul funcţionar dormea încă şi câţi alţii la fel ca el...

Revenind pe coridor, Čadek opri o femeie bătrână, care făcea curăţenie prin birouri şi trebuia să se apuce devreme de treabă, ca totul să fie în ordine

până la şapte şi jumătate.

— Lasă curăţenia, mătuşă, o bătu el pe umăr; ia, te rog, termosul meu şi adu-mi cât mai repede, de la bufetul din colţ, cafea şi şase cornuri calde.

După aceea îl chemă la el în birou pe gardianul de noapte şi-i ordonă s-o aducă imediat pe Frýny Brabencová.

Sosi foarte repede. Nu-i priise noaptea petrecută în detenţiune preventivă, dar nu arăta nedormită. Mediul în care se trezise pe neaşteptate îi trezise iar cinismul de odinioară, tonul specific prostituatelor. Čadek regreta din fundul sufletului schimbarea. Îi vorbi liniştit. Poate, totuşi, într-o bună zi, fata asta va reuşi să smulgă definitiv rădăcinile trecutului şi să înceapă o viaţă într-adevăr nouă. Dar pentru asta era necesar să dispară de la orizont spiritul rău al vieţii ei, Jirka Boček.

— Moşulică, zâmbi ea fără chef, înainte de a discuta întreabă la spital ce e cu Karta.

— Tatălui tău îi merge destul de bine, răspunse el, privind-o aspru.

Frýny, spre care Čadek întorsese lampa de birou de când intrase, făcu o strâmbătură.

— Când ai aflat că-i merge destul de bine? întrebă Frýny, ridicându-şi de pe frunte o şuviţă neagră.

— Azi-noapte.

— Ai telefon aici, arăta ea spre aparat; sună acolo, repede, să aud şi eu ce-o să-ţi spună. Dacă nu, nu deschid gura, chiar dacă ai folosi cheia de desfăcut conserve. Spui că-i taică-meu, deci am motive să fiu îngrijorată.

— Şi nu e?

— Unui singur om i-am spus eu asta – şi i se aprinse brusc o strălucire în ochi – şi el m-a turnat.

Te-a trimis la mine şi tot ce ştii, de la el ştii. Bine! zise ea furioasă şi ochii strălucitori i se umeziră. Sunt o proastă, bine mi-a făcut. Singur n-ai fi aflat nimic.

Čadek trase lângă masă încă un scaun.

— Aşează-te, Fróny! Te înşeli. Singur l-am găsit pe Karta, pe tatăl tău. Şi pe Karlícek al tău era cât pe-aci să-l închid.

— Cum?! strigă ea disperată. Nu se poate! De ce să-l închizi?!

— Nu striga la mine. În afară de asta, Fróny, s-a întâmplat un lucru grav: Jirka Boček a tras astăzi în doctor cu pistolul.

Lui Čadek îi trecuse prin gând să-i spună că Jirka Boček îl omorâse pe Chrudimský, dar mai pe urmă se felicită că se exprimase în doi peri. Inspectorul rămase surprins de furtuna sufletească stârnită în Fróny cu cele câteva vorbe, Fróny începu să strige, împinse scaunul ce i se oferise, întinzându-şi mâinile subţiri, crispate ca nişte gheare.

— L-a ucis?! ţipă ea.

— Gura! urlă Čadek. Cu tine, omul poate să înnebunească! A tras în el, atâta ţi-am spus.

— Şi l-a nimerit?

— Puţintel.

Fróny se lăsă în genunchi, cu mâinile împreunate pe genunchii lui Čadek:

— Te rog... – şi tremura toată – spune-mi adevărul! Unde l-a nimerit? E grav? E mort? Nu-mi ascunde nimic, eu, eu sunt curajoasă...

— Ştiu, spuse Čadek stânjenit, ridică-te. Eşti nebună!

Nu ştiuse să se stăpânească şi-şi stricase tactica. Inspectorul o sprijini cu atenţie şi o ridică. Fata căzu din nou; ochii i se măriseră, să-i iasă din cap. Iar o

ajută, o aşează pe scaun şi o mângâie pe cap.

— Nu i s-a întâmplat nimic, proasto! bombăni el. Eşti o gâsculiţă. Glontele l-a zgâriat puţin la mână, atâta tot. Nici nu s-a pansat.

— Şi unde e acum? Nu mă minţi?

— Cu tine crezi că îmi arde de aşa ceva? E acasă la el.

În toată purtarea fetei, expresia ochilor speriaţi, gesturile mâinilor tremurătoare, se citea o dragoste pe care Čadek nu şi-o imaginase posibilă. Acum această iubire îl izbea aproape dureros şi avea impresia că în faţa lui se ridică, îngrozitor de repede, un perete de stâncă înalt până la cer.

— Nu are nimic, repetă el, crede-mă. Dar cine poate şti dacă Jirka Boček nu va încerca din nou să-l cureţe. Ce-ai mai spune atunci!

— N-o să încerce! şopti ea şi buzele îi tremurară.

— Ce te face să crezi?

— O să am eu grijă.

Atâta aşteptase Čadek. O mângâie pe Fróny pe umăr.

— Ascultă, Fróny, cum ai să poţi să-l opreşti, când eşti la zdup? Spune-mi mie cum, şi o să am eu grijă.

Fróny clătină din cap cu încăpăţânare.

— Sună la spital, spuse ea apăsat şi parcă puţin ruşinată de efuziunea ei sentimentală. Totul depinde foarte mult de starea tatălui meu.

— Adică, Fróny?

— Sună, când îţi spun! Pot să-ţi dau şi o coroană, ca să nu-ţi fac pagubă.

Čadek se uită lung la ea. Buzele îi mai tremurau încă. Tăcu şi întinse mâna spre telefon. Fróny sări ca o pisică lângă el şi-şi lipi capul de receptor.

Aflară imediat că pacientul Karta era în viaţă;

glontele fusese scos şi pacientul se afla acum sub supravegherea permanentă a unui asistent cu seringa în mână. Rămânea o slabă nădejde ca bolnavul să fie salvat.

— Trimit după glonte! strigă în receptor Čadek şi încheie convorbirea.

— Ei. Ce zici, Fróny? Te declari mulţumită?

— Nu pot să-ţi spun acum, replică ea. Întâi, lasă-mă liberă. Îl găsesc eu pe Jirka. N-o să-i mai facă niciun rău lui Karel. Dumneata singur n-o să reuşeşti să-l prinzi.

— Pe cine?

— Pe Jirka.

— Eşti nebună, Fróny!

— Nebun eşti dumneata! Ştiu eu ce ştiu. Asta te depăşeşte. Nu-i poţi veni de hac lui Jirka.

— Chrudimský este supravegheat de un detectiv, Fróny.

— Chiar de-ar fi zece diavoli, tot degeaba! Jirka e Satana!

— Şi de ce nu-mi spui ce ştii despre el?

— Pentru nimic în lume!

— Rămâi atunci la noi, până îţi vine mintea la cap!

Fróny îşi luă iarăşi atitudinea de femeie pierdută, îşi aplecă puţin capul pe umăr şi privirea fixă a lui Čadek nu mai avu niciun efect asupra ei.

— Eşti ca un flaşnetar orb, aşa că ar trebui să-ţi vină mintea la cap, ţie, nu mie! Tot fraier rămâi, oricât ţi-ar scăpăra mintea!

— Nu te supraaprecia, fato, spuse Čadek dispreţuitor. De ce crezi că Jirka ar fi în stare să-l omoare pe Chrudimský?

— Simplu, râse forţat Fróny: fiindcă îşi închipuie că i-am destăinuit tot ce ştiu.

— Înseamnă că pentru Jirka eşti la fel de periculoasă ca şi Chrudimský.

— Deloc.

Čadek se uită la ea foarte bănuitor, dar Fróny se înarmase cu un calm imperturbabil. Poate că totuşi doctorul Chrudimský avea dreptate când susţinea că Fróny nu se va destăinui nimănui altcuiva în afară de el. Čadek nu intenţiona s-o interogheze în legătură cu datele oferite de Chrudimský. I se părea că verificarea nu ar fi însemnat decât o inutilă repetare.

— Ei, ce?! se răsti ea deodată. Îmi dai drumul sau nu?

— Să mă mai gândesc, răspunse el, apăsând pe butonul de sonerie.

Fróny plecă cu paşi legănaţi, ispititori. Evident, încerca să mascheze o puternică frământare sufletească. Juca teatru şi inspectorul înţelese asta prea bine. Dorea să fie pusă în libertate, dorea fierbinte să fie afară. După părerea ei, era foarte important pentru Chrudimský. Şi, oare, părerea ei să fi fost mai justă, decât părerea lui Čadek, mai puţin bine informat?

„Să mă mai gândesc”, îşi repetă pentru sine, nu din teamă pentru Chrudimský, ci din dorinţa de a-l prinde pe Jirka Boček.

Intră în birou femeia de serviciu, cu termosul şi cu punga de cornuri. Până atunci aşteptase afară, obişnuită să nu deranjeze. Făcu socoteala şi se întoarse să continue curăţenia.

Stomacul lui Čadek primi recunoscător băutura caldă. Se consumară îndată şi cornurile. Cu gura încă plină, inspectorul întinse mâna după telefon.

— Repede-te după glontele de la spital, ordonă el, strigând în receptor.

Ferestrele se luminau matinal; Čadek stinse lampa de birou.

Uitându-se la ceas, văzu că îi rămânea jumătate de oră pentru odihnă. Îşi scoase haina, îşi aruncă pantofii şi se trânti pe canapeaua uzată. Acoperit de mântuială cu o pătură subţire, închise ochii şi căzu îndată într-un somn adânc,

XIII

PRIMUL OM CU CARE A AVUT Čadek de-a face în acea dimineaţă a fost doctorul primar Havlasa, condus de omul de ordine în biroul lui Čadek, cu observaţia că domnul inspector tot trebuie să se scoale. Čadek se uită la el supărat, îşi lăsă picioarele pe podea, se aşeză pe marginea canapelei şi-şi frecă faţa cu palmele.

— Nu vă aveam în program, mormăi el.

Doctorul Havlasa se scuză politicos. Spuse că înţelege importanţa altor probleme mai arzătoare, dar că îl roagă să i se recunoască seriozitatea propriilor griji.

— Am cuvântul dumneavoastră, îi aminti.

— Ştiu, răspunse morocănos, Čadek, iertaţi-mă, uitasem de dumneavoastră.

— Nu face nimic. Am venit singur. Aveţi vreo veste bună pentru mine?

— Pot numai să vă asigur că vă faceţi griji degeaba. Logodna doctorului Chrudimský cu fiica dumneavoastră nu va fi cu nimic umbrită.

— Dar...

— De fapt sfârşitul acestei afaceri este aproape, îl încurajă Čadek, credeţi-mă. În locul fiicei dumneavoastră, aş avea mai multă încredere în doctorul Chrudimský.

Pe faţă bătrânului medic se aşternu un zâmbet jenat,

— Principiul e frumos, dar discutăm cu femeile. Soţia mea susţine că niciun bărbat de pe lume nu merită încredere.

— Soţia dumneavoastră?! exclamă Čadek şi îl privi lung. Cine ştie! Poate vorbeşte din proprie experienţă.

Inspectorul fusese destul de nepoliticos.

— Ştiţi, domnule doctor, adăugă el, ridicându-se să deschidă fereastra, eu cunosc un singur bărbat în care mă pot încrede în orice împrejurare; e vorba de mine însumi; spun asta şi în privinţa problemei dumneavoastră.

Cu un căscat deloc înăbuşit, încheie vizita şi se grăbi să telefoneze. Află repede că nu intervenise nimic nou în starea sănătăţii lui Karta. Deocamdată problema care se punea era dacă organismul va rezista sau nu va rezista.

Tânărul detectiv Klein dădu raportul de dimineaţă, declarând că nu se petrecuse nimic deosebit, şi propuse să fie schimbat abia la prânz. Čadek împărţi dispoziţiile şi, frământat de gânduri, se grăbi spre spital.

Acolo privi faţa pământie a bolnavului. Doctorul de serviciu îi dădu informaţiile de specialitate, pe care Čadek nici nu le reţinu. Karta era în viaţă, însă în stare de inconştienţă, şi nu se putea vorbi cu el. Pe fruntea ca de ceară înnegrită se lăbărţa o pată mare, roşie. Era tuns, bărbierit şi spălat, cât se putuse mai bine. Şi Čadek, uitându-se lung la el, nu se mai miră că se înşelase atât de grav. Karta se schimbase nemaipomenit de la ultima lor întrevedere. Dacă mai adăugai şi barba încărunţită şi părul zburlit, fiul semăna acum nespus de mult cu tatăl lui. La urma urmei, între ei era o diferenţă oarecum mică, de douăzeci de ani, şi Karta cel tânăr trecuse demult de

cincizeci.

Totuşi Čadek recunoscu uşor în trăsăturile bolnavului figura bine cunoscută şi se supără pe el însuşi, pentru superficialitatea cu care privise mai-nainte cârpele ce înfăşurau capul bolnavului. Dacă ar fi fost mai atent ar fi scăpat de multe neplăceri, ba chiar poate întreg misterul ar fi demult dezlegat.

— Păziţi-i ca pe sfintele moaşte! zise el celor de la spital, la plecare.

Apoi, porni grăbit spre sectorul cinci.

Acum nu mai era necesară o atentă diplomaţie, ci mai degrabă o ofensivă puternică. Dacă Frýny ar fi vrut, i l-ar fi putut arăta pe Jirka Boček cu degetul. O oprea însă ceva şi nu era decât situaţia tatălui ei. Îndată ce aceasta se va clarifica, restul va merge mult mai uşor.

Pe drumul prăfuit de la marginea periferiei. Čadek înainta cu paşi repezi. Se uită de câteva ori cu ciudă la clădirea dărăpănată, moartă la ora asta, la cârciuma mamei Klouzanda, apoi coborî panta lină ce ducea spre pâlcul de case amărâte de la marginea periferiei.

Se gândea că la întoarcere poate n-o să mai fie singur. Intră cu bruscheţe în casa lui Wang-Li. Femeia roşcovană şi înaltă era îmbrăcată numai pe jumătate şi tocmai spăla ceva în chiuveta cu smalţul sărit. Privi cu surprindere la Čadek.

— Ce doriţi? întrebă ea, fără să-şi ascundă mirarea.

— Am să-ţi pun câteva întrebări, spuse Čadek pe un ton mustrător.

Femeia îşi scutură mâinile, le şterse cu o cârpă şi îmbrăcă repede o bluză.

— Aţi năvălit aici ca un păgân! zise ea, întunecându-se la faţă.

— Şi soţul dumitale a fost înmormântat ca un păgân, răspunse tăios Čadek; ceea ce trebuie demonstrat acum. Să fiu cât mai concis, doamnă Wang-Li. Ai fost amanta lui Karta-fiul?

Femeia holbă ochii şi tăcu.

— Ştiai că cei doi Karta şi-au schimbat identitatea?

— Pentru Dumnezeu, ce tot...

— Ţi-ai ucis bărbatul ca să fii liberă în relaţiile cu Karta cel tânăr?

— Sunteţi smintit! strigă femeia furioasă. Doctorul era aici când a murit Wang. De unde aţi scornit blestematele astea de minciuni?

Čadek se răsti la ea să tacă. Apoi îi spuse pe scurt toată povestea. Observă cum faţa femeii se acoperea de o roşaţă pete-pete.

— Wang a murit, cum o fi murit. L-aţi pus în sicriul de zinc; pe urmă a venit iubitul dumitale Karta şi ţi-a vorbit de groaza de a nu fi la cheremul lui Jirka Boček. Îl cunoşti pe Jirka Boček?

— N-nu, se cutremură ea. V-am mai spus odată că...

— Puţin, totuşi... Dar totuna e! Ai aranjat împreună cu Karta să-l ajuţi pe bătrân să treacă pe lumea cealaltă şi chiar aşa aţi şi făcut. L-aţi împuşcat brutal pe bătrânul Karta, fiindcă la zgomotul detunăturii s-a trezit un copil.

— Dumneavoastră sunteţi...

— Ştiu totul. Amantul dumitale a desfăcut sicriul, l-a scos pe Wang şi l-a închis acolo pe taică-său. De ce aţi făcut asta? De ce nu l-aţi îngropat în pământ pe bătrân şi de ce v-aţi dat osteneala asta cu bărbatul dumitale? Poate fiindcă i-aţi sfărâmat ţeasta bătrânului şi fiindu-vă frică să nu se vorbească, mâine-poimâine, de crimă, dacă ar fi găsit... Nu-i aşa?

Femeia îşi frângea mâinile, care-i tremurau.

— Aţi înnebunit! exclamă ea a doua oară. Pe cine am îngropat şi pe cine am scos din sicriu?! Care Karta cel tânăr? Doar l-aţi găsit îngropat în pământ...

— Ai să vii cu mine, dragă doamnă, o întrerupse Čadek, şi o să-ţi treacă şi cheful de-a juca rolul îngeraşului. Până-n seară, gata! Ştim să te întrebăm în aşa fel, că pe limbă n-o să-ţi mai vină decât adevărul. I-aţi trimis fetei, la cererea tatălui ei, un bileţel prin care era chemată la el. Am bileţelul. I l-ai trimis?

— Eu...

— Fróny e la zdup şi Karta, la spital. Trebuie să ţi-i arăt ca să spui adevărul?

Bileţelul despre care vorbea, Čadek nu-l avea, dar era foarte plauzibil să-l fi avut. La el, aşa că roşcovana, vrând-nevrând, recunoscu că bărbatul bolnav din casa vecină era Karta cel tânăr şi nicidecum bătrânul. Recunoscu de asemenea că ştie de rana provocată de un foc de armă.

Relaţiile ei intime cu fiul bătrânului Karta nu le explică în niciun fel, dar mărturisi că trăia cu el încă de pe vremea când bărbatu-său era în viaţă.

Čadek putea să scoată de la ea tot ce-ar fi vrut.

— Ştii cum a fost împuşcat Karta în şold?

— Nu ştiu, răspunse femeia cu glasul sugrumat de groază, mi-a spus-o a doua zi când m-am dus la el...

Se înţelegea de la sine că dacă ştia despre cel tânăr, ştia şi ce se întâmplase cu bătrânul. Dar Čadek nu se interesă deocamdată de asta.

— Ce ţi-a spus despre rană? o întrebă el tăios.

— Spunea... vorbi ea tremurând toată, spunea că venise Boček la el noaptea, că banditul şi-a dat seama imediat că e vorba de un truc; a tras în el şi...

— Amănunte, femeie, nu ştii nimica mai precis?

— Nu ştiu. Doar n-am fost acolo, Doamne-sfinte! Karta n-a prea vorbit, nici nu era în stare. De-abia mai răsufla, îi era din ce în ce mai rău...

Văduva lui Wang ştia fără îndoială că se terminase cu taina ei. Se uita neliniştită jur-împrejur, de parcă ar fi aşteptat să-i pice din senin un ajutor, o protecţie. Fiindcă îi tremurau genunchii de emoţie, se lăsă pe un scaun, de trosni sub greutatea ei. Din gâtlej slobozea un horcăit de groază, capul i se bălăbănea într-o parte, închise ochii şi-şi strânse pumnii pe genunchi, până i se albiră încheieturile.

Čadek o privea de sus, satisfăcut. Era convins că totul va merge uşor cu ea. Dar va avea oare vreo importanţă în ce priveşte descoperirea lui Boček?

— Ce zici de faptul că Fróny l-a luat la ea pe Karta, dragă doamnă?

— Eu n-am ştiut asta, oftă femeia. Altfel l-aş fi făcut să-şi schimbe hotărârea şi pe fata aia mai bine aş...

— Unde a pus Karta uneltele cu care a desfăcut sicriul de zinc? Spune mai bine adevărul acum, ca să nu ne mai întoarcem degeaba pe aici.

— Uneltele... repetă ca într-un coşmar.

— Da, uneltele. Metalul de lipit sau ce era, lampa şi aşa mai departe.

— Le avea acasă, undeva în pod, doar era meşter tinichigiu. Pe urmă – pe urmă le-a adus aici...

— Pe urmă le-a dus din nou acasă?

— Nu, răspunse femeia, într-o iritare crescândă, de nedescifrat pe deplin, sunt aici.

— Arată-mi-le.

Ea se ridică. Čadek îi urmărea cu atenţie mişcările. Ieşi prin uşa întredeschisă în antreu.

— Merg cu dumneata, spuse Čadek, dacă sunt în

altă parte.

— Veniţi, spuse ea şi deschise.

Čadek înaintă, dar ea se repezi cu un salt de pisică, trântind uşa atât de tare în urma ei, de se ridică din prag un nor de praf. Čadek ajunse şi el într-o clipită la uşă şi o forţă cu umărul. Uşa se întredeschise puţin, sus, în colţ, dar mai mult nu, era bine încuiată.

Văduva lui Wang fusese mai iute decât Čadek, şi acum el răcnea degeaba!... Era ferecat înăuntru, în timp ce femeia îşi luase tălpăşiţa. Inspectorul se uită repede jur-împrejur. Cele două ferestruici aveau gratiile solide şi umbrite de vrejurile fasolei căţărătoare. Nimic de făcut! Čadek intră cu umărul în uşă a doua oară. Nu ceda. Cu un gest violent lovi cu piciorul sub broască. De data asta reuşise mai bine. Lemnul trosni, şi la a treia lovitură, şi mai violentă, uşa zbură dată de perete.

Furios, ocărând, Čadek porni în fugă. Dar zadarnic o căută pe văduva lui Wang; roşcovana dispăruse.

XIV

ÎN PRIMUL MOMENT nu i se păru o tragedie, era numai înciudat că se lăsase dus de nas. Nici prin vis nu-i trecuse că femeia aceia ciolănoasă se va încumeta la o acţiune atât de neaşteptată. O sucise şi-o învârtise până când căzuse zdruncinată. Şi totuşi nu-şi pierduse cumpătul; şi-a dovedit tăria hotărârii şi Čadek se gândea la ruşinea pe care o va îndura în faţa lui Barák.

Se străduí să-şi îndrepte greşeala. O femeie cu o înfăţişare atât de bătătoare la ochi nu putea dispare cu una cu două. Nu porni singur în urmărirea ei. După câteva întrebări scurte puse oamenilor din preajma casei, se îndreptă grăbit spre cel mai apropiat telefon. Văduva lui Wang avusese noroc, nimeni nu o văzuse fugind.

Čadek ordonă încercuirea zonei suspecte cu toate mijloacele posibile. Motociclete cu poliţişti săltau de-a curmezişul maidanului, iar la marginile periferiei maşinile vărsau grupuri de poliţişti.

— Faceţi razie! ordonă inspectorul.

Căzură în plasă hoţul de poduri, Viktorín, care dormise sub masă la mama Klouzanda şi încă alţi câţiva: trei tipi dubioşi, fără domiciliu şi fără ocupaţie, şi o duzină de prostituate cu actele în neregulă. Dar văduva lui Wang se evaporase. Probabil că îşi alesese bine refugiul şi, mai ales, se fofilase la timp.

— Nu-i nimic, mârâi Čadek, zicându-şi că ar merita

să-şi tragă o pereche de palme; informaţi toate gările!

După succesul expediţiei de dimineaţă, se întoarse la secţie ca o curcă plouată.

Din fericire, doctorul Barák nu era de serviciu. Čadek ar fi intrat în pământ de ruşine. Se mai calmă. Draboch veni să-l anunţe că la gara de la periferie fusese zărită o femeie care corespundea semnalmentelor; arăta foarte dezorientată.

— Dezorientată! exclamă Čadek. Aşa. Pun pariu că nimeni n-ar fi observat-o dacă s-ar fi comportat normal. Termină-ţi misiunea Draboch! bolborosi el, înaintând pe coridor, şi lui Draboch i se păru că îl aude cum scrâşneşte din dinţi.

Draboch sosi cu veşti remarcabile într-un timp record. Ar fi fost o adevărată ruşine să nu dea de urma femeii speriate, zicea el. Femeia fusese atât de emoţionată la gară, încât casierul îşi aminti până şi localitatea pentru care luase biletul de drum. Şi nu numai atât. Draboch aflase cu viteza fulgerului că în acea localitate locuiesc nişte rude de-ale ei, undeva, nu departe de Praga.

— După ea! răsuflă uşurat Čadek. Pleci în excursie, Draboch; vara la ţară e minunat.

— Mulţumesc, spuse Draboch recunoscător, o să-mi iau şi plasa de fluturi.

Čadek se închise după aceea în biroul său şi luă o foaie dactilografiată. Gustarea de la ora zece fusese de fapt prânzul său, fiindcă observă cu dezolare că amiaza trecuse de mult. Căscă lung; se aşeză la biroul lui şi începu să citească textul cerut. Ochii i se îngustau, literele se învălmăşeau; îşi scutură capul ameţit, îşi mai veni în fire şi începu să citească atent.

Textul preciza locul de naştere al Frónyei, date din viaţa mamei ei... Čadek notă coincidenţa interesantă

între domiciliul de la o anumită dată a lui Karta şi acela al spălătoresei Brabencová. Nu se putea preciza că mama Frónyei avusese relaţii intime cu tinichigiul Karta, dar inspectorul se mulţumi cu posibilitatea acestei situaţii. Nu se gândi să pornească în căutarea martorilor direcţi, hotărându-se să nu întreprindă nimic până la întoarcerea lui Draboch. Presupunea că Draboch nu se va întoarce cu mâna goală. Întrebă însă de starea lui Karta şi de felul cum se manifesta Fróny. Nu intervenise nicio modificare în starea muribundului, iar purtarea fetei era normală. Fróny îşi exprimase dorinţa de a mai discuta cu Čadek, dar pe el nu-l interesa deocamdată o nouă întrevedere. Spitalul primi dispoziţia ca evoluţia pacientului Karta să fie anunţata regulat la secţie, mai ales dacă bolnavul ar fi în stare să vorbească la un moment dat. În sfârşit, inspectorul se întinse pe canapeaua străveche, să se odihnească puţin, şi căzu într-un somn tulburat de vise urâte.

Se trezi către seară, într-o stare de plâns; îl dureau toţi muşchii, îşi simţea capul greu şi gândurile se succedau cu încetineală. Se învoiră cum putu, hotărându-se să doarmă omeneşte noaptea, chiar dac-ar fi să treacă pe sub ferestrele casei Jirka Boček în persoană. Era tracasant că Draboch nu o găsise încă pe văduva lui Wang, deşi acţionase aşa cum trebuia. Wang-Li-Mušková era de negăsit; Draboch se întoarse necăjit la Praga, dar convins că ar aştepta-o zadarnic la alte trenuri, fiindcă probabil văduva se răzgândise în ultima clipă şi nu mai plecase în provincie.

— Afurisită femeie! Ducă-se! gesticula Čadek. S-o caute altcineva. Şi-aşa pentru mine nu mai are mare importanţă; nu prin ea pot ajunge la Boček.

După ce se răcori ocărând, ordonă să-i fie adusă Frőny. Când fata apăru, era palidă la faţă.

— Ce ştii despre sicriul de zinc, Frőny, şi despre văduva lui Wang? o întrebă brusc Čadek.

— Ştiu pe dracu! răspunse tăios Frőny.

— Taică-tău nu ţi-a spus nimic?

— Ce?

— Că ţi-a trimis bunicul pe lumea-ailaltă cu ajutorul revolverului şi că de teama pedepsei l-a închis într-un sicriu de zinc, în locul unui chinez?

— Ai înnebunit?! ţipă Frőny bănuitoare.

Čadek respira greu, gata să-şi iasă din fire.

— Eşti astăzi a doua femeie care mă face să-mi sară ţandăra. Dar sunt sigur că dacă e cineva nebun aici, acela nu-s eu.

După întrebări şi aluzii obositoare, Frőny continua să tăgăduiască, susţinând mereu că nu ştie nimic de schimbarea cadavrelor. Declară însă că, într-adevăr, tatăl ei îl îngropase pe bătrân într-o văgăună de pe maidan, fiindcă în privinţa asta nu mai putea ascunde nimic. Adăugă îndată că totul fusese făcut pentru inducerea în eroare a tâlharului de Jirka; că dacă bunicul murise, era mort şi gata! Ea, Frőny, nu ştia nimic altceva şi nici nu auzise nimic, nimic!

— Bine, spuse Čadek aspru şi se apropie de fereastră, uitându-se în strada luminată.

Frőny tăcea. Aştepta răbdătoare. Când se întoarse de la fereastră, Čadek părea mai îmblânzit. Ca s-o vadă mai bine pe Frőny, aprinse lampa de birou şi potrivi abajurul.

— Dacă taică-tău nu scapă, Frőny?

Frőny ridică din umeri, fără să răspundă.

— I-ai ierta-o lui Jirka?

— Nu! spuse ea categoric. Pentru mine-i totuna,

dacă taică-meu rezistă sau nu; şi sentimentele mele pentru Jirka rămân aceleaşi.

— Dacă ai vrea, ai putea să mi-l dai în primire pe Jirka, Fróny?

— Nu, cum îţi închipui dumneata, răspunse fără şovăială Fróny, că aş putea să te scap eu de el, aşa, singură, fără ajutorul dumitale. Dacă ne înţelegem, poate vei fi mulţumit.

Čadek lovi cu pumnul în masă.

— O ţii una şi bună, se posomorî el şi minţi: – Ştii că azi iar i-a dat târcoale lui Chrudimský?

— Cum? Unde? Ce?!

— Nu are importanţă. Pândeşte desigur momentul prielnic. Începe să-mi fie teamă, Fróny: Imaginează-ţi zece detectivi în flanc, crezi că s-ar putea ca glontele să se strecoare printre ei, ce zici?

— Ai trimis zece detectivi la Karel?

— Asta-i o hiperbolă poetică. Sunt bucuros că am reuşit să fac rost de un tinerel.

— Unul! suspină Fróny. Şi, pe deasupra, un tinerel!

Se apropie de Čadek.

— Ascultă-mă, îi spuse ea cu înfrigurare, nu trebuie să i se întâmple nimic rău lui Karel!

— Totul stă în puterea noastră.

— Puterea voastră nu face doi bani! strigă ea furioasă. Sunteţi nişte neputincioşi! “Numai eu pot să-l dau gata pe Jirka, înţelegi?

— Nu înţeleg.

— Lasă-mă şi ai să vezi!

— Nu merge! zâmbi Čadek clătinând din cap.

Dar rămase surprins văzând efectul cuvintelor lui: atâta încordare, furie şi enervare nu-şi închipuise să dezlănţuie. Sentimentele Frónyei, care fierbea ca un vulcan, i se citeau pe faţă, iar când strigă, glasul i se

frânse:

— Eu vorbesc limpede! Să mă trăsnească Dumnezeu dacă aş gândi ce-ţi închipui! Dă-mi drumul! N-o să fug! Ce nevoie ai de mine aici? Le descurc eu pe toate! De ce nu mă crezi?

În acel moment Čadek era convins că nici nu se mai putea altfel decât aşa cum dorea Fróny, şi simţi un fior rece pe şira spinării. Se încăpăţâna din motive serioase, ce aveau pentru ea mare însemnătate, desigur. Era în stare să-şi jertfească şi viaţa pentru a-şi atinge ţelul; iar acum lupta cu forţa publică pe care o reprezenta el, inspectorul de secţie Svatopluk Čadek.

Nu oricui i se întâmplă în viaţă să întâlnească dragostea cu D mare. Fróny o întâlnise. Fróny putea să le arate celorlalte femei că iubirile lor nu sunt decât nişte surogate. Prinţii din poveşti, visaţi la vârsta de şaisprezece ani, nu erau pentru Fróny doar chipuri de basm. Fróny îşi găsise în Chrudimský idealul, ştiuse să şi-l creeze astfel, în inima ei. Sentimentul trăit nu cunoştea margini şi fata merita aşadar, să-şi facă o viaţă cu totul nouă.

Dar târa încă în urma ei umbrele trecutului. Čadek nu se îndoia de intenţiile ei sincere. Şi cine ştie dacă tocmai el, Čadek, nu era acela care o trăgea înapoi, tocmai când ea de-abia izbutise să scoată capul din mlaştină.

— Ce-ai face, Fróny, o întrebă el serios, dacă te-aş lăsa să pleci?

— Nu mă întreba! îi răspunse fata cu înflăcărare.

Inspectorul se hotărâse, în fond, să-i dea drumul, dar nu vroia încă s-o recunoască. Era aproape convins că nu va putea face nimic singur. Trebuia s-o lase pe fata asta ciudată să acţioneze singură... Tăcea, şi

Fróny îi respectă tăcerea. Cu instinctul ei de femeie simţise momentul când Čadek începuse să cedeze; ştia că o să-i dea drumul până la urmă. Şi nu se înşelase. Inspectorul îi spusese că o să se mai gândească şi ei îi sclipiră ochii de nădejde.

— Te întorci în celulă, Fróny, zise Čadek, poate că o să-ţi dau drumul chiar astă-seară.

— Bine, răsuflă Fróny şi se îndreptă singură spre uşă.

Čadek o lăsă să plece. Fróny mergea de-a lungul coridoarelor, nesupravegheată. Ştia drumul. Şi încă foarte bine! Se anunţă la celulă pe tonul cel mai liniştit şi nici nu luă în seamă scrâşnetul lacătului.

Čadek se pregăti de plecare şi ieşi şi el. Pe coridor întâlni un poliţist bine cunoscut care-l opri.

— Dumneata? spuse Čadek absent.

— Desigur, încuviinţă cu vioiciune poliţistul. Aveţi aici gloanţele şi hârtiile respective. Dacă mai doriţi să daţi ceva la analiză, spuneţi-mi. Nu era nimic grozav de descoperit. Sunt scrise aici calibrele. Trei sunt la fel, al patrulea, nu.

— Al patrulea nu? se miră Čadek.

— Da. Dar amândouă armele sunt automate. La revedere. Mă grăbesc să ajung acasă.

Čadek se uită îngândurat în urma lui. Calibre diferite! Până acum crezuse că toate gloanţele, şi cele ce-l răniseră pe Karta şi Chrudimský, şi cele două trase de Boček în locuinţa mamei Klouzanda, proveneau de la aceeaşi armă.

Karta însă fusese rănit în şold de un glonte de alt calibru, mult mai mare.

XV

FRÓNY IEŞI ÎN STRADA în aceeaşi seară fără să mai fie chemată la Čadek. I se spusese că este liberă şi atât.

Čadek trecuse în umbră, dar fără s-o slăbească din ochi. Prima ştire pe care o primi în privinţa ei anunţă că Fróny ajunsese acasă.

A doua zi, plecă de dimineaţă, puţin înainte de ora şapte, în rochia ei frumoasă de mătase scumpă, înflorată, cu faţa umbrită de o pălărie de pai cu boruri largi şi cu umbreluţa care era o adevărată operă de artă.

În soarele care-şi revărsa vesel lumina proaspătă şi caldă pe trotuare, Fróny se îndrepta spre locuinţa doctorului Chrudimský. Cunoştea probabil programul de lucru al tânărului doctor. Doctorul Chrudimský tocmai îşi lua micul dejun, când Fróny intră, urmărită de privirea bănuitoare a servitoarei. Femeia îşi făcuse datoria susţinând că trebuie să-l anunţe mai întâi pe domnul doctor de vizita primită. Fróny îi mulţumi prietenos şi îi strecură cu discreţie o monedă de cinci coroane.

Detectivii nu ştiau nimic altceva decât că Fróny dormise în apartamentul ei şi că îl vizitase pe tânărul doctor. Čadek era informat şi urma să-l caute el pe Chrudimský, dacă acesta nu i-ar fi comunicat din proprie iniţiativă subiectul convorbirii avute.

Doctorului i se atrăsese atenţia în acest sens, fiind

avertizat chiar înainte de eliberarea fetei. Când Frónу se apropie de el, era ca şi trădată de fapt. Doctorul Chrudimský se ridică de la masă şi o întâmpină.

— Mi-au dat drumul, spuse ea simplu.

Tânărul doctor îşi juca bine rolul. Îi luă din mână pălăria şi umbreluţa de soare, cu multă amabilitate, o asigură că are suficient timp pentru ea şi o invită să ia loc. Apoi Frónу fu servită cu o ceaşcă de ceai şi în timpul acesta se uita la el cu o dragoste plină de gingăşie, câtuşi de puţin stingherită. Nu-şi uitase trecutul, dar asta nu-i crea vreun complex de inferioritate; îi oferea cu simplitate celui iubit toată măreţia şi curăţenia sentimentelor ei.

— Ai avut de suferit necazuri mari, Frónу, spuse tânărul cu un zâmbet puţin jenat, dar te asigur că nu sunt un trădător. Inspectorul Čadek a descoperit, nu ştiu cum, totul.

Frónу înclină capul în semn că ştie foarte bine.

— Atunci nu ai venit să-mi reproşezi ceva? se grăbi doctorul, luându-i o clipă mâinile în mâinile lui.

— Nu. Am auzit că ai fost victima unei agresiuni.

Doctorul Chrudimský zâmbi cu expresia omului sigur de sine. Trase sertarul de la măsuţa pe care îşi luau gustarea şi scoase un frumos browning nichelat, pe care îl puse în palma stângă a fetei.

— Îl port cu mine acum.

Sprâncenele negre ale Frónyei coborâră, desenând o linia orizontală: se uita la armă cu multă seriozitate şi concentrare.

— Ştii să tragi? întrebă ea.

— Destul de bine, ca să nimeresc un om la câţiva paşi.

— Te-ai hotărî să tragi, dacă te-ar ameninţa cineva?

— Desigur, ce-aş putea face altceva?

— Mă bucur, răsuflă ea uşurată. În tonul tinerei nimic nu era prefăcut. Trage. Mai bine să tragi primul. Inspectorul Čadek mi-a spus că glontele a trecut la o distanţă de un milimetru de dumneata.

— Un milimetru? şi avu un gest de surprindere. Aş zice, jumătate de metru, Fróny, dar Boček nu este un expert în tragere mai bun decât mine.

Fróny rămăsese stană de piatră. Figura ei semăna cu o mască. În prezenţa lui Čadek ar fi răsuflat greu, i-ar fi fost frică, ar fi ameninţat şi tot timpul s-ar fi lăudat că numai ea poate să-l salveze pe Chrudimský. Imobilitatea ei de acum răspundea unui resort mai adânc, străbătut de gânduri pe care numai ea le ştia.

— Mă supraveghează tot timpul un detectiv, Fróny. E şi acum în faţa casei, sunt sigur. L-ai observat?

— Da. Am fler la detectivi. Dar ei nu sunt în stare să te apere. Bizuie-te numai pe dumneata şi pe mine.

— Pe dumneata?

Ea dădu din cap afirmativ.

— Am vrut să-ţi spun că, de fapt, numai eu pot să-ţi vin într-ajutor. Nimeni altcineva. Inspectorul o să-ţi spună acelaşi lucru. Mi-a dat drumul ca să încerc...

— Fróny – spuse tânărul zâmbind şi se aplecă pe spate cu dezinvoltură – faci din Boček un strigoi!

— Da, chiar aşa şi este, un strigoi, răspunse ea cu seriozitate.

— Şi crezi că poliţia nu e în stare să-l prindă de guler?

— Niciodată n-o să-l prindă. Čadek ar trebui să ştie asta, tot aşa de bine precum ştiu eu.

Zâmbetul dispăru de pe faţa doctorului.

— Mie mi-ai spus chiar tot ce ştii, Fróny?

— Nu, clătină ea din cap, nu ţi-am spus tot.

— Îmi pare rău. Atunci inspectorul te suspectează pe drept?

— Sigur! răspunse Fróny cu o naturaleţe demnă de admirat.

— Dar, pentru Dumnezeu, Fróny, dacă ştii unde poate fi căutat tâlharul, de ce nu-i spui inspectorului?! Nimeni nu-ţi înţelege purtarea. Poate ai obligaţii faţă de Boček şi asta te fac să...

— Deloc, negă ea. Nimic personal.

— Şi banii pe care i-ai luat de la cârciumăreasă?

Fróny hohoti convulsiv.

— Şi asta ai aflat-o? Banii n-au nicio legătură!

Taina păstrată de Fróny în privinţa lui Boček putea fi legată numai de banii pe care Fróny îi luase de la mama Klouzanda. Čadek la asta se gândea şi când îl înştiinţase pe doctorul Chrudimský că i-a dat drumul fetei, îl sfătuise să aducă vorba de acei bani, îndată ce s-ar ivi prilejul. „Atrage-i atenţia, adăugase el... Eu mi-am pierdut speranţa să mai aflu ceva direct de la ea”.

Fróny răspunsese atât de deschis, încât Chrudimský nu ştia ce concluzie să tragă şi clătină din cap a nedumerire, apoi se hotărî:

— Intenţionezi să-l cauţi pe Jirka Boček şi să-i explici că eu nu deţin secrete ce mi-ar periclita viaţa? Că e fără rost să atenteze la ea?

— Da.

— Şi faci asta cu aprobarea inspectorului?

— Čadek nu ştie precis despre ce e vorba. O să afle abia acum, de la dumneata.

— Fróny...

— Da, râse ea. Nu ţi-aş fi spus nimic ce n-aş fi vrut să ajungă la urechile lui.

Doctorul înghiţi în sec.

— Să zicem că Boček nu te va crede, oricum. Ce ai să faci pe urmă?

Frónу ridică din umeri şi nu răspunse.

— Asta ar fi pieirea lui. Îl dai, deci, pe mâna poliţiei?

— Poate.

Acum iarăşi nu era sinceră şi Chrudimský simţea foarte bine schimbarea tonului.

— Se pare că ai un plan bine stabilit, Frónу, spuse el cu fermitate. Bine... N-aş vrea să fiu şi mai pisălog decât inspectorul Čadek, dar cred că pot fi mai confidenţial. Mă interesează, fiindcă, evident, ai face toate astea din simpatie pentru mine.

— Da! răspunse Frónу şi se ridică cu multă eleganţă, îţi mulţumesc pentru ceai. A fost foarte bun.

— Frónу, de ceai îţi arde ţie acum?

— Merită într-adevăr să reamintesc de bunătatea ceaiului...

Doctorul Chrudimský nu se ridicase încă. Frónу înconjură măsuţa, se înclină şi-l sărută pe gură. Doctorul primi sărutul. Îşi spunea că ar fi fost lipsit de tact, dacă ar respinge-o, dar nici nu deschise braţele s-o îmbrăţişeze pe Frónу. Îi simţi parfumul delicat, mireasma părului, buzele fierbinţi şi umede. Îi zvâcneau tâmplele şi închise ochii: Frónу nu-i dăruia o sărutare ce-ar fi amintit de viaţa-i trecută, era o efuziune cu totul nouă şi adâncă. Nu prelungi acea clipă. Se îndreptă cu o mişcare foarte naturală şi plină de gingăşie.

— Cu bine, spuse ea încetişor. La revedere.

Apoi plecă fără să mai aştepte răspunsul lui. Surprins, doctorul Chrudimský rămase cu privirea pierdută la uşa pe care Frónу o închisese uşor în urma ei.

Frőny ieşi din casă; porni pe stradă şi dădu colţul. Simţi că cineva merge în urma ei, dar nici nu-i păsa. O opri un glas de femeie.

— Regret că vă deranjez!

Frőny îi aruncă o privire: lângă ea se oprise o femeie tânără, frumoasă, remarcabil mai înaltă decât ea. Buclele blonde ieşeau de sub bereta pusă oblic, mâinile nu părăseau buzunarele taiorului de culoare deschisă. Frőny o măsură din cap până în picioare. Era o persoană din elita societăţii. Purta pantofi scumpi, dar cu tocul jos, nici poşetă, nici alt zorzon feminin, într-un cuvânt, ţinută sportivă. Fără atitudine prietenoasă, se adresa totuşi cu politeţe şi pe un ton foarte sigur.

Alături de ea Frőny părea o floricică de câmp; şi, realizând inegalitatea de fond, răspunse ca o adevărată doamnă:

— Cu ce vă pot fi utilă?

— Numele meu e Havlasova, se recomandă domnişoara. Aş vrea să discutăm între patru ochi. Se poate?

Abia cinci minute mai târziu, Čadek primea informaţia că Frőny urcase cu o tânără distinsă într-un frumos automobil sport şi că porniseră imediat împreună, nu se ştia încotro.

— Numărul îl am, vâjâia în telefon glasul detectivului, notaţi-l. N-am putut să-l urmăresc, nu era niciun taxi prin apropiere, o să-l găsim uşor, fără grijă, după număr. Maşina nu părea suspectă. Cine şi-ar fi închipuit că o să se întâmple aşa ceva? Cercetaţi urgent cui anume aparţine maşina cu numărul... Vă sun din nou peste câteva minute, în jumătate de oră o dibuiesc, în afară de cazul când domnişoarele ar fi plecat după turtă dulce...

Čadek se grăbi să afle cine era proprietara maşinii. Lucra într-o dispoziţie mizerabilă. De dimineaţă până în clipa aceea nu avusese nicio bucurie: Văduva Wang-Li dispăruse fără urmă; nicio ştire care să-i trezească entuziasmul în legătură cu sicriul de zinc; iar cu pacientul Karta nu se putea încă vorbi.

Şi iată că acum i se mai confirma neagra presimţire că Frőny susţinea un dialog intim cu fiica doctorului Havlasa.

Îşi zise că detectivul dirijat de el putea să mai aştepte puţin şi formă numărul de telefon de la vila doctorului Havlasa, undeva în Ořechovce. Îi răspunse subreta, care-l informă că domnişoara plecase cu maşina încă de dimineaţă, unde, nu se ştie, şi că niciunul dintre stăpâni nu era acasă.

Čadek înţelese că domnişoara Havlasa se va duce cu Frőny la vilă. Dar cum nu ajunseseră încă acolo, spuse subretei că va mai suna o dată. Apoi primi numărul maşinii de la detectivul care avusese dreptate în privinţa timpului de depistare a maşinii particulare. Čadek îi strigă la telefon adresa completă.

— Porneşte imediat într-acolo, ordonă el. Ai avea destul timp să ajungi şi cu tramvaiul, dar s-ar putea ca cele două să se înapoieze cu automobilul. Ia mai bine un taxi, ca s-o poţi urmări pe Frőny; vezi încotro o ia la întoarcere. Poate că o să se certe şi Frőny o să plece pe jos, supărată rău, refuzând maşina. În cazul acesta, nici să nu-ţi treacă prin cap să o iei în taxi.

De-abia pusese receptorul jos, şi fu chemat la alt telefon. Čadek făcu ochii mari, când recunoscu vocea doctorului Chrudimský.

— Am primit o sărutare, spuse doctorul Chrudimský.

— Sincere felicitări, răspunse Čadek, gândindu-se

cu groază că tocmai acum logodnica doctorului stă de vorbă fără rezerve cu Fróny.

Ascultă ca pe ghimpi raportul doctorului Chrudimský, cu toate că afla lucruri destul de interesante.

Apoi lovi cu pumnul în furcă şi când veni tonul formă furios numărul abonatului Havlasa. Află că domnişoara tocmai sosise şi că avea o vizită. O doamnă? Da. Asta confirma presupunerile lui Čadek şi o ceru la telefon, cu bruscheţe, pe domnişoara Havlasa.

— Ca să nu credeţi cumva că vă cheamă un glumeţ inoportun, spuse el, la telefon – secţia de poliţie, mai precis, inspectorul de poliţie Čadek. Şi dacă nu aţi auzit de mine...

— Aşa credeţi dumneavoastră?! răspunse un glas cristalin, dar cam prea rece. Vă cunosc de la tatăl meu.

— Înţeleg, spuse Čadek, sunteţi pe cale să faceţi un pas nechibzuit. Dacă am avea timp, v-aş putea explica...

— Iertaţi-mă, îl întrerupse tânăra, este vorba de o chestiune strict particulară. O voi rezolva cum voi crede de cuviinţă,

— Pentru Dumnezeu, aşa procedaţi ca logodnică? Atunci cum să vă imaginez în rolul de soţie?

— Păstraţi-vă imaginaţia pentru dumneavoastră, domnule. Logodnicul meu nu este funcţionarul dumneavoastră, ca să mă las înjosită de legătura lui cu o femeie pe care a tratat-o de o boală venerică.

— Ei, bravo! exclamă Čadek, sunteţi cam autoritară pentru o bună căsnicie.

— Nu vă iau pe dumneavoastră de soţ.

— Slavă Domnului! Dar nu este cazul să ne certăm.

Vă promit că o să împiedic orice fel de relaţie între această fată şi logodnicul dumneavoastră, dar acum, vă rog să înţelegeţi: aţi încurca o mulţime de lucruri, ocupându-vă de aşa-zisa problemă de puritate morală.

— Târziu, răspunse ea sec.

— Cum?! se alarmă inspectorul. Nu puteţi să o întoarceţi în glumă?

— Nu sunt artistă. Am dat cărţile pe faţă cu domnişoara Brabencová şi ea a recunoscut!

— Grozav! spuse Čadek, deznădăjduit. Şi cum arată, sărăcuţa?

— E în salonaş. Acum nu ştiu. Când am lăsat-o, rămăsese ca moartă. Nu s-a clintit, niciun gest, dacă vă puteţi imagina! A recunoscut cu demnitate – nici nu mă aşteptam de la una ca ea. Se spune că femeile de stradă sunt...

— Ea a fost femeie de stradă, spuse apăsat Čadek. Dar, desigur, sunteţi în drepturile dumneavoastră... Şi, fiindcă tot aţi făcut-o, dragă domnişoară, fiţi atât de amabilă şi daţi-mi-o la telefon pe Fróny. Cred că asta nu vă afectează onoarea.

— Cu plăcere, răspunse ea pe un ton glaciar.

După câteva clipe se auzi din nou acelaşi glas atât de rece, încât lui Čadek îi venea să-şi ridice gulerul hainei, să nu răcească!

— Regret, spuse domnişoara Havlasova, fata a plecat.

— A plecat... oftă Čadek. Mulţumesc. Iertaţi-mă că v-am deranjat. Din punctul dumneavoastră de vedere, poate aveţi dreptate, dar eu vă spun că numai femeile sunt vinovate de toate nenorocirile de pe pământ! Mă refer atât la Fróny cât şi la dumneavoastră. Rămâneţi cu bine.

Trânti receptorul în furcă, oftă din greu şi rămase dus pe gânduri. După câteva clipe centrala îl sună din nou.

— Ce e? se repezi el.

Era detectivul pe care îl trimisese cu taxiul în Ořechovce.

— Planul nostru a fost grozav! domnule inspector, spuse indignat detectivul. Fróny a ieşit din vilă ca alungată, lacrimile îi curgeau şiroaie şi din când în când izbucnea în hohote de plâns.

— E în ordine, mormăi Čadek furios.

— Da, grozavă ordine! Aţi spus să n-o iau în niciun caz cu taxiul, l-am lăsat după colţ şi Fróny mi l-a suflat. Până să mă dezmeticesc, idiotul de şofer zbura pe sub nasul meu cu Fróny cu tot.

— Fir-ar să fie, dar stângaci mai eşti!

— Ştiam eu că vina o să cadă tot pe mine! Acum ce să fac?

— Atâta pot să-ţi spun: întoarce-te la staţia de unde ai luat taxiul, dacă nu-ţi mai aminteşti numărul, şi întreabă-l pe şofer unde a condus-o pe Fróny. După ce afli toate astea, vei fi schimbat. Prea eşti ghinionist.

— Am ghinion, într-adevăr, se necăji detectivul; de fapt, ştiţi, se mai întâmplă să-ţi meargă şi prost: Pe dumneavoastră nu v-a închis chinezoaica în casă...?

— Ajunge! strigă tăios Čadek. N-avem timp de povestit acum. Şi puse receptorul în furcă.

Taxiul o dusese pe Fróny acasă, după cum s-a aflat repede. Şi biata fată a rămas acasă până seara.

XVI

— CÂTEODATĂ, SPUNEA ČADEK şefului de secţie, doctorul Barák, omului pornit pe treabă nu poate să-i meargă totul strună. Nu numai că are de luptat cu situaţia urmărită, dar şi cu ghinionul care se ţine scai de el. Totuşi niciodată nu trebuie să cazi în deprimare.

— Vrei să-mi dai curaj mie, sau dumitale, Čadek? întrebă posomorât doctorul Barák.

— Bineînţeles că dumneavoastră, spuse Čadek pe un ton domol, se pare că fiica doctorului primar mi-a dărâmat cu mâinile ei delicate tot edificiul; şi astfel se amână momentul când am să-l aduc aici pe Jirka Boček cu eventualii complici. Totuşi am încă nevoie de toţi oamenii mei, dacă nu şi de mai mulţi...

— Ce semeni, culegi, spuse şeful. Iată rezultatele metodelor dumitale originale. Trebuie să ştii că ne-am gândit: Până când vei acţiona după capul dumitale? Şi-acum ce ar fi de făcut?...

Čadek ştia că nu-i rămâne altceva de făcut decât să aştepte. Nu îndrăznea să vorbească cu Fróny până când fata nu-şi va veni puţin în fire după lovitura primită. Nu se mira deloc că îşi păstrase calmul. În prezenţa domnişoarei Havlasova şi tot aşa de bine înţelegea cum se transformase acest calm în cea mai profundă deznădejde, aşa cum i-o descrisese detectivul. Acum Fróny sta ferecată la locuinţa ei şi Čadek trimise iar după un detectiv:

— S-ar putea să se gândească la sinucidere, îi atrase Čadek atenţia; portăreasa să intre, deci, din când în când în odaia fetei; va găsi ea câte un pretext. Să observe tot ce se întâmplă în apartament. Oricare portăreasă care se respectă are asemenea talente.

Astfel Čadek află că Fróny scrie şi rupe ce-a scris şi iar scrie, şi iar rupe... E plânsă şi tristă.

Čadek se repezi la doctorul Chrudimský: Deocamdată oamenii poliţiei trebuiau să o lase în pace pe Fróny. Čadek îşi zicea că dacă l-ar zări pe el, chiar de la o poştă depărtare, Fróny s-ar înfuria. Trebuia să mai aştepte să treacă măcar o zi.

Doctorul Chrudimský era pus în temă chiar de către logodnică. Luase o atitudine resemnată, filosofică!

— Trebuie să mă predau, ridică el din umeri; fiţi bun şi înţelegeţi că am motive personale să mă retrag. Am făcut tot ce-am putut.

— Recunosc, încuviinţă Čadek trist, este un rol prea delicat, din păcate.

Doctorul Chrudimský îl conduse pe Čadek până la uşă, mărturisindu-i că problema Frónyei încetase dintr-o dată să mai existe pentru el şi că nimeni nu i-ar putea reproşa lipsa de cavalerism...

Čadek plecă oftând. Cum se afla în spital, Čadek se abătu pe la pavilionul unde era internat Karta.

— Tocmai voiam să trimitem după dumneavoastră, i se spuse acolo. Dacă promiteţi să nu obosiţi prea mult pacientul, puteţi să-l interogaţi.

Čadek se învioră. Promise că va fi atent, că va avea grijă să se oprească la timp şi după câteva clipe stătea lângă patul curat al lui Karta.

Pe faţa bolnavului se întipărise o suferinţă fără leac dar semăna cu cel dinainte mult mai bine. Era doar

foarte slab şi palid. Se rezema pe şoldul sănătos şi avea ochii deschişi. Suferea probabil de mari dureri, dar le suporta într-o stare de prostraţie. În privirea lui citeai că nu-l mai interesa nimic. N-ar fi întors capul nici dacă în spatele lui s-ar fi prăvălit zidul. Primi sosirea lui Čadek cu o expresie indescifrabilă.

După spusele doctorului care îl trata, Karta nu manifestase niciun fel de emoţie sau surpriză când se trezise în mediul de spital. În creier nu mai licărea decât adevărul simplu, elementar; tot ce săvârşise în taină, tot ce se petrecuse cu el se ştersese, aproape şi rezistenţa sau apărarea împotriva realităţii păreau un zadarnic efort.

Čadek înţelegea procesul din mintea lui, de aceea primele cuvinte fuseseră:

— Foarte bine, Karta. Te însănătoşeşti, după câte văd. Nu vreau nimic altceva decât să iscăleşti procesul-verbal.

Karta clipea des, de parcă vocea inspectorului l-ar fi călcat pe nervi.

— Poţi să vorbeşti puţin, Karta?

Medicul curant stătea la uşă, urmărind atent scena. Karta ocupa singur o rezervă de două paturi, aşa cum ceruse Čadek, din dorinţa ca bolnavul să primească o îngrijire optimă.

— Da, spuse bolnavul slăbit, cu vădit efort.

— Ai noroc. Viaţa ta a atârnat de un fir de păr.

— Ştiu.

În felul în care pronunţase cuvintele se simţea resemnarea în faţa sorţii. Čadek se gândea că acest om nu va minţi. Îşi alese cu grijă întrebările: să fie simple şi substanţiale în conţinut, fără să trădeze cât se ştia şi cât nu se ştia.

— Când ne-am despărţit, într-o noapte, Karta, tu

te-ai întors acasă şi, ajutat de amantă, ai scurtat suferinţa tatălui tău. Te-a ajutat cu mâna ei Alžbeta Mušková, sau i-ai spus, după faptă, că...

— Nu... horcăi bolnavul.

Nega omorul făptuit asupra tatălui său: bătrânul murise de la sine. Sicriul de zinc? Da. Şi de ce? Fiindcă Jirka Boček nu trebuia să afle de moartea bătrânului, dacă, eventual, copiii sau câinii ar fi dezgropat cadavrul.

Čadek nu stărui în continuare, deşi argumentul i se părea insuficient. Erau alte lucruri mai importante de aflat: văduva lui Wang ajutase la schimbarea morţilor şi la îngroparea chinezului, amestecul ei era confirmat şi Karta nu credea că ar fi ceva grav.

— Numai dumneavoastră sunteţi de vină... spuse el cu o voce puţin mai distinctă, dar îndată închise ochii, muşchii feţei pergamentoase i se încordară, vădind durerile mari ce-l chinuiau.

Medicul îi făcu semn lui Čadek, care înţelese. Trecu un timp de tăcere.

Inspectorul smulse cu mare greutate alte câteva cuvinte neclare în legătură cu un glonte ce l-ar fi atins pe Boček. Dar bolnavul nu apucă să termine, îşi pierduse puterile şi doctorul îl trase de mânecă pe inspector.

— Lăsaţi-l, spuse, îl omorâţi... Mai aveţi răbdare două-trei zile.

Čadek era convins că în afară de câteva amănunte neinteresante nu mai avea ce afla aici.

Frýny era singura persoană care putea clarifica totul. Metodele obişnuite de cercetare dăduseră greş. Din cauza iniţiativei luate de fata doctorului primar, Frýny ieşea din joc. Čadek se surprinse imaginându-şi-l cu dor de răzbunare pe doctorul Chrudimský: îl

vedea în faţa altarului, şi-apoi cum fugea cu pulpanele hainei fluturând, lăsându-şi singură logodnica în biserică...

La secţie îl aştepta vestea că fusese căutat de Fróny. Rămase foarte surprins. Fróny dorea să ştie cum se simte tatăl ei. Nu încercase la spital, închipuindu-şi că nu i se va spune adevărul. La secţie se primise înştiinţarea că starea bolnavului este satisfăcătoare şi i se spusese fetei să fie liniştită.

— Am făcut o greşeală, domnule inspector? întrebă Draboch, care vorbise în numele lui Čadek.

— Nu, răspunse Čadek dus pe gânduri, nu înţeleg de ce o interesează pe fată dacă scapă taică-său ori nu?

— Oricum... se miră Draboch.

Čadek nu-i explică nimic lui Draboch, dar era important de ştiut dacă moartea sau viaţa lui Karta are vreo legătură efectivă cu taina Frónyei. Čadek reflectă, bucurându-se la gândul că Fróny îşi manifestase dorinţa de a păstra legătura cu el. Nu ar fi fost exclus ca dezamăgirea încercată să o arunce într-o stare de apatie totală. În fond, Čadek punea foarte multă bază pe o singură realitate: iubirea profundă a Frónyei pentru doctorul Chrudimský nu putea fi nimicită dintr-o dată, oricât de mare i-ar fi fost deziluzia. Şi poate că tocmai aci era cuantumul necesar de forţă motrice pentru rezolvarea cazului.

Fróny era stăpânită de o durere bine înţeleasă de Čadek. Inspectorul se convinse concret, în aceeaşi seară, de starea ei sufletească şi scena îl zgudui, deşi era pregătit la orice. Fróny venise să-l caute la secţie, dar inspectorul plecase şi ea alergă la el acasă. I-a deschis chiar Čadek şi rămase încremenit ca în faţa unei vedenii.

Fata afişa o expresie vulgară, cinică şi provocatoare, ca pe vremea totalei ei decăderi morale. Cinismul femeii care-şi vinde trupul nu mai era o mască pe chipul Frónyei, ci o realitate, puţin alterată de suferinţa sufletească.

După o reacomodare cu vechile deprinderi, Fróny s-ar fi obişnuit încet, încet cu tot ce antrenează o asemenea existenţă. Amănuntele eleganţei ei îşi pierduseră farmecul; era îmbrăcată, de fapt, ca în ultima vreme, totuşi se simţea o mare diferenţă. Tonul general era provocator: felul în care îşi înnodase eşarfa de mătase la gât, nasturele ce-i încheia taiorul, fardul buzelor, pieptănătura, înclinarea pălăriei şi culoarea ciorapilor faţă de costum; şi întreaga ei atitudine – geanta strânsă sub braţ, mâinile înfipte numai pe jumătate în buzunare...

Se schimbase în rău pe negândite, o schimbare neintenţionată, exprimând starea ei sufletească. Čadek intuise bine: Fróny abandonase lupta pentru o viaţă onestă, îngenunchease. Nu se gătise aşa dinadins, automat îşi aranjase pălăria şi se fardase. Nobleţea înflorită proaspăt din sentimentele ei pure dispăruse. Acum se dichisise cu alţi ochi, care, privind-o în oglindă, îi spuneau că aşa îi stă bine şi nu altfel.

— Poftim înăuntru, Fróny, spuse Čadek cu prietenie.

Dacă în ultima vreme ea-l mai sfidase cu paşi legănaţi, provocatori, fără îndoială, jucase teatru. După ieşirea din spital, mersul ei natural răspândea farmecul discret al unei tinere femei bine-crescute. Fróny nu fusese niciodată prea instruită, dar avea mintea receptivă şi isteaţă. Inteligenţa şi rafinamentul de bun gust le avea în sânge. Se abătuse pe căi

greşite şi totuşi calităţile ei intelectuale se dezvoltaseră până şi în acele condiţii; o slujiseră minunat când timona fermecată a inimii schimbase direcţia spre doctorul Chrudimský.

Acum, mergând prin vestibulul luminat cu paşii ei obosiţi, era din nou în spiritul bine cunoscut al localurilor de noapte. Frýny nu mai juca teatru în faţa lui Čadek; se purta firesc, cu natura ei de odinioară.

Îşi scoase pălăria cu un gest de mare oboseală.

— Moşulică, probabil că ai aflat ce mi s-a întâmplat, spuse ea. Se aşeză picior peste picior, scoase din tabacheră o ţigară, pe care o puse între buzele prea roşite; tonul era izbitor de grosolan.

Extraordinară putere de preschimbare a femeilor, excelente actriţe în dialogul cu bărbaţii! Orice bărbat, dacă vrea, le poate descifra de la prima vedere, până în cele mai fine nuanţe ale deprinderilor şi firii lor. Deşi nu-l pasionase asemenea studiu, Čadek se pricepea să cunoască sufletul femeii după înfăţişarea şi felul ei de a se purta. Toată filosofia, la care ajutase şi vârsta, era neignorarea faptului că perfectul confident al femeii, semnul ei de recunoaştere, este nota personală în tonul general al modei, infinita fantezie hrănită de cochetărie. Nu este nevoie ca o femeie să-şi dezvăluie sufletul de la prima întâlnire unui bărbat, fiindcă un fleac al toaletei, un gest, o vorbă, o trădează, indicând ce-i place şi ce nu.

— Aici sunt chibriturile, spuse Čadek străduindu-se să pară cât mai la largul lui. Felul în care Frýny îşi aprinsese ţigara, trăsese în piept fumul şi-l suflase afară, confirma catastrofala metamorfoză numărul doi. Era inutil să-i mai aminteşti de calităţile ei morale, să încerci s-o convingi să nu abandoneze ideea de a deveni infirmieră sau să-şi aleagă altă

meserie cinstită. Frόny se întinse voluptuos, cu ţigara aprinsă între degete.

— Ştii, moşulică, eu sunt o femeie făcută numai pentru dragoste, cum zice cântecul. La dracu cu infirmeriile! Voiam să fac treaba asta doar pentru Karel. Aş fi suportat orice cu plăcere. Mi-ar fi plăcut orice numai pentru el. Cine zice că dragostea trebuie să fie numai fizică, la una ca mine? Poate să fie şi aşa cum a fost pentru Karel; şi le plăteşte de o mie de ori pe toate celelalte. Aşa sunt eu. Dar dacă am pierdut-o pe cea sufletească, o voi avea iar pe cealaltă!

— Îl urăşti pe Karel? întrebă încet Čadek.

— Nu vorbi prostii! răspunse ea sec. El nu mi-a vrut decât binele, ca şi dumneata de altfel. Nu era nevoie să vă obosiţi atâta!

Trase din ţigară, până se aprinse ca jarul.

— N-am venit ca să ne împăcăm, adăugă ea. Ce e cu taică-meu?

— Ce să fie? Bine. Am stat de vorbă cu el.

— Ce-a spus?

— Multe, Frόny.

Čadek luase o atitudine gravă, dar n-o păcăli pe Frόny.

— Nu vorbi aiurea, flaşnetarule orb! Ştiu eu ce putea spune tata şi ce nu. Am aranjat totul împreună, la amănunt, înainte de a-l lua la mine, pentru că bănuiam că o să-ţi faci într-o zi apariţia. Crezi că se face bine?

— Cred. Te interesezi ca fiică iubitoare?

— Nu-s o fiică bună. Cu tăticu e ca şi-n povestea mea cu Karel. Îl iubesc, şi când iubesc eu pe cineva mă arunc şi-n foc pentru el! Poţi să mă închizi pentru ce-am făcut, dar nu pe mult timp, că n-am făcut cine ştie ce ispravă. Numai eu am habar de Jirka. Da’ ce

tot îmi bat gura! Toate astea i le-am spus lui Karel. Te-a pus, desigur, la curent.

— Da, recunoscu Čadek.

— Vezi?! râse ea forţat şi rămase cu privirea pierdută în gol.

Ochii o trădau; erau umezi şi foarte trişti; dincolo de nepăsarea artificială citeai durerea adâncă.

— De ce ai venit la mine, la urma urmei, Fróny?

— Ca să te încredinţez că ştiu să mă ţin de cuvânt. Numai eu sunt în stare să lămuresc povestea cu Jirka, numai ca să-l lase în pace pe Karel.

— Ce legătură are asta cu starea sănătăţii lui Karta?

— Niciuna. După ce termin cu istoria asta, stricăm relaţiile. N-o să-ţi mai ies niciodată în cale nici ţie, nici lui Karel. I-am scris domnişoarei ăleia că n-a fost cu păcat şi să nu mai fie supărată. E un gest nobil, să te pufnească râsul, nu alta! Trase violent din ţigară. Nu l-ar fi crezut pe Karel, aşa că am încercat s-o conving eu că a fost exact aşa cum o să-i explice el. Gâsca! M-am jurat că nu a fost nimic între noi şi că nu are ce să-i reproşeze, decât prea marea bunătate, pentru care îi sunt recunoscătoare. Aşa şi e. N-are importanţă ce-a ieşit până la urmă. Eu trebuie să-l laud, moşulică, şi m-ai înjura şi dumneata dacă ţi-aş spune că e un prost. Nu e prost, se-nţelege, proastă sunt eu.

Fróny se ridică, flutură ţigara prin faţa lui Čadek şi-şi propti mâna în şold.

— Ei, ei! se feri Čadek, vezi să nu-mi arzi nasul.

— Nicio grijă. Eu trebuie să-l apăr pe Karel, deşi pentru mine e acum ca şi un străin. Eu l-am băgat în balamucul ăsta, eu trebuie să-l scot. Îmi pare bine că nu mi-am pierdut capul în faţa duduii. I-ar fi plăcut să

mă vadă prăpădită. Dar nu, nu avea cum să se bucure de un asemenea spectacol din partea mea. Nu mă smiorcăi eu pentru orice fleac!

— Oricum, tot proastă rămâneai, spuse Čadek cât putu de blând.

— Ce tot îţi îndrug? Ştiu eu cine sunt! Sunt o femeie singură. Ei şi? Am cum să mă apăr! Sunt destul de frumoasă şi ăsta-i capitalul meu. Trebuie doar să ştiu să-l folosesc.

Iar trase din ţigară. „Când o să termine ţigara, gândea Čadek, n-o să mai aibă cu ce să-şi ocupe pauzele în care îşi înghite emoţia”. Čadek aştepta liniştit momentul, dar îi era nespus de milă.

— Găsesc eu ocazii, vorbi Fróny mai departe, nu mai am cincisprezece ani, ca să-mi mai pierd minţile pentru un spărgător! Am câştigat o experienţă în plus: O fată de uliţi n-are voie să se îndrăgostească de doctorul care a tratat-o. Trebuie să pândească unde şi cine oftează după ea, iar ea să rămână stană de piatră!

— De ce? întrebă Čadek. Venise momentul aşteptat.

— De piatră! repetă Fróny şi-şi duse ţigara la gură. Tremura toată: vocea, degetele, ţigara, buzele. Nasul ei mic se boţea, genele străluceau ude. Sprâncenele se încruntară în efortul de a birui slăbiciunea, dar ţigara căzu jos. Fróny îşi duse palma nesigură la frunte; din gâtlej răzbi un suspin nestăpânit. Mâna căzu grea, ochii uscaţi dintr-o dată ca la vântul fierbinte al deşertului se aţintiseră chinuiţi în ochii lui Čadek. Din ei ţâşnea tristeţea în valuri mari, într-o linişte de sfârşitul lumii. Parcă cerea indulgenţă, se scuza şi vorbea, într-un limbaj mut, de groaznica prăpastie neagră căscată în sufletul ei.

Čadek deschise braţele:

— Vino încoace, micuţo, spuse el, nu te mai chinui atâta!

Cuvintele lui rupseră dintr-o dată zăgazurile lacrimilor ei şi Fróny se preschimbă într-un sărman copil năpăstuit. Čadek îi spusese involuntar „micuţo”, fără intenţie rea, cu profundă compătimire. De câte ori auzise ea acest cuvânt de la alţi bărbaţi! Dar tonul cu care-i vorbise acest om ruginit de viaţă, uriaşul acesta ca un stejar bătrân înainte de vreme, dădu cuvântului un blând înţeles. Fróny plângea ca o fântână la pieptul lui Čadek, şi el simţea cum încet-încet i se îmbibă cămaşa de lacrimile ei. Stânjenit, stinse cu piciorul restul de ţigară, care ardea mocnit pe duşumea, şi mângâie delicat umerii fetei.

Fróny îşi veni repede în fire; se retrase, îşi suflă nasul şi îşi şterse ochii cu dosul palmei.

— Iartă-mă, bătrânule! şopti ea, suspinând printre lacrimi.

— Nu-i nimic, răspunse el.

Fróny rămase tristă. Nu se mai juca de-a viteaza. Luă pălăria şi cu un gest impresionant de discret şi-o aranjă pe cap. Portretul ei de acum – potrivindu-şi buclele sub pălărie, cu ochii încă plini de lacrimi şi cu buzele tremurânde – i se întipări în minte lui Čadek ca însăşi personificarea despărţirii de ceva pierdut pentru totdeauna, împotriva voinţei unei biete fete. Părăsea lumea în care intrase odată din eroare. Nu se va mai întoarce acolo. Plecarea ei de acum însemna şi altceva, însemna pierderea ireparabilă a unui om.

— Adio, bătrânule, zise ea şi-i întinse mâna.

— Adio, răspunse Čadek. Şi fii deşteaptă, fetiţo!

Fróny plecă, fără să se mai uite înapoi. Čadek îşi luă haina şi pălăria şi porni încetişor în urma ei. Pe

stradă făcu un semn detectivului ce-şi îndeplinea datoria.

— Eşti liber, îi spuse, merg eu după ea.

Frőny înainta ca lipsită de viaţă. Čadek observă câţiva bărbaţi care întoarseră capul în urma ei şi cum ea îi privise cu o ură nouă. Astăzi Frőny nu-şi putea relua vechea meserie. Încotro se îndrepta oare? Spre casa unde primise vizitele lui Chrudimský? Spre râu? Sau poate mergea spre acea ţintă necunoscută inspectorului, ca să-l scape pe Karel Chrudimský de necazuri?

În staţia de tramvai se opri şi aşteptă; sosi un tramvai; Frőny se urcă în primul vagon; Čadek, urmărind-o de la oarecare distanţă, sări în remorcă după ce tramvaiul începuse să prindă viteză.

Numărul tramvaiului îi spunea lui Čadek că Frőny se îndrepta spre sectorul cinci. Inspectorul se purta ciudat în calitate de călător: se apleca în afară la fiecare staţie şi coborî subit, fără să-i mai arate taxatorului mirat insigna edificatoare.

Cu câţiva zeci de metri înainte de capăt, Čadek sărise din tramvai. O observase pe Frőny coborând, fără ca ea să-l vadă. Amurgul periferiei o înghiţi cu pâlcul de oameni care coborâseră şi ei. Ea însă o luă în direcţia care o ducea în întunecimea desăvârşită.

Pe drumul slab luminat de lămpile agăţate, sus, pe stâlpii de lemn, mergeau câţiva lucrători. Cine dorea să ajungă la mama Klouzanda trebuia să urmeze şoseaua asta după care aveau de cotit în poteca prăfuită ducând la cârciumă. Dar cine cunoştea bine împrejurimile putea să scurteze drumul, trecând de-a curmezişul maidanului negru ca smoala, plin de gropi şi alte obstacole periculoase.

Frőny se încumetase s-o ia pe scurtătură, deşi nu

părea grăbită. Poate nu voia să iasă în calea femeilor care vagabondau pe şosea. Cunoştea multe dintre ele. Čadek nu se gândi mult la asta. Frónу se îndrepta cu siguranţă înspre mama Klouzanda. În direcţia aceea nu mai exista nimic altceva decât o dumbravă minunată unde se făceau excursii la sfârşit de săptămână, dar era mult prea departe.

În faţa Frónyei se afla o mare de întuneric în care nu s-ar fi încumetat nicio femeie şi poate chiar nici mulţi bărbaţi. Dar Frónу se topi fără ezitare în bezna străjuită de lanţul rar al fanarelor slabe; Čadek avu impresia că fata a dispărut în neant pentru totdeauna şi cu repeziciune o luă puţin mai la stânga. Nu vrea să meargă chiar în spatele Frónyei, să nu-l trădeze umbra lui, dacă l-ar fi atins clipirea vreunui fanar. Alergă apoi aplecat, aproape paralel cu drumul, se împiedică şi călcă în gropi, dar o ajunse din urmă pe Frónу. Atunci se culcă la pământ şi o lăsă să treacă pe lângă el. Mai repetă o dată aceeaşi manevră. Nu, nu se putea înşela: tânăra disperată se îndrepta spre cârciumă... Şi Čadek se grăbi să ajungă acolo înaintea ei.

Nu departe de cârciumă se culcă din nou la pământ, ca să poată avea o vedere nestingherită spre intrare, fără să fie trădat de becul murdar de deasupra uşii. O aştepta pe Frónу. Noaptea târziu, uşa cârciumii se zăvora pe dinăuntru, apoi mama Klouzanda şi chelnerul Jindra îşi selectau grijuliu clienţii. La ora asta accesul era încă necontrolat.

Frónу intră în cârciumă fără ezitare. Čadek se hotărî să aştepte răbdător. Îşi căută alt ascunziş mai puţin incomod şi mai aproape de casă. Mai întâi se convinse că locul e curat, după aceea se aşeză într-o poziţie cât mai puţin obositoare.

Lăsă să se scurgă aproape două ore picurate încet, încet în marea de răbdare a poliţistului de meserie. În sfârşit, se ridică în picioare, scărpinându-şi încurcat nasul: se cam săturase de atâta răbdare.

Între timp inventariase aproape douăzeci de oameni care intraseră în cârciumă. La lumina becului amărât de la intrare îi recunoscuse aproape pe toţi: Viktorín, hoţul de poduri. Srkálek, specialist în a opera prin localităţi balneare, Kulda, poreclit Cârcotaşul, mare meşter în tăierea vitrinelor, Pepík-Sublimat, fost hoţ de bile de biliard, pe vremea când erau făcute din fildeş, şi alţii. Drojdia societăţii, pentru care poliţia păstra intenţionat localul mamei Klouzanda, la fel cum întreţin savanţii medii microbiene pentru cercetări.

Larma exuberantă dinăuntru atinsese proporţii remarcabile. Čadek cunoştea limita obişnuită a înfierbântării clienţilor. Acum ajunsese la culme şi inspectorul ghici îndată motivul: Fróny, fără îndoială.

Čadek se înciudă la gândul că Fróny nu venise aici în scopul celor discutate între ei doi. Venise doar să se distreze după gusturile ei de odinioară. Debarcase la mama Klouzanda ca să prindă curaj pentru reluarea vieţii din trecut. Čadek ar fi băgat mâna în foc fără să şovăie că Fróny stă acum la o masă, mai mult beată decât trează, şi face gesturi deşucheate.

Doamne, Dumnezeule! Asta era reţeta care avea să-i vindece durerea... Nimeni altcineva nu se pricepea atât de bine ca ea să piardă totul. Nu oricine putea să treacă dintr-o dată prin astfel de bruşte transformări.

Explozia furtunoasă a vocilor aprinse cutremură cârciuma: mare minune că becul de deasupra intrării nu se stingea! Se sparse un pahar; se auzi ţipătul

unei femei; nu, nu putea fi Frónу; Čadek ar fi recunoscut-o. Era altă fată, care probabil se simţea atât de bine în cârciumă, că nu se îndura să mai pornească la obişnuita ei plimbare nocturnă.

Čadek înconjură cârciuma. La etaj era întuneric şi fereastra închisă. Ferestrele de la parter erau astupate cu perdele netransparente. În curtea din spatele casei se împleticeau doi bărbaţi beţi, care mormăiau vulgarităţi. După ce îşi făcură nevoile, se întoarseră înăuntru prin uşa din dos, trântind-o de zdrăngăni geamul. Intrarea principală era opusă uşii din dos. În dreapta mai exista o uşiţă stricată, care ducea în pivniţă. Chiar lângă ea începeau scările de lemn ce duceau la etaj. Intrarea în local se făcea prin stânga. O altă uşiţă ducea în bucătăria care avea şi legătură directă cu localul.

Amestecul de mirosuri iuţi şi grele izbiră nările inspectorului. Amoniacul şi sfara de la chiftelele din carne de cal, vaporii de alcool, fumul sufocant de tutun prost, izul peştilor puşi la saramură şi transpiraţia oamenilor tixiţi în local te făceau să te gândeşti la utilitatea măştilor de protecţie contra gazelor asfixiante.

Din local ieşi un bărbat. Observându-l pe inspectorul de poliţie tresări, holbă ochii prosteşte şi exclamă:

— Hait! Apoi se întoarse, se lovi cu umărul de rama uşii şi, cât îi îngăduia situaţia, intră grăbit în local, unde, odată ajuns, începu să zbiere.

Prin uşa deschisă se strecura afară un fum vânăt. Čadek înaintă brusc, se opri în prag şi larma încetă subit.

Aspectul jalnic, aproape dureros, al acelui amalgam infect de oameni, ca fauna din noroiul bălţilor,

încruntă sprâncenele lui Čadek. Clienţii mamei Klouzanda se înghesuiau aici ca într-un cuib de nevertebrate, îi adunase aici stricăciunea morală şi fizică în care se complăceau.

Čadek observă câteva femei suspecte; dar n-o văzu nicăieri pe Fróny; Fróny nu era în local.

— Ce dracu! se adresă el pe un ciudat ton blajin. Vă e frică de mine?

Se temeau, bineînţeles. Privirile lor rătăceau nesigure. Ici şi colo strălucea câte un ochi, căutând să ascundă ura tacită. Čadek făcu un gest a lehamite înspre adunătura aceea de nenorociţi. Era o seară ieşită din comun, fără îndoială. Pe mese se grămădiseră sticle de vin; paharele de bere erau puţine.

„Fróny le-a făcut cinste”, gândi Čadek, uitându-se la mama Klouzanda, slută, împopoţonată şi buhăită, care tocmai se grăbea să iasă de după tejghea şi să-l întâmpine.

Chelnerul Jindra, năduşit de alergătură, se oprise şi-şi pocnea de şold şervetul îngrozitor de murdar. I se citea pe faţă indignarea faţă de vizita inspectorului.

— Mamă Klouzanda, spuse Čadek cu răceală şi firească repulsie, pe care nu şi-o putea stăpâni, ştiu că Fróny e aici.

— Fróny? întrebă răguşit mama Klouzanda. Te înşeli. Nu-i aici.

Toţi o auziră. Čadek rămase încurcat, fiindcă nimeni nu ştia mai bine ca el că Fróny e aici! Nu putea dispare nici pe uşa din faţă, nici prin cea din dos.

Se uită de jur-împrejur, se retrase un pas, să aibă sub ochi şi coridorul.

— Mi-a spus că trece pe la tine astă-seară.

Se lăsă o linişte desăvârşită. Čadek, care era cu ochii în patru, observă că mulţi se îmbătaseră, deşi nu era prea târziu: îşi bălăbăneau capetele, tăcând.

— Ce am eu cu ce-a spus ea? mârâi cârciumăreasa, poate că vine, că mai are tot timpul.

Čadek o privi drept în ochi. În privirea ei tulbure nici diavolul nu putea citi ceva.

— Bine, încuviinţă inspectorul, pipăindu-şi buzunarul de la piept, e vorba de o mică neînţelegere.

Scoase un carnet şi mama Klouzanda, răsuflând greu, observă două timbre late. Din celălalt buzunar Čadek scoase stiloul şi îşi trecu cifrul pe faţa timbrelor. După aceea le puse sub ochii mamei Klouzanda.

— Vezi?

Mama Klouzanda privi îngrozită.

— Văd, îi răspunse ea.

— Tot mai susţii că Fróny nu a fost pe aici?

— Când spun odată că nu, nu este... Nu-mi mai scoateţi ochii cu filatelia asta!

— Cine ştie? Urmează-mă!

Ieşi în coridor. De voie, de nevoie, cârciumăreasa îl urmă. Čadek se apropie de uşa principală.

— Trage zăvorul! Să te ferească dracul care te-a adus pe lume dacă voi fi nevoit să repet vreun ordin!

Mama Klouzanda trase zăvorul cu mâna tremurândă. Între timp, foarte grav, Čadek umezi cu limba reversul unui timbru, după care îl lipi cu atenţie – jumătate de zăvor, jumătate de lemnul uşii.

La fel sigilă şi cealaltă ieşire.

— Ferestrele să rămână peste tot închise! zise el şi se întoarse cu faţa spre local: — Să nu mişte nimeni! Tu şi cu Jindra staţi pe coridor!

Chelnerul Jindra alergă după ei în ultima clipă. Se

plesni cu şervetul murdar peste coapse şi spuse mânios:

— Stăpână, să ne gândim dacă permitem asta sau nu...

Čadek izolă zumzetul neliniştit din local, întorcând cheia în broască.

Mama Klouzanda sta să leşine când văzu că inspectorul scoate revolverul din buzunar, iar Čadek nici nu luă în seamă mârâiala chelnerului Jindra.

— Şi acum, indiferent ce s-ar întâmpla, nu vă clintiţi de aci! îi ameninţă el.

Apoi urcă la etaj şi întârzie acolo douăzeci de minute. Se întoarse cu o expresie îngheţată. Nu descoperise nimic suspect, în afară de o cutiuţă cu douăsprezece inele, care nu-l interesau deocamdată, dar găsirea lor demonstra cât de serios făcuse percheziţia.

Cercetă şi parterul cu cea mai mare atenţie. Cercetă pereţii şi podeaua, se uită prin rafturi, mută mobilele din loc. Nici măcar Jindra nu se mai încumeta să protesteze, în timp ce clienţii din local amuţiseră, bine încuiaţi.

La urmă, intră şi în pivniţă: mama Klouzanda cobora gâfâind înaintea lui, bâjbâia pe treptele abrupte şi umede...

— De ce ţineţi mereu lumina aprinsă aici? întrebă Čadek, arătând becul din tavan.

— Jindra a uitat să-l stingă, răspunse răguşit mama Klouzanda.

Greu de crezut într-o intrare secretă. Čadek nu-şi imagina aici un coridor subteran. Erau doar câteva butoiaşe de bere, răzleţite, iar pe pereţi rafturi cu sticle stivuite. Čadek trase o sticlă şi ciocăni cu patul pistolului peretele. Totuşi nu excludea posibilitatea

existenţei unui mecanism de panouri culisante, deşi de-a lungul experienţei sale nu întâlnise încă aşa ceva.

— Dacă te temi să nu răceşti, mamă, se adresă el cârciumăresei, ajută-mă să mut vechiturile astea. O să fim gata repede. Nu plec până nu cercetez fiecare plasă de păianjen.

— Cum vrei, se repezi cu răspunsul mama Klouzanda, şi apucă lăzile cu sticle goale. Îi făcu loc, printre zăngăneli, şi apucă alta. Uite, aici în sticla asta e Fróny! După raftul ăla e Jirka Boček! Şi acolo, din grămada de gunoi, acum iese şi nasul lui Bětka! bodogăni femeia.

— Aha! o cunoşti pe Alžbeta Wang-Li? întrebă Čadek.

— Cum să n-o cunosc?

Percheziţia pivniţei nu dădu niciun rezultat. Čadek o împinse înapoi, pe scări, pe cârciumăreasa obeză, care icnea ca o batoză şi, când ajunse sus, îl copleşi cu înjurăturile.

— De cinci ani n-am mai fost în pivniţă! tremura de ciudă. Să faci asemenea mizerii oamenilor cinstiţi! Reclamaţia e pe drum, n-ai grijă! Ai mandat de percheziţie?

— Uite-aici! spuse Čadek, arătând la frunte.

Deschise uşa localului propriu-zis. Îl întâmpină forţa unită a privirilor sumbre. Le opuse forţa privirii sale şi îşi strigă ordinele energic. La porunca lui, clienţii începură să se mişte dintr-un colţ, într-altul. Čadek adulmeca prin toate ungherele ca un câine; se făcea că nu observă feţele batjocoritoare ale chefliilor, nici chicotelile, tuşea şi tropăitul în bătaie de joc. În sfârşit, se întoarse cu faţa la ei, privindu-i în tăcere, până se liniştiră cu toţii. Nu observase cum două fete

îl priveau cu feţele strâmbate de o grăitoare sfidare.

— Cine îşi aminteşte, fetelor, s-o fi văzut aici pe Fróny Brabencová?

Nu răspunse nimeni. Čadek se întoarse cu spatele, ridicând din umeri.

Mărcile cu cifrul lui erau intacte la uşi. Dacă Fróny nu zburase pe coş, atunci se dizolvase ca o bucăţică de zahăr într-un pahar de apă. Era sigur că nu sărise pe una din ferestrele de sus cum făcuse Jirka Boček. Ferestrele erau neatinse, cele de la parter aveau gratii şi de afară nu putuse s-o ajute nimeni.

Čadek părăsi înfrânt cârciuma. Auzi în urma lui şervetul lui Jindra plesnind, acompaniat de gâfâitul mânios al mamei Klouzanda.

Dacă Fróny intrase, trebuia să şi iasă până la urmă. Nu credea în vrăji, aşa că îşi reluă postul de observaţie. Era hotărât să stea la pândă până în ziua de apoi! Avea să aştepte aşa chiar dacă s-ar fi întâmplat, prin imposibil, să nu apară poliţiştii din rondul de noapte.

De Fróny depindea încă rezolvarea afacerii Boček.

Noaptea îşi urma cursul. Mai sosiră câţiva clienţi noi, nu plecase încă niciunul. Zgomotul dinăuntru nu mai atingea intensitatea de mai înainte. În cele din urmă, cineva ieşi, totuşi. Čadek lăsă omul să se îndepărteze câţiva paşi, apoi strigă, somându-l în numele legii, şi bărbatul fu nevoit să se apropie, Čadek îl orbi cu lumina lanternei.

— Crezi că sunt Fróny în travesti? rânji clientul oprit de Čadek. Era un hoţ de prăvălii, fusese de cinci ori închis, îl chema Dílek.

— Fróny ar fi refuzat să poarte asemenea mască, răspunse inspectorul, fără să slăbească din ochi cele două ieşiri. Ea are simţul frumosului. Ia-ţi tălpăşiţa!

După o jumătate de oră se stinse becul de la intrare şi se auzi cheia răsucindu-se în broască. Mama Klouzanda nu mai dorea noi clienţi. Cine mai avea chef să intre trebuia să sune şi să ceară voie. Nu se întâmpla încă nimic deosebit, nicăieri. În curând trebuia să apară rondul de noapte.

În cârciumă domnea o tăcere nefirească.

Atenţia încordată a lui Čadek sesiză scârţâitul uşii din faţă: Jindra tocmai conducea pe cineva. Becul se aprinse, contrastul cu bezna alungată crea iluzia unei lumini puternice. O siluetă trecu repede pragul. Čadek nu-şi credea ochilor şi urechilor...

— Noapte bună, spuse un glas cunoscut.

Čadek sări din ascunzătoare.

Persoana se opri. Întoarse calm capul. După repeziciunea cu care se închisese uşa şi după scrâşnetul zăvorului puteai deduce graba şi spaima lui Jindra. Jindra o lăsase afară pe Fróny, singură, în voia sorţii. Becul de la intrare se stinse parcă mai repede decât se stinge de obicei un bec.

Era într-adevăr Fróny. Rămăsese la un metru sau doi de uşă. Când se stinse lumina, se topi o clipă în întuneric, dar Čadek proiectă lumina lanternei.

— Diavoliţo! spuse el prinzând-o de mână.

— Ce-i? replică ea ursuză şi obosită.

— Da, o scutură Čadek, ce-i? Ţi-ai pierdut libertatea, fetiţo. Vii cu mine; o să ai ce-mi povesti.

Nu termină bine cuvintele şi se trezi cu un pumn în cap: îl mângâiase Fróny. Dar, o clipă mai încolo, tot ea începea să ţipe ca turbată.

XVII

FRÓNY AVUSESE câteva experienţe ce-i dovediseră că nu se poate apăra, dar nu ţinea seamă de ele. Acum nu voia cu niciun preţ să fie dusă înapoi la arest. Urla la Čadek şi la cei din rondul de noapte, care îşi făcuseră apariţia la timp.

Čadek le-o încredinţă pe Fróny, iar el rămase pe loc. Fróny făcu drumul cu o maşină vopsită în verde şi la secţie o îmbrăcară în cămaşă de forţă: parcă înnebunise.

Cinci poliţişti destoinici îl schimbară pe Čadek în postul de observaţie, care se extinsese, împresurând cârciuma mamei Klouzanda. Inspectorul se întoarse în oraş. Era convins că până a doua zi Fróny se va linişti. Îl îngrijora totuşi intensitatea împotrivirii ei. Se îndreptă spre casă cu gândul să se odihnească puţin.

Întins în pat, era frământat de o întrebare hamletiană: „Or fi, sau n-or fi ascunzători secrete la mama Klouzanda?”

Stătea ridicat în capul oaselor, cu ochii în tavan, şi se gândea la grija Frónyei pentru starea tatălui ei. Mort? Bine. Viu? Tot atât de bine. Oricare din situaţii i-ar fi fost, în definitiv, aproape indiferentă, de aceea era ciudat viul ei interes în această direcţie. Îi păsa de moartea tatălui din motive care nu aveau nimic comun cu iubirea filială... Ce-ar fi dacă ar minţi-o mâine pe Fróny că i-a murit tatăl? Mort, Karta ar scăpa de mâna justiţiei umane. N-ar mai fi avut

importanţă ce destăinuiri ar face fata în legătură cu el. De ce se făcuse vinovat? De moartea bătrânului Karta. Fapta era ştiută poate şi de Boček, şi de aceea Fróny i-l tăinuia pe acesta, cu toate că îi rănise tatăl. Boček dorea moartea doctorului Chrudimský... Poate fiindcă se temea de indiscreţia lui Chrudimský, informat prin confidenţele Frónyei. Sau poate că era gelos şi Fróny putea să-l potolească numai cu promisiunea că nu se va mai întâlni niciodată cu tânărul medic...

Dar Fróny îi promisese lui Čadek securitatea lui Chrudimský încă înainte de a fi avut discuţia cu fiica medicului primar. Cine ştie ce criză sufletească o hotărâse la asta. Era foarte posibil să se fi hotărât singură să se despartă de Chrudimský, numai spre a-l apăra de răzbunarea lui Boček. Nu credea ea mai mult în puterea lui Boček, decât în puterea întregului aparat poliţienesc? Nu susţinea că poliţia n-o să-l prindă niciodată pe Jirka Boček? În noaptea aceea somnul lui Čadek fusese mai mult decât neodihnitor. După ora şase patul rămase gol şi Čadek pornea iarăşi la drum. Nu intenţiona să treacă pe la secţie, ci pe la locuinţa Frónyei. Avea cheia la el, n-o înapoiase încă administratorului.

Intră în odaia părăsită. Primul lucru pe care-l observă fu o scrisoare într-un plic închis, sprijinit de un pahar pus la vedere pe masă. Pe plic scria cu litere de-o şchioapă:

Predaţi-o, vă rog, doctorului K. Chrudimský.

Fără să ezite, deschise scrisoarea nemaigândindu-se la indiscreţie.

O citi repede, o băgă în buzunar şi porni grăbit spre secţie, direct la doctorul Barák.

— Am o veste bună, anunţă el din uşă.

Doctorul Barák crezu că inspectorul se referea la evenimentele din noaptea trecută şi avu un gest vag.

— Şi eu pentru dumneata la fel, răspunse şeful. Ia loc. Sicriul de zinc e la gară. Poţi să te ocupi personal de transportul lui la serviciul nostru medico-legal.

— Mai bine îl las pe Draboch cu treaba asta, răspunse Čadek. Eu sunt ocupat. Mortul nu fuge din sicriu. Ieri însă mi s-a oferit prilejul de a salva pe cineva şi am economisit cheltuiala pentru un mormânt proaspăt.

— Mormânt proaspăt? Al cui?

— Al Frónyei. Acum ştiu de ce a opus ea atâta rezistenţă, de au fost nevoiţi să o pună în cămaşă de forţă. Am împiedicat-o de la sinucidere. Avea biletul luat pentru rai. Citiţi această scrisoare şi, între timp, eu mă reped până la celulă, să atrag atenţia oamenilor să fie mereu cu ochii pe ea.

Doctorul Barák luă scrisoarea înspăimântat; Čadek îl privise foarte ciudat, înmânându-i-o.

Scrisoarea suna astfel:

Dragă Karel,

Nu-ţi scriu ca să mă compătimeşti, sau ca să crezi că aştept vreo minune, sau măcar promisiunea că nu mă vei uita. Nu sunt o sentimentală. Nici nu ţin să-ţi spun că te-am iubit. N-ai fost chiar aşa de rău, dacă stau să mă gândesc. Eşti un om bun şi sensibil, mi-am dat seama din felul cum te-ai purtat cu mine. Dacă m-ai fi iubit, poate că mă mai îndoiam de bunătatea dumitale. Dar nu m-ai iubit şi nu mă iubeşti. Ţi-a fost doar milă de mine şi sentimentul ăsta este mai mare decât dragostea, fiindcă nu pleacă din egoism. Am fost proastă gândindu-mă la altceva. Mi-au zburat minţile şi am trăit numai cu inima. Femeilor li se

întâmplă câteodată din astea, aşa că te rog nu fi supărat pe mine.

Cred că îţi vei face reproşuri când mă vor găsi moartă. De aceea arată oricui scrisoarea mea şi oricine îşi va putea da seama că nu ai nicio vină. Sunt o fiinţă inutilă pe lumea asta. Trăiesc numai spre paguba oamenilor: niciodată n-am ştiut să fiu folositoare. Moral sunt atât de coruptă, încât numai absurditatea aceea în care am crezut m-ar fi putut duce pe un drum mai bun. Dar undeva noroiul tot ar fi rămas, nu s-ar fi schimbat în praf şi vântul nu l-ar fi măturat. S-ar fi lipit şi de dumneata, chiar dacă te-ai fi îndrăgostit foarte tare de mine. Niciun bărbat n-ar fi făcut o mai proastă alegere ca dumneata şi meriţi oare aşa ceva?

Aşa cum e acum, fără dumneata, m-ar fi aşteptat un sfârşit şi mai rău decât cel pe care mi l-am pregătit. Crede-mă, sunt slabă şi nefericită; nu ştiu de unde am câteodată destul curaj, dar pentru viaţă nu mai am. Am bani, dar ei nu înseamnă nimic pentru mine. Aş putea trăi şi fără să te am lângă mine, dar tremur de groază când mă gândesc la plictiseala care m-ar aştepta. Simt dinainte neliniştea, nebunia pe care ar trebui să o înving, dar nu ştiu cum aş învinge-o. Ţi-am explicat, mă jur, că mie nu mi se potriveşte o viaţă liniştită. Nu pot trăi decât în al nouălea cer, sau în fundul iadului. Pentru asta îmi cer iertare. Sunt amărâtă şi rea, câteodată singură îmi spun că sunt un monstru. Tot ce a fost între noi a însemnat doar o nebunie din partea mea. N-are niciun sens.

Crede-mă că zâmbesc recitind ce-am scris până acum. Dacă ai înţelege că pentru mine moartea nu înseamnă nimic îngrozitor, ci mai degrabă contrariul, aş fi foarte fericită.

Ai avut neplăceri din cauza mea. Ar fi foarte urât dacă aş pleca fără să rezolv măcar asta, în aşa fel încât să ai pentru totdeauna liniştea sufletească şi să fii lăsat în pace. Rezolv eu asta, pot să rezolv, te asigur. Nu sunt deloc tristă, mi-e inima uşoară şi nu plec ca să fac loc cuiva, ci mai degrabă fiindcă eu însămi n-am avut niciodată un loc pe pământ. Dar s-a întâmplat ce s-a întâmplat şi numai eu port toată vina şi n-am să plâng pentru asta.

Îţi urez multă, multă fericire,

F. B.

Doctorul Barák îi aruncă o privire lui Čadek, care stătea şi el aplecat asupra scrisorii. Čadek înghiţi în sec şi-i spuse:

— Nu-i adevărat, domnule doctor, ce-a mâzgălit ea aici. Fróny vrea să se sinucidă numai fiindcă s-a înşelat atât de îngrozitor, şi totul a fost atât de neaşteptat. Ar însemna că n-o cunosc. Dacă totul ar fi decurs aşa cum presupuneam eu în legătură cu Chrudimský, ea s-ar fi deprins încet, încet cu o viaţă normală şi nu i-ar mai fi venit o asemenea idee.

— Hm, tuşi doctorul Barák. Čadek, păstrează scrisoarea.

Čadek luă scrisoarea şi până s-o bage în buzunar o mai împături inutil de două ori.

— Încă nu e rău, adăugă. Spuneam că aseară am salvat-o ca printr-un miracol. Îi dăm timp. O să-şi revină. Avu un gest nemulţumit: O să alerge iar pe străzi...

Apoi plecă în biroul său. Ceru să-i fie adusă Fróny, care se mai liniştise între timp şi scăpase de cămaşa de forţă. Gardiana veni cu ea şi puse pe masa lui Čadek obiectele găsite la Fróny. Cel mai interesant

dintre toate era un revolver mic, automat, fin lucrat în sidef şi nichel, ca un binoclu de teatru, şi, culmea, încărcat până la refuz.

— Aşa, Frőny? spuse Čadek. Nu ţi-l mai dau înapoi. N-ai permis de portarma,

Frőny arăta nedormită, avea fizionomia unui copil obosit. Ochii ei priveau cu amestecul acela bine cunoscut de încăpăţânare şi teamă. Dar ambele stări de spirit păreau apatice, înceţoşate.

— Vrei să mă chinuieşti cu o groază de întrebări, spuse ea cu o voce străină, prea joasă şi ştearsă. Nu te obosi degeaba. N-o să scot o vorbă.

— Du-te-ncolo! Tot timpul habar n-ai de realitate. Nu te-am chemat să te interoghez.

— De ce atunci?

— Tatăl tău a murit azi-dimineaţă. Ştiam că te interesează starea lui.

Frőny clipi violent. Nimic mai mult. Apoi ridică din umeri.

— Bine, spuse ea, eu n-am norocul ăsta. Dumnezeu să-l odihnească!

Čadek se gândea să-i trezească neîncrederea:

— Poţi să pleci! făcu el un semn din cap şi se întoarse la masa de lucru. Frőny porni spre uşă şovăielnic. Cu paşi lenţi ajunse la uşă; acolo se opri. Čadek nu trebui s-o urmărească şi cu privirea, auzul îl slujea tot atât de bine. Nu spuse nimic, aştepta doar cu o încordare secretă.

— Ascultă, i se adresă Frőny din uşă, trebuie să mai rămân aici? N-am făcut nimic rău.

Čadek se întoarse spre ea. Făcu pe supăratul.

— Ba da. Frőny! Ţi-ai răpit propriul tată din casa lui şi ai tăinuit oficialităţilor rana ce-l omora. Pe urmă ai bătut doi poliţişti...

— Fleacuri.

— Aşa crezi tu. De altfel te mai bănuim de ceva!

— Anume? se trezi Fróny, apropiindu-se iar de Čadek. Ce-ai mai inventat?

— De ce vrei să ne părăseşti?

Fróny îşi plecă, tristă, capul. Nu răspunse. Se adâncea într-un gând al ei.

— Vrei să-l ai pe Jirka Boček? întrebă în sfârşit. Ţi-l vând pentru libertatea mea.

Čadek zâmbi.

— Târziu, Fróny! Acum ştim şi noi unde să-l căutăm.

— Unde, deşteptule?

— La mama Klouzanda.

Fróny tresări. În ochii ei apăruse iarăşi amestecul acela de încăpăţânare şi teamă, de data aceasta foarte clar, fără învăluiri în ceţuri.

— Aiurea! aruncă ea brusc.

Čadek ridică din umeri. Acum, pentru el, sufletul lui Fróny era transparent ca sticla. Fróny putea să-l toarne pe Jirka Boček, fiindcă îi murise tatăl. Îşi dorea libertatea ca să se poată sinucide. Dorea moartea ca o nebună. Čadek ştia că detenţiunea preventivă era pentru ea mai grea decât moartea. Singurătatea şi gândurile o apăsau mai mult decât pământul cimitirului. În asemenea stare ajunsese ea şi Čadek o înţelegea. Privirea ei îndepărtată era rece şi goală ca şi cum, acolo, dincolo de orizont, ar fi dispărut, Karel Chrudimský. Toată noaptea, Fróny privise spre acel orizont, care o ameninţa cu depărtări chinuitoare şi nemiloase, la fel cum priveşte un naufragiat în toate părţile şi nu vede decât valurile şi norii reci, rostogolindu-se. Trăia senzaţia absolută a pieirii în pustiu, gemea înspăimântată şi nimeni nu o auzea

decât deşertul căscat, oriunde ar fi întors ochii. Se apropia strigătul extrem, goana iraţională a gândurilor şi, în cele din urmă, nebunia. Era moartea sufletului ei, vestitoarea celor din urmă bătăi ale inimii. Da, Fróny era înţeleaptă, voia să se cruţe de moartea sufletului.

Îşi împreună mâinile zorită:

— Cumpără ce-ţi vând, bătrânule, îl rugă ea. Marfa mea nu prea are preţ, ştiu bine, dar un om bun o cumpără; şi nu va fi în pierdere.

Čadek zâmbi, de parcă manifestarea ei l-ar fi distrat. În realitate i se strângea inima. Ştia că o să primească oferta, că o să cumpere ce i se oferea, dar nu cu asemenea preţ. N-o să-i dea voie să se omoare! Totuşi, simţea că pentru ea moartea ar fi cel mai corect şi milostiv act. Era suficient să facă un singur gest: să ia arma elegantă de pe masă şi să i-o dea Frónyei spunându-i: „Ţi-o restitui, fă ce vrei cu ea”... Şi ea ar fi căzut cu creierii zburaţi, chiar aici, în această încăpere.

Lipsit de false prejudecăţi, inspectorul Čadek pătrunsese caracterul, inima şi mintea Frónyei.

Cunoştea cazurile unor femei care se omorâseră în urma dezonoarei. Fróny fusese dezonorată de multe ori şi nu se omorâse, fiindcă acceptase totul de bună voie. A fost suficientă o simplă întâmplare, care în gândurile fetei era amplificată de o puternică viaţă interioară. Şi atunci sufletul Frónyei s-a sensibilizat ca sufletele acelor femei de care-şi spunea Čadek. Frivolitatea plutea în sufletul Frónyei ca o insectă de apă într-un lac adânc. N-ar fi fost mare lucru, dar insecta moartă căzuse la fund şi larve respingătoare tulburau apa limpede.

Čadek se silea să zâmbească în continuare.

— Şi cum îţi imaginezi că ai s-o faci, Frőny? o întrebă el.

— Vino cu mine, spuse ea plină de o subită înflăcărare, te conduc eu. Să vezi cu ce pradă frumoasă te întorci!

— Naivo! Pot să dau şi singur de urma fiarei.

— Bine. Dar n-ai să ştii cum să-i jupoi pielea. Te-nvăţ eu.

— Nu mai face pe importanta.

Frőny îşi scutură nerăbdătoare buclele.

— Te rog... crede-mă! Nu-i deloc simplu, chiar dacă îl găseşti pe Jirka Boček. Ai să caşti nişte ochi! Garantez c-ai să te holbezi, jur!

— Niciodată nu mă holbez, răspunse Čadek, aşa că nu te mai jura.

— Ba o să te holbezi, mă jur pe ce vrei! O să-i ai pe toţi: pe mine, pe Jirka, pe tata şi pe tatăl tatălui meu, pe chinez şi pe nevasta lui şi, cu toate astea, ai să caşti nişte ochi! O să trebuiască să-ţi explic eu totul. Nu vreau să mai rămân aici niciun ceas! Nu pot! înnebunesc aici... – Îşi prinse, capul în mâini — Nu mă lua în seamă. Nu pot să-ţi spun de ce-i aşa. Dar dacă aş putea, oh, dacă aş putea...

Čadek ştia de ce voia să fie liberă, dar nu se trădă. Se ridică şi scrisoarea îi foşni semnificativ în buzunar.

— Bine Frőny, să mergem.

— Pe urmă îmi dai drumul?

— Îţi dau.

Şi o trădă din nou. A câta oară era trădată? Nu putea să o lase liberă. Viaţa ei sărmană trebuia apărată cât se va putea de mult.

Doctorul Barák ar fi râs de Čadek. Poate, totuşi, gândea Čadek, poate ar putea să-i găsească un loc într-un institut, într-o clinică de boli nervoase, sau

într-un loc liniştit, să o vindece... Va reuşi oare să-i convingă pe cei care vor hotărî de soarta ei? Frőny are nevoie de un an, sau chiar mai mult; câteva săptămâni nu ar fi transformat-o, ci i-ar fi prelungit agonia.

— La ce te gândeşti? îl întrebă Frőny, repezită şi insistentă.

— La nimic, răspunse el şi întinse mâna să-şi ia pălăria.

— Ai revolver?

— Am. Nu-ţi fie frică. De altfel am cinci zdrahoni de pază la mama Klouzanda. Sper că sunt de ajuns. Sau mergem în altă parte?

Frőny îl privea fix. Şovăia, fără să pară derutată. Privea cu spaima aceea încăpăţânată, atât de specifică sufletului ei.

— Nu, răspunse în sfârşit, chiar acolo mergem.

Čadek băgă revolverul în buzunar, celelalte lucruri le îngrămădi la marginea mesei, ca să i le restituie odată cu geanta. Scoase din sertarul biroului o oglinjoară chioară.

— Aranjează-te puţin, Frőny. Folosesc ciobitura asta când am impresia că m-am mânjit pe nas de cerneală. Stai jos şi nu te grăbi, avem timp suficient.

Frőny avea o oglinjoară mai bună decât a lui, de aceea îi înapoie ciobul, cu mulţumiri. Îşi cercetă lucrurile, apoi le puse înapoi în geantă. Folosi pieptenul, fardul şi pudra, în câteva clipe îşi îmbunătăţi remarcabil înfăţişarea; numai rochia rămăsese puţin şifonată.

Plecară. Pe stradă Čadek făcu semn unui taxi.

— Foarte bine, spuse Frőny, ajungem mai repede aşa. Plătesc eu.

— Lasă-ne pe noi, răspunse Čadek împăciuitor.

Frőny nu se împotrivi. Se uită peste umăr la şofer, cu obrajii aprinşi, cu gura întredeschisă.

Čadek o vedea din profil. Era frumoasă şi sănătoasă. Simţi dintr-o dată dorinţa ca fata asta să trăiască şi totodată o ură stranie împotriva doctorului Chrudimský. Taxiul cu care mergea, strada, trecătorii, maşinile, totul, reprezenta viaţă. Frőny se va putea integra în ea. Pesimismul îl părăsi pe Čadek, care se trezi dintr-o dată plin de speranţe. Aşa era drept. Nu putea admite moartea ei. Ar fi fost o mârşăvie bazată pe o logică nefericită...

Taxiul părăsi oraşul şi se înecă în praful mizerabil al drumului periferiei. Geamurile maşinii se acoperiră de o pâclă groasă, cenuşie. Şoferul acceptase să meargă până la casa mamei Klouzanda numai după lungi parlamentări.

Čadek coborî şi o ajută şi pe Frőny. Cei trei detectivi, printre care şi Pobožný, se cruciră.

— O conduc pe doamna, domnilor, spuse Čadek, pe un ton de care nu s-ar fi ruşinat nici cel mai distins diplomat. Nimic nou?

— Nimic, spuse Pobožný. Král şi Vyšek sunt înăuntru şi baba îi înjură. N-a apucat să doarmă. Nici chelnerul.

Čadek dădu din cap – „bine-bine”. Nu împărţi ordine speciale, totul rămase aşa cum fusese stabilit. Deschise uşa şi o lăsă pe Frőny să treacă înainte.

Localul arăta mizerabil, murdar şi scârbos la lumina zilei. Miasma stătută prin lipsa de aerisire îmbâcsea toată casa. Mama Klouzanda era galbenă, chelnerul verde-cenuşiu; ea, obeză, el, costeliv. Împreună, făceau o pereche înspăimântătoare de pacienţi bizari, parcă evadaţi dintr-o carantină de ciumă.

În mijlocul încăperii îmbibate de aburi nocivi, se

întindea o baltă de bere pe jumătate uscată.

Fróny nu lua seama la nimic. Era foarte palidă şi mâinile îi tremurau.

— Ce vreţi, scheună mama Klouzanda, cu braţele în lături şi tremurând ca varga. Vi se pare că sunteţi prea puţini, pui de căţea?

— Ptiu! mamă Klouzanda, se scârbi Čadek, îmbrâncind-o.

Detectivul Král îi raportă că femeia nu contenise cu înjurăturile, de la venirea lor.

— Mai mă schimb cu Vyšek, continuă el. Unul stă sus, celălalt o ascultă pe scorpia asta. Nu e nevoie să o înregistreze două perechi de urechi. S-o potolim cu ştiinţă, domnule inspector?

— Să ne mai gândim, răspunse Čadek calm.

— Protestez! şuieră chelnerul Jindra care, culmea, era tot cu şervetul lui mizerabil în mână. Un cetăţean cinstit are dreptul la liniştea lui zilnică. Vă promit că o să vă coste scump fapta asta abuzivă.

— Nimeni nu vă răpeşte liniştea, răspunse Král, căscând cu toată gura. Şi eu, şi Vyšek ne purtăm ca nişte oameni civilizaţi. De ce nu vă duceţi să trageţi un pui de somn, cârcotaşilor?

Celălalt detectiv stătea în uşă. Clipea vesel spre mama Klouzanda cu pălăria trasă pe ceafă. Înciudată, femeia răsufla din greu.

— Omul nu mai poate avea niciun fel de protecţie! gâfâi ea mânioasă. A ajuns omul ca o frunză în bătaia vântului!

— Ha, ha! râse Král. Grozav ar arăta un copac în care ar creşte asemenea frunze! Ce urmează acum, domnule inspector?

— O să vă spună Fróny, şi Čadek se răsuci cu faţa la ea. Unde ne conduci, Fróny?

— În pivniţă, tresări fata.

Mama Klouzanda scoase un ţipăt desperat:

— Ce să căutaţi voi acolo?!

— Bine, spuse Čadek, neţinând seama de protestările ei, atunci, hai în pivniţă. Vyšek, poţi să ne conduci.

— În pivniţă! – Mama Klouzanda tropăia şi tremura toată. — În pivniţă! Nici gând! Nu las pe nimeni în pivniţă. Ce-ţi veni, tu? Lepădătură, tu...

Şi scuipă câteva înjurături murdare, apoi mama Klouzanda se repezi la Fróny, care făcu un pas îndărăt. Čadek întinse energic braţul, dar chiar în aceeaşi clipă cârciumăreasa îşi pierdu echilibrul şi căzu pe burtă în balta de bere pe uscate. Gemea şi scuipa.

— Scuzaţi-mă, spuse Král, trăgându-şi înapoi piciorul întins; nici n-am avut timp să mă dau deoparte. A venit în jos ca o avalanşă!

Ca turbată, femeia lovea cu amândouă mâinile în duşumea, dădea din picioare, străduindu-se să se ridice în genunchi. Jindra sări strigând ca într-un sughiţ:

— Să vă fie ruşine! şi îi sări în ajutor.

Čadek privea calm scena tragi-comică; iar Fróny, cu o anumită nervozitate, pe care Čadek n-o mai văzuse vreodată la ea, se îndreptă spre uşă.

— Král, se întoarse Čadek spre detectiv, rămâi cu ăştia. Nu vreau s-o şteargă, înţelegi?

— Înţeles, domnule inspector, încuviinţă detectivul, pe un ton lenevos.

Fróny trecu de uşă de-a-ndărătelea. Čadek o urmă. Vyšek închise uşa, care devenea paravan la înjurăturile şi ocările vulgare ale matroanei.

— Precis că se încaieră! spuse Vyšek.

Când deschiseră uşiţa pivniţei, Čadek observă că acolo, jos, ardea iarăşi becul. I-l arătă lui Vyšek, care ridică din umeri.

— Are de ce să ardă? se întoarse Čadek către Fróny.

— Are, încuviinţă ea. Merg eu înainte. Nu e periculos, dar...

Poliţiştii puseră mâna pe arme, coborând în urma fetei treptele tocite.

— Ai fost aici aseară, se adresă Fróny lui Čadek, şi eu de asemenea.

— Unde, Fróny?

— Acolo, răspunse ea.

Nu-i puteai zări faţa ascunsă de pălărie. Arătă cu degetul spre trei lăzi cu sticle goale, puse în mijlocul pivniţei.

— Aseară le-am mutat din loc, spuse Čadek.

— Nu dumneata, mama Klouzanda. Ţi-a acoperit vederea cu tot trupul ei şi pe locul de unde lua o ladă punea îndată alta. De altfel gaura nu e mare; de-abia te strecori prin ea.

— Drace, Fróny: Există o gaură în duşumea?

— Da. Sub ea e ascunzătoarea. Sticlele nu au fund, nici lăzile. Lumina şi aerul vin în jos prin sticle. Aşteaptă şi-o să vezi: le dau eu la o parte singură. E uşor.

— Stai, Fróny. Cel de jos ne aude?

— Sigur că da.

— Atunci, lasă-ne pe noi.

Čadek o trase energic pe Fróny de mână.

— Stai aici, Fróny! Vyšek, treci acolo. Eu le trag din partea asta; poţi ochi fără grijă.

Fróny stătea nemişcată – semăna cu o statuetă într-o vitrină, îşi zicea Čadek, frapat de strania

imobilitate a fetei.

— Acum, trageţi lăzile! spuse Vyšek. Deschideţi drumul pe care o să şuiere plumbul! Čadek apucă o ladă de un colţ şi o zvârli în lături cu putere; apoi pe a doua, după care se dădu repede înapoi.

Se făcuse linişte. Deschizătura căscată era o realitate indiscutabilă.

— Chiar în partea ceea vine scara, spuse cu răceală Fróny. E acolo. Somează!

Čadek nu riscă să privească în ascunzătoare, dar strigă:

— Ieşi afară, tu, de-acolo de jos! Ai timp de gândire trei minute. Dacă nu, o să-ţi dăm foc ca în bârlog de vulpe.

Inima lui Čadek bătea să-i spargă pieptul: aici se încheia duelul său cu Jirka Boček.

Primul minut – linişte. Apoi de jos se auzi un foşnet.

Čadek puse revolverul în buzunar. Aştepta cu mâinile goale. Vyšek, în partea cealaltă a ascunzătorii dreptunghiulare, era cu ochii la inspector. Îşi avea arma pregătită. Fără să se audă glas de om, scara începu să trosnească sub greutatea cuiva; treptele nu erau egale, strâmbate de umezeală; din capul scării, înfipte în peretele deschizăturii, apăru o şapcă turtită, apoi, încet, încet, o haină, nişte pantaloni de culoare închisă... Omul scos din vizuină se aşează pe jos lângă gaura din podea; nu se ridică, nu privi la nimeni. Era învins.

— Drace! exclamă Vyšek. Asta-i o femeie... travestită în bărbat!

Şi Čadek o recunoscu imediat: era văduva lui Wang.

— Trei minute sunt valabile şi pentru tine Boček, strigă el.

I se subţiaseră buzele. Frónу mişcă din colţul ei întunecat.

— Ochii pe ea! spuse fata, răspicat. Are un revolver; dezarmeaz-o!

— Bun, zise Vyšek, sunt eu atent. Să-l lăsăm să iasă şi pe colocatar. Fii liniştită, Frónу!

Dar Frónу nu era.

— Nu mai e nimeni jos. Asta-i tot, moşulică. Suntem gata.

Čadek o privi cu dezamăgire şi curiozitate.

— Unde e Boček? întrebă el cu gâtlejul uscat.

Frónу îi aruncă un zâmbet lipsit de viaţă.

— Moşule, moşule! Ia-ţi flaşneta şi du-te în parc! Acolo-i loc de câştig pentru orbi. Boček nu-i aici; e în sicriul de zinc; şi de atâta vreme, că nu ştiu dacă o să-l mai recunoşti.

XVIII

VĂDUVA LUI WANG oferea ochilor un spectacol deplorabil. Era copleşită cu desăvârşire. Când o aşezară pe un scaun, sus, în local, îşi lăsă capul să-i atârne cu bărbia în piept şi părul roşu revărsat peste faţă.

Nu scoase un cuvânt.

— Azi, spuse Čadek cu o răceală de gheaţă, azi cârciuma rămâne închisă. Mămica se mută la noi şi domnul Jindřich o să fie atât de amabil s-o însoţească.

Mama Klouzanda nu scotea o vorbă, răsufla din greu, aşezată pe două scaune. Respiraţia precipitată o obosea; pieptul i se umfla ca o pereche de foale, stătea cu ochii abia mijiţi şi gura căscată, iar mâinile îi atârnau fără vlagă. Cocârjat, chelnerul Jindra plângea cu faţa în şervetul infect.

— Din păcate, Fróny, i se adresă Čadek, trebuie să te rog, pentru moment, să ne însoţeşti. Nu-ţi pot da încă drumul.

— Foarte bine, încuviinţă Fróny, dar să-ţi explic repede ce-a fost cu misterul ăsta. Cine ştie, poate să-mi vină dintr-o dată să tac mâlc când m-oi vedea iar la voi... Mai bine acum... Tăticu meu e-n cer, nu-i pot pricinui niciun rău... El l-a împuşcat pe Jirka Boček.

— Karta cel tânăr l-a împuşcat pe Boček?!

Fróny dădu din cap că da.

— Împreună cu văduva lui Wang. Aici e tot hazul. E invers de cum ţi-ai făcut socotelile, moşulică.

— De unde ştii?

— Nu sunt oarbă. N-o să cânt niciodată la flaşnetă prin parcuri. Mi-am dat seama imediat că tata a luat locul bunicului în pat. Tata a recunoscut, fireşte, şi mi-a cerut să-l ajut. I-am făgăduit. Nu zăcea de teama lui Jirka, ci fiindcă se temea să nu fie învinuit de dublu asasinat.

— Ai spus, dublu?

Fróny se sprijini puţin de rama uşii. Stătea cu mâinile la spate şi din când în când arunca câte o privire spre vârful pantofiorului ei elegant, cu care descria cerculeţe mici pe duşumeaua murdară.

— Şi-a ucis şi tatăl, spuse ea simplu.

— Şi pe Wang?

— Nu. Chinezul a murit de moarte bună. Ţi-am spus eu că o să mă rogi odată şi odată să-ţi explic totul. Tata a murit; aşa că – şi arătă cu capul spre văduva roşcovană – aşa că, numai ea o s-o păţească. La asta se gândeşte ea acum. Ştii de ce tace? Ca să nu spună ceva ce ar pierde-o definitiv. Rumegă în sinea ei cum să iasă basma curată. Dar şi-a găsit naşul!

Alžbeta Wang-Li-Mušková nu reacţiona la vorbele fetei.

— Spune mai departe, Fróny, o îndemnă Čadek, posomorât.

— Tăticu tremura de frica lui Jirka, aşa i-a încolţit gândul să-l ajute pe bunicu să moară mai repede şi să-i ia locul în pat. Nevasta lui Wang era amanta lui. Aranjase totul cu ea din noaptea în care te-ai despărţit de el. Nevasta lui Wang n-a avut nimic împotrivă; bătrânul trăgea de mult să moară, aşa că i-au uşurat sfârşitul. Chiar tata l-a înăbuşit cu o pernă. Moartea chinezului era o ocazie minunată. Tata s-a înţeles cu nevasta lui Wang să deschidă sicriul, pus în

bucătărie, şi să-l aşeze pe bătrân lângă Wang. Sicriul era destul de mare, bătrânul era slab şi chinezul mărunţel. Ar fi încăput bine amândoi la un loc.

— O să cercetez sicriul chiar azi, zise Čadek. O să ne convingem.

— Ai de ce râde! replică ea, privindu-l ştrengăreşte. N-o să-i găseşti acolo pe cei doi.

— O să-l găsesc pe Jirka. Chiar tu mi-ai spus de Jirka. Pe chinez l-am găsit nu departe de aici, într-o groapă argiloasă.

— Da, încuviinţă Frőny, Treaba însă n-a mers chiar aşa, deşi acuma ştii principalul. În timp ce tata se sfătuia cu văduva lui Wang lângă sicriu, Jirka Boček a venit la Karta acasă. L-a găsit pe bătrân fără suflare şi s-a mirat. A aprins lampa şi aşa a atras atenţia asupra lui. Tata a împrumutat revolverul văduvei lui Wang, a ţintit în Jirka şi l-a nimerit drept în cap. S-a făcut puţin zgomot. Dar nimeni n-a auzit nimic.

„Nimeni, afară de fiul cel mic al vânzătorului de ziare", gândi Čadek.

Frőny zâmbi cu o nuanţă de dispreţ.

— Apoi cei doi au deschis sicriul; dar Wang apucase să se umfle. Ce ocupaţie frumoasă! Ptiu! Frőny scuipă într-o parte. Tata era, în fond, un om de treabă, paşnic, şi ce-a făcut, a făcut numai de frica lui Jirka... Nu încăpeau toţi trei răposaţii în sicriul de zinc. Unul trebuia lăsat afară. Ăsta a fost Wang-Li, pe care l-au îngropat pe maidan. Jirka şi bunicu'... au fost închişi în sicriul de zinc şi – hai cu ei în China, la cimitirul sfânt! Acum ştii de ce l-ai găsit pe chinez îngropat pe maidan, şi nu pe altcineva.

Frőny răsuflă uşurată. Pe fruntea ei albă şi netedă ca alabastrul se rotunjiseră broboane mici de transpiraţie rece.

— Apoi am mai venit şi eu. Tata era foarte speriat, fiindcă îl vizitaseşi şi aşa mai departe... Ştia că Jirka îşi ţinea banii la mama Klouzanda şi voia să pună mâna pe ei, ca să aibă cu ce să plece de aici, deşi nu prea ştia cum. Atunci a făcut din mine un complice. I-am spus că o să mă îngrijesc eu de bani, dar el s-a răzgândit, temându-se că am să-i pap eu pe toţi, şi o să-l las pe el în plata Domnului. Aşa că, într-o noapte, a pornit singur după ei. Pica târziu: banii îi luasem eu şi – ghinion! – l-ai surprins şi dumneata asupra faptului. Cât pe-aci să pui mâna pe el! Credeai, moşulică orb, că era Jirka. Dar săracul Jirka... Frőny clătină din cap. El călătorea demult în sicriul faimos!... L-am mustrat pe taică-meu, continuă fata, se-nţelege. Acum era cu totul neputincios şi nu se mai putea bizui decât pe mine. Singur, şi-ar fi dat duhul. L-am luat şi l-am dus la mine...

— Un moment, Frőny. Nu înţeleg bine: Cine l-a împuşcat cu atâta talent în şold, de i s-a tras şi moartea dintr-asta?

Frőny chicoti tare, lăsându-şi capul pe spate, până se lovi de uşa din spatele ei.

— Eşti foarte talentat pentru rolul de flaşnetar orb, moşulică! Dumneata în persoană! Ai tras de două ori după el, de la fereastra mamei Klouzanda, şi un glonte l-a nimerit în şold.

Čadek rămase într-adevăr buimăcit.

— Lasă, spuse Frőny, din colţul gurii, întâmplarea e întâmplare... N-ai făcut-o dinadins... Dar te-ai sucit şi te-ai învârtit ca un caraghios în toată afacerea asta. Tătic’ plecase după sunători la mama Klouzanda şi când s-a întors acasă... se alesese cu plumbul din şold! E o diferenţă. Doamne-fereşte! Cu văduva asta roşcovană ai procedat la fel de stângaci. S-a arătat pe

la gară anume ca să vă păcălească, apoi a alergat încoace. O, mama Klouzanda ştie să ajute oamenii pe care încep să-i strângă ghetele!... Jirka îi pregătise lui taică-meu o răzbunare şi, s-a întors asupra sa. Scrisese şi trei vederi, pe care le-a dat mamei Klouzanda să ţi le trimită dumitale. Ascunzătoarea din pivniţă urma să-i slujească şi lui la momentul oportun. Şi eu am stat ghemuită acolo de vreo trei ori, pe când ne urmăreaţi. Foarte puţini ştiu de refugiul ăsta. Noi îi spuneam „ulcica”. Drăguţ, nu? Tăticu era agentul tău, flaşnetarule orb, dar nu ţi-a şoptit nimic despre ascunzătoare. S-ar fi putut ca vreodată să fi avut el însuşi nevoie de ea, ştii? Ei, şi când Karel – Fróny se întristă subit – când doctorul Chrudimský s-a plâns că a fost atacat, am înţeles imediat că făptaşa era văduva lui Wang. Ea umbla deseori îmbrăcată bărbăteşte! Bine că nu prea ştia să tragă cu pistolul! Îi era frică să nu-i fi ciripit eu despre toate doctorului Chrudimský şi se grăbea să-l lichideze. Dacă ar fi venit la mine, i-aş fi explicat totul, imediat. Dar a trebuit să vin eu la ea, măcelăreasa! Mama Klouzanda n-a tăgăduit prea mult că o ascunde aici. Asta e, moşulică... Şi cu taică-meu, şi cu văduva lui Wang. Situaţie păcătoasă... Se săvârşeşte o fărădelege, minciuna acoperă minciuna, o crimă acoperă altă crimă şi altcineva se frământă pentru toate astea ca vai de capul lui! Nu sunt pe lume cuvinte în care să încapă regretul pentru primul pas greşit... Aşa-i cu mine... Am avut şi eu parte de o mamă cinstită...

Fróny oftă. Cu paşi legănaţi şi provocatori se apropie de un scaun şi se aşează. Îi ceru lui Král o ţigară. El o servi cu plăcere i-o şi aprinse.

— Crezi, moşulică, zise neglijent fata, că merită să mă mai târăsc după tine până la secţie?

— Trebuie să mergi, Fróny, răspunse Čadek, posomorât.

Nu-i adusese nicio bucurie deznodământul acestui caz palpitant...

XIX

DOCTORUL BARÁK primi vestea cu entuziasm, dar Čadek rămase indiferent.

— Sunt prost dispus, spuse el pe ton de scuză.

— Termină aici ce ai de terminat şi du-te în sala de autopsie, spuse doctorul Barák. Se deschide sicriul de zinc.

— Ştiu ce-o să se găsească în el, oftă Čadek. Totuşi se duse să vadă. Frónу se lăsase închisă, fără să opună rezistenţă. Čadek, cu atenţia tulburată, abia dacă observă schimbarea bruscă în purtarea fetei. Şi totuşi contrastul era izbitor: Frónу se întorsese cu cel mai mare calm acolo de unde luptase din răsputeri să scape...

Ideea de a-i comunica Frónyei că tatăl ei este mort, se dovedise eficace. Deocamdată Čadek nu-i spusese fetei adevărul. Îl trimise pe Pobožný la spital. Dacă mai era posibil să se vorbească puţin cu pacientul Karta, să vorbească. Omul era ca şi arestat, nu mai putea să-i folosească niciun pretext, nicio minciună. Multe necazuri o mai aşteptau pe Frónу... se gândea Čadek. Va trebui să depună mărturie contra lui Karta. Nu se putea eschiva. Trebuia să apară ca martoră – nu avea drepturile salvatoare ale unei fiice legitime. Frónу era o fiinţă atât de oropsită, încât nici măcar de clemenţa acestei legi nu avea dreptul să se bucure. Karta nu era tatăl ei recunoscut legal şi curtea cu juri putea lua în consideraţie depoziţia ei, cu atât mai

mult cu cât era, de fapt, unicul martor...

Pentru moment, interogatoriul ei prin proces-verbal fusese amânat de Čadek pe a doua zi.

În sala de autopsie inspectorul mormăi:

— Arătaţi-mi rămăşiţele omului care mi-a dispărut diavoleşte de sub ochi.

I se arătară cadavrele.

Asupra lui Jirka Boček se găsise documentul de eliberare din închisoare. Celălalt era fără îndoială bătrânul Karta. Dovezile suplimentare nu-l mai interesau pe Čadek.

Se uita la jalnica privelişte, dar se gândea cu totul la altceva.

Lucrau doi medici legişti. Doamne, cu câte nu se obişnuieşte omul pe lumea asta! Li se citea nepăsarea pe feţe, erau atenţi doar să nu se zgârie cu bisturiele. De data asta Čadek era foarte sensibil la genul lor de muncă.

Auzi telefonul sunând, dar nu-l luă în seamă. Când văzu intrând un subaltern care se apropie de mesele de marmură, înţelese că el este cel chemat.

— Repede! bubui în telefon vocea doctorului Barák. Čadek! Fróny vrea să vorbească cu tine!

— De ce? se miră Čadek, înspăimântat.

— S-a otrăvit. Avea o pilulă ascunsă în pudrieră. Dacă nu te grăbeşti...

Fróny stătea întinsă pe patul de închisoare. Un doctor era aplecat asupra chipului ei, dar se retrase când Čadek intră ca o rafală. Prima privire a lui Čadek nu o căută pe Fróny, ci pe doctor, care răspunse, ridicând neputincios din umeri:

— E nebună! A refuzat antidotul, spuse el supărat, Nu ne-a lăsat să-i facem spălătura stomacală. Acum e târziu!

Frónу zâmbea cu indulgenţă. Era îngrozitor de palidă. Nu mai era frumoasă ca înainte; trăsăturile i se crispaseră de durere; stătea neclintită; faţa îi era umedă şi rece.

— Frónу... spuse Čadek furios, de ce faci pe nebuna! Doctore dă-mi mie...

Medicul nu se clinti.

— Cinci minute, spuse, nu mai mult...

Frónу zâmbea mulţumită de venirea lui Čadek. Cine ştie dacă se mai gândea acum la doctorul Chrudimský.

— Bine că eşti aici, flaşnetare, spuse ea abia şoptit, dar foarte limpede.

— Ce-mi spui, Frónу?

Ea tăcu. Zâmbea doar. Sprâncenele negre îi tremurau uşor. Frónу mişcă a chemare un deget şi, cu toată emoţia Čadek observă. Îşi aplecă spre ea capul său mare.

— Nu trebuia să faci asta, Frónу...

— Ba trebuia, răspunse ea abia şoptit, cu înţelepciune. Adio... Am vrut să-mi iau rămas bun de la tine. Dă-mi mâna – şi se încordă puţin. — Eu... pe cine să fi chemat, spune-mi?... Nu am pe nimeni...

Părea un biet animal chinuit. Transpiraţia rece îi înroura faţa.

— Unul, îi şoptea la ureche, unul, odată, a înghiţit o pilulă găsită la o fată, care nu mai avea scăpare... Îi rămăsese încă una. Mi-a dat-o mie. O am demult. Adio, flaşnetare orb! Unde eşti? Nu mai văd. Acum sunt şi eu un flaşnetar orb.

— Sunt aici, Frónу spuse Čadek cu glas sugrumat.

O mângâie stângaci cu palma lui mare şi grea, care nu demult o strânsese de încheietura pumnului. Îi era teamă că această atingere nu putea fi destul de

gingaşă pentru calea veşniciei. Dar Frónу nu fusese niciodată mângâiată, poate cel mult de mâinile care o cumpărau. De aceea era acuma atât de fericită. „Bătrânul” rămăsese singurul om care să-i poată alina ultima suflare. Tăcea, încordarea dureroasă a trăsăturilor ei cedă sub căldura palmei lui Čadek.

— Adio, micuţo, adio... spuse el dorind ca mângâierea aceasta să ţină o eternitate. Frónу avea o feţişoară atât de fină şi delicată, ca de copil! Čadek simţi ca o vrajă dureros de dulce în catifelarea umedă ce începuse să-şi piardă căldura. Dorea din tot sufletul ca momentul acesta să şteargă toate chinurile vieţii ei atât de scurte... A fost ea de vină? A făcut lucruri rele? Da... Din păcate aşa a fost. Dar nu era ea singura vinovată de toate... Doctorul privea încruntat dintr-un colţ şi-i vedea doar viaţa ei rea, nu moartea ei bună.

Când Čadek îşi retrase mâna, Frónу nu mai era conştientă. Trupul i se încordase ca un arc; ochii i se închiseseră; pe buzele ei uşor obraznice se aşternu pacea.

— Nimic nu a reuşit... şopti Čadek, cu capul plecat.

Doctorul nu-l întrebă ce vrea să spună cu vorbele acestea. Făcu un semn cuiva, prezent şi el acolo, dar pe care inspectorul nu-l observase până atunci.

— La autopsie! spuse doctorul.

Iar Čadek, depărtându-se cu paşi grei, se gândea la tăişul metalic care va dezveli inima tăcută a Frónyei, izvorul tainic al durerilor ei, inima dăruită şi respinsă, deşi ascundea cea mai de preţ comoară a sângelui ei...

Čadek, însă, primise inima dăruită de ea în ultimele clipe. O ducea cu el. Era ameţit, mirat de acest dar, ca un copil. Şi nu ştia ce să facă, Doamne, cu el!

SFÂRŞIT